26.8.

The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.,
Editor-in-Chief: ALFRĒDS VINČELS
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave, Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — D. Vallena,
648 South 23rd Ave., Bellwood, Ill.,
60104, U. S. A.

WEDNESDAY, AUGUST 25, 1965

LATVIJA AMERIKĀ

68. N-RS. TREŠDIENA, 1965. GADA 25. AUGUSTS 15. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu apgādes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VINČELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave. Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Tālrunis 994-7917
Čikāgas redakcijas vadītājs D. VALLENA
648 South 23rd Ave. Bellwood, Ill., 60104, U. S. A
tālrunis 544-4278

Austrālijas ministrs aicina cīņā pret komūnismu

ATKLĀTA MELBURNAS LATVIEŠU NAMA PIEBŪVE

6. augusts bija nozīmīga diena Austrālijas, bet jo sevišķi Melburnas latviešu dzīvē. Šinī dienā Austrālijas federālās valdības tieslietu ministrs B. A. Snedens oficiāli atklāja Melburnas latviešu nama nesen pabeigto jauno daļu.

Paplašinātā nama kopvērība ir 49.000 mārc. Nama vecajā daļā atrodas mazā sanāksmju zāle 75—100 personām, kluba telpa, kurā parasti notiek dažādu organizāciju valžu sēdes, Daugavas Vanagu istaba, kurā glabājas nodaļas karogs, šaušanas sacīkšu trofejas u. t.t. un kuras sienu rotā prezidenta Ulmaņa un pulkveža Kalpakā portreti. Blakus šai telpai atrodas Melburnas latviešu biedrības bibliotēka, kuru pārzina prof. E. Dunsdorfa dzīvesbiedre un kuras izveidošana un papildināšana nebūtu bijusi iespējama bez paša profesora nesavtīgā un entuziastiskā darba. Tajā ir 6000 sējumu un tā, liekas, ir pilnīgākā latviešu bibliotēka brīvajā pasaulē. Bez tam vecajā nama daļā atrodas pārvaldnieka dzīvoklis, viesu istaba, skautu un gaidu istabas, virtuve un nama birojs.

Jaunā nama daļa sastāv no lieliska fuajē, kuru rotā mākslinieka Gunāra Jurjāna darinātā ornamentālā mozaīka. Vestibila labajā pusē ir mājīga kafejnīca, kuras sienas rotā vecās Rīgas skati. Priekštelpas kreisajā pusē apmeklētājs pa kāpnēm sasniedz jauno nama sarīkojumu zāli, kuras kapacitāte ir ap 400 personu. Spožā, gludā parketa grīda šķiet vilinām uz deju. Zāles galā skatuve, kuras izmēri, kaut ne pārāk plaši, tomēr pietiekami, lai uz tās varētu uzvest mūsu teātru ansambļu rīcībā esošās lugas. Aiz skatuves atrodas aktieru ģērbtuves. Zem jaunā nama paredzēta novietne lielākam skaitam automašīnu. Vēl būtu atzīmējams, ka nams atrodas vienā no labākajiem rajoniem.

Oficiālais nama atklāšanas svinību namatēvs bija no Sidnejas aicinātais LAA prezidija priekšsēdis A. Dukāts. Bija pulcējušies ap 300 viesu: no tiem ap 75 austrāliešu: politisko partiju pārstāvji, senātori, parlamenta deputāti, universitātes mācības spēki, banku un dažādu lielāku firmu pārstāvji. A. Dukāts īsā uzrunā lūdza tieslietu ministru Snedenu oficiāli atklāt latviešu namu. Ministrs izjustos vārdos pieskārās dienas nozīmei ne tikai Austrālijas latviešiem, bet arī pašiem austrāliešiem, jo šis sasniegums dara bagātāku ne tikai Austrālijas latviešu saimi, bet visu šo zemi. Ministrs uzsvēra, ka nav jādomā, ka Austrālijas interesēs ir, lai latvieši tik pilnīgi asimilētos, ka zustu latviskās kultūras vērtības. Tieši otrādi, latvieši, kas apzinās savu piederību latvietībai un savu izcelsmi, spēs dot vairāk, lai Austrālija kļūtu krāšņāka un vispusīgāka.

Uzrunai atbildēja mūsu jaunās paaudzes akadēmiķis — jurists J. Kavass. Pateicoties ministram, viņš uzsvēra, ka pašu nama iegūšana nenozīmē distancēšanos no vietējās sabiedrības, bet ka šis nams mums dara iespējamu aicināt viesos austrāliešus vidē, kura mums ir tuva un kuras dvēsele ir latviska, tā dodot iespēju austrāliešiem labāk izprast latviešus kā individus un kā saimi šinī zemē. Uzrunu beidza vārdiem: „Mūsu nams ir arī jūsu nams!"

Kā negaidīts runātājs klātesošos vēl uzrunāja imigrācijas ministrs Spermans. Ministrs tikai dažas dienas iepriekš bija atgriezies Austrālijā no Eiropas ceļojuma. Savā uzrunā viņš teica, lai gan apzinās un zina, cik augsts ir dzīves standarts Austrālijā un cik labi šeit klājas imigrantiem, Eiropas ceļojums ir panācis, ka viņš saprot, kādēļ ieceļotāji šeit nespēj aizmirst savas dzimtenes, dažādās krāšņās un skaistās Eiropas zemes. Ministrs izteica nožēlu, ka, pateicoties dzelzs priekškara pastāvēšanai, Austrālijai nav iespējams aicināt šurp vairāk baltiešu imigrantu. Uzrunu ministrs pabeidza ar brīdinājumu neticēt krievu propagandai, jo Pad. savienībā un tās okupētajos apgabalos nekas nav mainījies. Ministrs aicināja ieceļotājus no zemēm aiz dzelzs priekškara nepagurt cīņā pret komūnismu, bet stāties šīs cīņas pirmajās rindās, brīdinot austrāliešus no komūnisma briesmām, bazējot brīdinājumus uz pašu pieredzes.

Pēc sarīkojuma oficiālās daļas viesi uzkavējās namā vēl ilgāku laiku, iepazīstoties arī ar nama vecāko daļu, bibliotēku, kluba telpām u. t. t. Viesi teica daudz atzinīgu vārdu par gaumīgo nama dekorējumu un izrādīja dzīvu interesi par gleznām, daiļamatniecības izstrādājumiem un grāmatām.

Vakars beidzās sirsnīgā noskaņojumā, un klātesošajiem radās sajūta, ka esam ieguvuši jaunus draugus un stiprinājuši saites ar vecajiem labvēļiem,— sajūta, ka nams ir sasniegums, kurš radījis atzinību un pat apbrīnošanu austrāliešu aprindās, tā stiprinot mūsu bazi cīņā par mūsu tautas un zemes brīvību.

A. B—B.

ARDIEVAS VASARAS NOMETNEI

Šīs nedēļas nogalē beigsies bērnu prieki vasaras nometnēs, jo viss skaistais reiz paiet, lai atkal atgrieztos citu gadu.. „Žēl, ka vasara tik ātri steidzas, — drīz būs jāsāk iet skolā." saka Sandra Pilāga, vadot pēdējās saules dienas Sidrabenē pie Toronto. Foto. J. Ligers

Miris ģenerālis Jānis Balodis

VIŅŠ APGLABĀTS 11. AUGUSTĀ RĪGĀ, MEŽA KAPOS.

Mums ziņo, ka Ņujorkā saņemtas divas vēstules, kurās pavēstīts, ka 8. augustā okupētajā Latvijā 84 gadu vecumā miris ģenerālis Jānis Balodis, neatkarīgās Latvijas atbrīvošanas kara virspavēlnieks un vēlākais kara ministrs.

Baltais ģenerālis, kā Latvijas atbrīvošanas kara virspavēlnieku mēdza saukt, dzimis 1881. gada 20. februārī Trikātā. 1902. gadā beidzis Viļņas karaskolu, viņš piedalījās krievu—japāņu un pirmajā pasaules karā, 1915. gadā Austrumprūsijā krītot vācu gūstā. 1918. gada beigās atgriezies no gūsta, Balodis iestājās jaunās Latvijas valsts armijā, komandējot ar 1918. gada 3. decembri virsnieku rezerves, vēlāko Latvijas neatkarības rotu. Pēc plkv. O. Kalpaka nāves 1919. gada 6. martā, Balodis uzņēmās Kalpaka bataljona komandēšanu, vadot to kaujās pie Ventas un Saldus, bet Latvijas armijai pieaugot, viņu iecēla par Baloža brigādes un dienvidu grupas virspavēlnieku. Vēlāk šo grupu pārveidoja par Kurzemes divīziju, ieceļot Balodi par tās komandieri.. Bermonta uzbrukuma laikā Balodi 1919. gada 6. oktobrī apstiprināja par nacionālās armijas virspavēlnieku, 1920. gada 23. janvārī Tautas padome viņu paaugstināja par ģenerāli. Pēc Latgales atbrīvošanas ģen. Balodi apbalvoja ar Lāčplēša kara ordeņa visām trim šķirām.

Armijai pārkārtojoties miera laika apstākļiem, ģen. Balodis atvaļinājās no aktīvā dienesta, un atzinībai par nopelniem brīvības cīņās Satversmes sapulce viņam piešķīra Līvbērzē muižu, kuru nosauca par Baložiem. Tagad Balodis pievērsās Latvijas politiskajai dzīvei. No 1925. gada viņš bija Saeimas deputāts Zemnieku savienības frakcijā un kopš 1931. gda 7. decembra kara ministrs, piedalījās 1934. gada 15. maija apvērsumā un autoritārajā Latvijas valdībā bija ministru prezidenta vietnieks līdz 1940. gada martam, kad no valdības izstājās un pensionējās.

Pad. savienībai okupējot Latviju, ģen. J. Balodi ar V. Lāča rīkojumu apcietināja un deportēja. Vēl trimdas sākuma gados pastāvēja ieskats,ka ģen. Balodis izsūtījumā miris, bet vēlāk noskaidrojās, ka viņam pēc vairāk nekā 10 deportācijas gadiem padomju iestādes atļāvušas atgriezties Latvijā. Tur viņš klusi dzīvojis Saulkrastos, tikai reti ierazdamies Rīgā, kamēr nu 8. augustā pievienojies Aizsaules pulkiem.

Vš.

AMERIKĀŅU DVĪŅU KAPSULA ORBITĀ

Pagājušo ceturtdien sliktu laika apstākļu un mechanisku traucējumu dēļ kapsulas V lidojumu izplatījumā nācās atlikt. Bet plānu izpildīja sestdien, 21. augustā. Titana raķete darbojās priekšzīmīgi, un jau pēc dažām minūtēm dvīņu kapsula V atradās orbitā ap zemes lodi. Astronautiem Kūperam un Konrādam paredzēts joņot izplatījumā 8 dienas, veicot 3.120.000 jūdžu garu distanci un ilguma ziņā pārspējot visu, ko līdz šim spējusi Pad. savienība.

Titana raķetes darbību un kapsulas ievirzīšanos orbitā uzskata par līdz šim perfektāko, kādu amerikāņu zinātnieki iespējuši. Bet... jau pašā lidojuma sākumā sāka streikot kāda elektriskā sistēma, lielā mērā samazinot nepieciešamo jaudu dažādu instrumentu iedarbināšanai. Jau likās, ka pēc viena vai diviem apļiem ap zemes lodi kapsulai ceļojums būs jāpārtrauc. Abi astronauti lūdza atļauju lidojumu turpināt. To atļāva vispirms vienu, pēc tam divas dienas.

Redakcijas slēgšanas brīdī astronautiem oficiāli paredzēti 32 riņķojumi ap zemes lodi. Tomēr jādomā, ka kapsula paliks izplatījumā paredzētās 8 dienas, jo kļūmīgo elektriskās sistēmas traucējumu izdevies izlabot, kādēļ kapsula varēs darboties ar visu nepieciešamo jaudu. Pretējā gadījumā daudz instrumentu būtu nelietojami un datu vākšanā daudz kas paliktu nepaveikts.

Dvīņu kapsulas V galvenais uzdevums ir pārbaudīt cilvēka izturību 8 dienu ilgā lidojumā bezsvara telpā. Astoņas dienas, paskaidro amerikāņu zinātnieki, ir laiks, kāds astronautiem būs nepieciešams, lai sasniegtu mēnesi, apskatītu tā virsmu un atgrieztos uz zemes. Otrs kapsulas uzdevums ir tuvāk iepazīties ar manevrēšanas iespējām. Bija paredzēts (nav zināms, vai tas tagad tiks īstenots), ka kapsula izšaus pati savu satelītu un pēc tam mēģinās ar to sastapties. Oktobrī, kad notiks dvīņu kapsulas VI lidojums, astronautu uzdevums būs izplatījumā atrast izdegušās Titana raķetes pēdējo posmu. Šāda sastapšanās izplatījumā nepieciešama vēlāk paredzētajai izplatījuma platformu būvei — cilvēka nākotnes ceļojumiem bezgalīgās tālēs.

Līdz šim amerikāņu dvīņu programma ir darbojusies lieliski. Ja vien Pad. savienība tuvākā laikā nepaveiks kaut ko ārkārtīgu pasaules pārsteigšanai, amerikāņi pamatoti varēs pieņemt, ka izplatījuma iekarošanas sacensībā spējuši veikt to pašu, ko krievi, pat vairāk. Amerikāņu panākumi bijuši daudz sistēmatiskāki un līdz šim notikuši bez cilvēku zaudējumiem. Ne tikai amerikāņi, bet daudzu citu valstu zinātnieki atzīst, ka ASV izplatījuma programma balstās uz daudz noteiktākiem un drošākiem pamatiem nekā Pad. savienības. Amerikāņi savu programmu iesāka soli pa solim, kamēr krievi to mēģināja lēcieniem. Tā bruņu rupucis leģendārā skrējienā ne tikai zaķi panācis, bet mērķa līnijai tuvojas kā uzvarētājs. Līdzšinējiem panākumiem turpinoties, amerikāņi cer sasniegt mēnesi jau šī gadu desmita beigu posmā.

Riņķojot ap zemes lodi, dvīņu kapsula V augstākā punktā atrodas 219 jūdžu no zemes, zemākajā — 100 jūdžu. Pēdējās ziņas, kas saņemtas no Keip - Kenedi izsakās ļoti mīklaini pa:

(Nobeigums 8. lpp.)

Pēteris Aigars

Agrā ritā

Kādā saulainā rītā atšķiru 1950. gadā rakstītas piezīmes. Pašam bija interese pārbaudīt, cik toreizējie spriedumi un atziņas ir aplami vai pareizi. 1950. gadā, apmeklējot Antverpeni, esmu atzīmējis: „Ērtības un mājība cilvēkus saēd kā rūsa, bet bez ērtībām un mājības eiropietis savukārt nespēj dzīvot. Tas ir burvju loks, ko tikai milži spēj pārraut. Kur mīt milži? Mūsu acis to nepacietīgi meklē, bet ieraugām naudas, mijējus, varizējus un muitiniekus. Praviešu nav, varoņu nevienam nevajaga, par milžiem nav ko domāt..."

Toreiz mana mājasvieta bija vēl Augustdorfas barakas. Likās, — mēs, trimdinieki, nekad neapaugsim ar mantu, mūs nevaldzinās ērtības... Mēs būsim mūžīgie nomodā palicēji, svētās liesmas sargi. Pagājuši tikai 15 gadu, bet pamēģiniet kādam trimdiniekam iestāstīt, ka brīvības labad jāatsakās no ērtībām! Protams, uz pirkstu galiem neviens ilgi nevar stāvēt. Tīru entuziasmu tikpat kā tīru alkoholu ir grūti, pat neiespējami dabūt. Iznākumā mūsos mīt tās pašas vājības, kuras 1950. gadā pārmetām beļģiem, frančiem, angļiem u. c. Cilvēka daba arvien ņem virsroku.

Lai izprastu sevi un savu laiku, jāiet vēl tālāk... Pasaulē notikušas daudzas pārvērtības, atklājušās daudzas pārmaiņas, kuras mums toreiz pat sapnī nerādījās. Mēs sitām sev pie krūtīm, ka esam bēguši, lai cīnītos pret komūnismu. Cik tālu mūsu cīņa sniegusies un cik lielus panākumus esam guvuši, to kādreiz skaidros vēsturnieki, bet viens ir skaidrs: mēs esam nepārtraukti cīnījušies cits ar citu. Jo vairāk par vienību esam runājuši, jo mazāk mums tās ir bijis.

Tomēr šī likstа nav piemeklējusi vienīgi mūs. Mūsu pretinieki—komūnisti ir šīs vājības sisti daudz lielākā mērā. Kad atstājām savu zemi, likās, ka komūnistiskā ideoloģija ir vienveidīgs fainomens, spēcīgas partijas organizācijas pasaulē balstīts. Kas noticis starplaikā? No viena komūnisma, kura sargi bija Kremlī, izveidojušies Āzijas, Afrikas, krievu, ķīniešu, dienvidslavu, rumāņu, poļu u. c. komūnisms. Dalīšanās process, kas raksturīgs visām parādībām pasaulē, ir gājis plašumā, un to sevišķi sekmējuši tautu dzīvības instinkti, kas cenšas katru savai dzīves ziņai ideoloģisku svešķermeni vai nu uzsūkt un pārkausēt, vai arī to galīgi izstumt.

Šo procesu, kas manifestējies tā dēvētās nacionālkomūnisma izpausmēs dažādās Eiropas un Āzijas zemēs, nav ietekmējusi amerikāņu propaganda, un to nespēj apturēt Maskavas vai Pekingas pūles vēl arvien panākt ideoloģisku vienību. Tautu dzīvības instinkti nevēlas pakļauties svešai vadībai, un tamdēļ arī šāda vadība nekad nebūs īstenojama. Tas, ko nepanāca ne demokrātiju, ne trimdinieku propaganda, ir panākts citiem, no mums neatkarīgiem līdzekļiem. Tautas, kurām uzspiesta komūnisma sistēma, nespēdamas to nokratīt, mēģina to pārveidot un pielaikot savām nacionālajām tradicijām. Nacionālkomūnisms nav mērķis, bet tikai līdzeklis kādā garā, mums nenosakāmā attīstībā, kuru diktē cilvēka vēlēšanās atraisīties no varas un doktrīnu uzspiestiem logatiem un žņaugiem. Tautas sagremo komūnismu...

Uzturēdams sakarus ar Austrumeiropas rakstniekiem, pats apmeklēdams zemes aiz dzelzs aizkara, esmu šīs parādības pētījis un nācis pie pārliecības, ka pārveidību process attīstās gan viļņveidīgi, attīstās atkarībā no nacionālās vides, bet tā tempi pieaug. Vai būtu jāskumst par šo parādību? Vai jānoniecina spēki, kas mīt tikpat labi lielajās, kā mazajās tautās? Kaut arī Baltijas tautas pagaidām vēl nevar lepoties ar tik spilgti izteiktu nacionālkomūnisma kā rumāņi, poļi un ungāri, mūsu tautas nekādā ziņā nav izņēmums.

Vai mēs, trimdinieki, visu to apjaušam un saprotam? Dažkārt jā, dažkārt un daudzkārt ne. Piemēram, mani „sakari" ar Austrumeiropas rakstniekiem dažu vērtējumā bija izvērtēti tādā veidā, kā tas patiktu mūsu zemes okupantiem. Katru brīvāku domu par parādībām aiz dzelzs aizkara vēl arvien uzlūko kā nacionālu nodevību. Vēl nesen saņēmu vēstuli, kura rakstīta sakarā ar manu rakstu „Pļāpas neuzceļ pili", un vēstules autors, redzams trimdinieks, pārmet: „Ar to, ka jūs pievienojaties Paklona svētībai, ko viņš dod Latvijas rusifikācijai, jūs esat kļuvis nodevējs pret savas tautas vitālajām interesēm..." Te jāpiezīmē, ka šis teikums ir pats humānākais visā vēstulē (pārējo grūti celt priekšā lasītājiem, lai neapvainotu to aistētiskās jūtas.) Cik man zināms, Dr. Paklons nekur nav teicis, ka atzīstama rusifikācija. Viņš gan, darbodamies Eiropas kolledžā Brigē,kur izglīto jaunos Eiropas valstsvīrus un diplomātus, ir stāvējis un stāvēs arvien tuvu Eiropas tautu brīvības centieniem. Vai kolledžā, kas uzlūkojama par Eiropas gara glabātavu, varētu tverties tāds administrātīvais direktors, par kādu vēstules autors viņu un reizē ar to mani apzīmogo?

Ne Paklons ir vainīgs, ka daži patrioti nesaprot, kas notiek pasaulē, bet gan paši trimdas ideologi, kuri visus 15 gadus ir dzīvojuši dubultā svešās vides un savas nezināšanas ielenkumā. Visnežēlīgākais tieši ir pēdējais. Svešā vide var mūs asimilēt, neziņa nokauj mūsu dvēseles. Bet nezināšana ir visšausmīgākais netikums, kas cilvēku un trimdinieku var piemeklēt. Raiņa Jāzeps pēdējā vārdā saka: „Ne nievāt pasauli, tik viņu saprast..." Vai esam centušies to darīt? Vai esam nopietni pētījuši notikumus ne vien aiz dzelzs aizkara, bet arī rietumu valstu forumā? Nē, tas nav darīts, vismaz to nav darījuši tie, kas pretendē uz vadības amatiem. Ja šie ļaudis savā un latviešu trimdas saimes labā būtu tikai mazliet papūlējušies nolobīt čaulu vienas otras parādības riekstam, tad nebūtu jāraksta draudu vēstules.

Eiropas liktenis izšķirsies Eiropā, un latviešu tautas liktenis izšķirsies uz Latvijas zemes. Arī varenā Amerika nespētu Eiropu glābt, ja tā vēlētos bojā iet. Bet Eiropa neies bojā; Austrumeiropas tautas lēni, bet neatlaidīgi rosina savus gara strāvojumus. Tas nekas, ka attīstība ir viļņveidīga. Mazas novirzes nemaina vispārējo likumu. Vai par to būtu jāstrīdas? Diemžēl, daži vicina dūres... meklē nodevējus pašu vidū, bet neredz, ka Trojas zirgi ganās vienā otrā labi koptā trimdas aplokā un mēs paši tiem beram auzas. Raiņa piemiņas gadā patiesi godināsim Raini, ja visi klusībā atteiksimies no nevajadzīgām aizdomām un draudu vēstulēm, bet paturēsim prātā atziņu: „Ne nievāt pasauli, tik viņu saprast."

Latviešu tauta gaida no mums glābiņu. Tauta ir stipra pietiekami, lai pretotos okupācijas varai, bet nezinu, vai paši esam pietiekami rūdīti un spēcīgi, lai pārrautu savas nezināšanas loku. Nav jāatmet agrāko gadu ideāli, bet jāmeklē jauni veidi to īstenošanai, jāpielaikojas apstākļiem un videi. Nevienu karu nepabeidz ar tiem pašiem ieročiem, ar kādim tas uzsākts!

LASĪTĀJU VĒSTULES

TUKŠA UN IZNIEKOTA DZĪVE

Presē visai bieži parādās raksti, kas vēršas par un pret cienījamiem mūsu tautas darbiniekiem. Viņiem aizstāvju nav vajadzīgs, jo viņu darbi runā paši, un arī kļūdas tos nepadarīs mazvērtīgākus.

Bet T. Sīļa ievadraksts LA 11. augusta numurā tikai daļēji pieņemams, jo dažās vietās autors izplūdis apvainojumos un „ar sišanu pie krūtīm" uzsvēris, ka pieder paaudzei, kura uzaugusi reizē ar brīvo Latviju.

Arī es esmu audzis reizē ar Latviju, bet lozungi, ko T. Sīlis min savā rakstā, man bija svēti, un cēlākais no visiem: „Labāk stāvus mirt, nekā uz ceļiem dzīvot!" To izteicis arī V. Tomas Portlandes svešinieks, kuru T. Sīlis visiem spēkiem cenšas likt pēdiņās. Jādomā, ka tas „vectētiņš" būs bijis no maniem laika biedriem un kopā ar mani pēdējā armijas iesaukumā. Kad nāca sagatavošanās pavēle (!), arī viņš būs „sakrāmējis" tikko izmazgāto veļu mugursomā, lai labāk ar pavēli stāvus mirtu, nekā uz ceļiem dzīvotu. Bet pavēle nenāca. To gaidīja tūkstoši. Un kad vēlāk mums paziņoja notikušo faktu, — sapulcinātie karavīri raudāja, — arī es!

Kritiku neiztur arī T. Sīļa raksta teikums: „Kurš tēvs gan savus labākos un uzticīgākos dēlus sūtīs drošā nāvē, zinot, ka ar to Latvijas brīvību nav iespējams glābt." No tā izriet, ka strēlnieki un atbrīvošanas cīņu dalībnieki neatkarību laimēja loterijā. Mums ir zināms, ka Blaua ģimenē četri dēli apbalvoti ar Lāčplēša ordeni. Un ja nemaldos, tad kādai Toronto dzīvojošai mātei trīs dēli krituši Leģiona cīņās.

Kritiku neiztur arī tālākais, „ka brīvās Latvijas auklēto jaunatni izdosies saglabāt brīdim, kad viņas cīņai būs nozīme." Vai T. Sīlis būs tas, kas iestāstīs pasaulei, ka mēs necīnījāmies par Hitlera Vāciju, bet gan par Latviju? Kā zināms, tad Leģiona „kadri" sastāvēja no tiem „vectētiņiem" brīvprātīgi, un jācer, ka arī autors būs bijis viens no viņiem. Un iznākumā svētku gadījumos mēs dziedam „Kas vēl dzīvi esam palikušies". Jāsaka, tādu ir maz, ļoti maz.

Vēl jāpiemin, ka toreiz zinājām, cik aptuveni ilgi mums pietiktu kara materiālu cīņai, bet cīņa tomēr bija mūsu pienākums un goda lieta pret dzimteni un arī pret tiem, kas pirms 20 gadiem mūsu zemi atbrīvoja, lejot savas asinis. Bet šajās kritiskajās dienās mēs zaudējām vadoņi, un notikumu gaitā vēlāk arī visu vadību — Litenē. Ja pārskata mūsu tautas zaudējumus visā šai laikā, tad cīņā nebūtu zaudēts vairāk. Tā nebūtu bijusi nekāda leģenda, bet cīņa — kaut arī zaudēta, bet man un V. Tomas „vectētiņam" nebūtu jāsarkst tā jaunieša priekšā, kurš ar pilnām tiesībām nesen LA slejās savā rakstā jautāja: „Kur varonība?"

Beidzot vēlreiz gribu uzsvērt, ka arī tagad noņemu cepuri mūsu pēdējā prezidenta priekšā un saprotu, cik viņam būtu grūti bijis dot liktenīgo pavēli un iznīcināt sava darba augļus. Bet tie, kas no mums ir skolotāji un vadītāji, lai mācās no pagājušā.

E. T., Toronto

☆

LATVIJA NAV JĀPACEĻ LEĢENDĀ, BET BRĪVĪBĀ

Ar augšējo virsrakstu šai laikrakstā nesen bija publicēts raksts, kas aizstāv trimdinieku vidū diezgan populāro „sevis saglabāšanas" lozungu. Saglabāt sevi par katru cenu, upurējot visu pārējo, valsti un brīvību ieskaitot! Šīs domas aizstāvji var būt pilnīgi apmierināti, viņu vēlēšanās ir piepildījusies: mēs esam sevi saglabājuši — simttūkstoš latviešu, izkaisīti pa visu pasauli, jo padevīgi un pazemīgi kalpo citiem kungiem, citiem dieviem, bet divi milj. latviešu Latvijas zemē vergo krievu komūnismam un, lai cik maz, to „stutē."

Es atsaucos uz pieminēto rakstu no to puses, kas esam pretējās domās. Mēs gan, jādomā, esam mazākumā, bet mūsu domas, īsi savelkot, ir šādas:

Pirmā kārtā mums vajadzētu būt sava vārda vīriem. Ja mēs 25 gadus diendienā lepni sitām pie krūts un solījāmies lūzt, bet neliekties, tad tā arī vajadzēja darīt, nevis vēlāk meklēt dažādus attaisnojumus savai gļēvulībai. Bažas par tautas iznīdēšanu, stājoties pretim ienaidniekam, ir nepamatotas — neviena tauta karā nav iznīcināta. Turpretim ilgstoša verdzība modernajos laikos ir daudz bīstamāka tautas pastāvēšanai nekā īslaicīgs karš. Vācu tautu kara laikā gan bombardēja, gan dedzināja, šāva un slīcināja, bet vēlāk arī kāra, bet kas ir šodien? Šodien Vācija pārspēj katru citu kara nelaimju daudz mazāk piemeklētu valsti. Žīdu tauta? Kuru tautu vēl vairāk centās iznīcināt ar dažādiem līdzekļiem, tīri apzinīgi un mērķtiecīgi? Bet šodien žīdiem ir sava valsts, pie tam laba valsts.

Mēs karā zaudējām ap 100.000 cilvēku, tikpat daudz izklīduši pa pasauli, un tie arī ir zuduši Latvijai. Tātad, kopā mēs zaudējām ap 200.000, un es šaubos, vai, stājoties pretim iebrucējam vieni paši, mēs būtu zaudējuši vairāk. Tas vienkārši nebūtu iespējams īsā laika dēļ. Šajos skaitļos nav ieskaitīti deportētie, bet tie bija un būtu bijuši, vai mēs karojām, vai savlaicīgi pacēlām rokas gaisā.

Ja autors domā, ka tie, kas būtu aizstāvējuši Latviju uz pavēli, bet, pavēlei izpaliekot, to nedarīja, bet tagad „līdz šai dienai nekā Latvijas brīvības centienu labā nav darījuši", tad tā ir tukša plātīšanās. Tāda paša plātīšanās ir arī pretējā darbība: kad mums bija brīva valsts, mēs tās aizstāvēšanai nepacēlām ne pirksta; kad tās vairs nav, mēs ar dūri kabatā un dažādām publikācijām esam karsti brīvības cīnītāji... Vai mēs nevarētu justies vairāk apmierināti, ja mūsu brāļi, tēvi un dēli būtu labāk krituši un gulējuši mūsu Lubānas klānos nekā Volchovas purvos? Ja mēs samierināmies ar upuru lielumu, karojot vēlāk plecu pie pleca kopā ar vāciešiem, kāpēc mēs vēl šodien uzskatām to par grēku, ja šos pašus upurus būtu nesuši labprātīgi un no paša sākuma, nevis uz vācu pavēli vēlāk? Es nesauktu par niekalbi to vectētiņu, kas „nav varējis savam mazdēlam izskaidrot tautas dziesmu „Uz ežiņas galvu liku", ja viņam nav nekā cita, ko pretim likt, kā tikai savu senču un priekšgājēju slavu. Ar savu senču slavu vien pietiek tikai kādai mājputnu sugai. Kālab mums bija vajadzīga armija, ja nepastāvēja nodoms valsti aizstāvēt? Bet ja tāds nodoms pastāvēja, to vajadzēja arī īstenot, atmetot sevis saglabāšanas filozofiju. Mums liktenis bija licis pirmoreiz kā vienotai un labi organizētai tautai stāties pretim ienaidniekam savas brīvās valsts aizstāvēšanai, bet mēs to noraidījām. Vai Latvijas atbrīvošanas pirmie cīnītāji, ar Kalpaku sākot, savu kara gaitu pamatos lika sevis saglabāšanas domu? Vai viņi daudz lauzīja galvas par to, vai spēs uzvarēt un kas viņiem par to būs?

Ja pieminētajam rakstam līdzīgs būtu parādījies Latvijas presē, teiksim, 1936. gadā, paužot bezpretestības padošanos krieviem viņu iebrukuma gadījumā, raksta autors būtu „noknābāts" par tik nodevīgām domām. Un pirmā kārtā tieši no tiem jauniešiem, kurus viņš savā rakstā tik bieži piemin.

Latvija nav jāpaceļ leģendā, bet brīvībā! Pareizi. Tikai leģendas rodas pašas darbu rezultātā, bet brīvības izkarošana par jaunu ir tāds darbs, kas rada leģendas. Šis darbs nekad nav bijis viegls. Atkal vajadzēs īstus vīrus, īstu darbu un jaunus upurus.

Mēs, še sēžot, domājam, ka ar sevis saglabāšanu Latvijas jautājumu atrisinājam lieliski, bet mūsu tauta tur, Latvijā, domā pavisam citādi jau kopš pirmās dienas zem krievu komūnisma spaidiem.

Un beidzot, — ko līdzēja mums tie cēlie, dūšīgie un patriotisma pārņemtie dēli, kurus saglabāt gribēdami, nestājāmies pretim laupītājiem, kad tie iebruka mūsu zemē, ja viņiem vēlāk tā kā tā bija jāaiziet bojā čekas kambaros, citos tālos un svešos karalaukos, vai vienkārši nācās lēnām izplēnēt, gadu desmitus staigājot trimdas ceļus vai vergojot komūnistiem Latvijā? Cik daudz ar to pakalpots leģendas radīšanai un cik daudz brīvības sargāšanai?

Pagātnes notikumos neviens personīgi nav vainīgs, nevienam nekā tagad nav jāpārmet. Ir tikai jākonstatē: mirušos atdzīvināt ir grūti, kādēļ loģiskāk bija mēģināt aizkavēt viņu miršanu.

Anvils

☆

DIVĒJĀDAS MĒRAUKLAS

Ievērību un atzinību pelna J. Ezergaiļa raksts LA 53. numurā „Nodevību laikmets", kurā īsumā pastāstīts par briesmīgajām un necilvēcīgajām izdarībām ar kara gūstekņiem un bēgļiem no komūnisma, otram pasaules karam beidzoties, it īpaši par drausmīgo „Keel Haul" akciju.

Līdz šim arī mūsu presē gan atstāstīti uzvarēto briesmu darbi, bet par uzvarētājiem, kuri savās izdarībās atsevišķos gadījumos ne par mata tiesu nebija labāki, visumā kautrīgi klusē. . .

Nupat arī AFL - CIO prezidents Džordžs Minijs (George Meany) starptautiskajā arodbiedrību pārstāvju sanāksmē prasījis, lai beidzot sauc pie atbildības tos komūnistu varasvīrus un viņu rokaspuišus, kas atbildīgi par Staļina laika koncentrācijas nometņu necilvēcībām.

Būtu pienācis laiks aprakstīt arī tās neģēlības un necilvēcības, kuras nodarītas bēgļiem un kara gūstekņiem, sagādājot neskaitāmiem neaprakstāmas ciešanas un pat nāvi. Tas viss notika, neievērojot starptautiskos nolīgumus un Ženēvas konvenciju, citādi nebūtu bijušas iespējamas līdzīgas akcijas kā „Keel Haul", kara gūstekņu izdošana un bēgļu piespiedu repatriācija. Tie visi ir nepārprotami noziegumi, kādēļ to izdarītājus jāsauc pie atbildības. Bet tā vietā līdz šim pat no kancelēm, nerunājot par speciāliem mītiņiem, sauc un meklē vienīgi uzvarēto kara noziedzniekus, bet par uzvarētāju centīgajiem briesmoņiem iedrošinājušies rakstīt tikai atsevišķi cilvēki. Protams, liela vaina šai stāvoklī piekrīt naivajai vai pat liekulīgajai Rietumu garīdzniecībai, kura pat vēl tagad negrib redzēt un dzirdēt par to, kas notiek ar ticīgajiem un dievnamiem aiz dzelzs aizkara, kur reliģiju apspiež uz negantāko. Rietumu garīdzniecība tomēr nekā nedara, lai ticīgo vajāšanas novērstu, bet tā vietā nopūlas varmākām izdabāt!...

S., Kalifornijā

LATVIJA
AMERIKĀ

68. N-RS. TREŠDIENA, 1965. GADA 25. AUGUSTS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4, Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora vietniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Norītis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Podnieks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Zanis Zentiņš, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont.; tālr. 535—1470.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

Kādam jābūt mācītājam?

Šī gada jūnijā kā „Latvija Amerikā," tā citos laikrakstos bija aizrādīts, ka kāda draudžu pārstāvju un mācītāju konference apspriedusi draudžu disciplīnas jautājumu un lēmusi, ka tie luterticīgie latvieši, kas, atkārtoti aicināti, neiestājas draudzēs, apkalpojami vienīgi ar katrreizēju archibīskapa piekrišanu. Bet tā kā draudzes un ārpuses cilvēku siržu iegūšana aktīvākai draudzes dzīvei, Kristum un Dievam, ir galvenokārt mācītāju uzdevums, tad paceļas jautājums: Kādam jābūt īstam mācītājam resp. KATRAM? Jo — kas izvēlējies šo ceļu, tajā, domājams, ir arī censānās kļūt īstam šai amatā.

Vilhelms Bušs kādā vietā saka: „Denn die Summe unseres Lebens sind die Stunden, wo wir lieben." Visiem un katram tik ļoti ir vajadzīgs citu mīļums un sirds siltums, bet tā vien šķiet, ka pasaule kļūst arvien nabagāka šajā ziņā — nabagāka mīlestībā un sirds siltumā. Mācītājam nu jābūt savā draudzē un apkārtnē tādam mīļuma avotam. Tad citi paši no sevis uzmeklēs šo avotiņu, jo pie tā atspirgs, atpūtīsies un gūs jaunu spēku. Pašreizējā pasaulē, tās apstākļu un notikumu samezglojumos un svešniecības vidē, kurā tik daudzi iemesti, cilvēkiem jo sevišķi vajadzīgi draugi. Mācītājam nu jābūt tam, kas ne tikai tīko rast draudzē paziņas, omulīgu brīžu biedrus un draugus sev, pie kuriem pasēdēt, bet kas meklē, kā varētu kļūt draugs tiem, kuriem draugi patiesi vajadzīgi. Tad viņu kā draudzības saliņu uzmeklēs gan tie, kas draudzē, gan tie, kas ārpusē, jo zinās tur atrast atbalstu, pieturas vietiņu un stiprinājumu. Mācītājam jābūt atsevišķo cilvēku, viņu dzīves, iekšējās pasaules un dvēseles vajadzību redzētājam. Viņš nedrīkst ieslēgties sevī, bet viņam nemitīgi vaļējām un vērīgām acīm jāraugās ap sevi, lai īstā brīdī varētu steigties turp, kur viņa palīdzība, sapratējs skatiens un vārds tieši vajadzīgi. Mācītājam jābūt cilvēku zvejniekam, kura uzdevums iegūt citus, draudzē un ārpusē, Dievam, Kristum, Viņa draudzei un augšupceļam. Un lai iegūtu, nepietiek pieiet vienu vai divas reizes, jāpieiet 7 reizes, un ja arī septiņās nav izdevies, jāklauvē vēl no jauna 7 reizes; ja arī tad vēl sirds durvis nav pavērušās, tad jāturpina cilvēku uzmeklēšana vēl un vēl. Jo, — kamēr cilvēks nav iegūts, mācītāja uzdevums vēl arvien nav galā, un neviens viņu nevar atbrīvot no neizpildītā uzdevuma risināšanas pienākuma.

Lūk, tāpēc arī mācītājiem savās konferencēs vajadzētu spriest ne tik daudz par ārējo disciplīnu vai par to, pēc cik reižu atgādināšanas cilvēks jānoraksta zaudējumos un no tā aprūpes jānovēršas, bet gan — par pašdisciplīnu un sevis labāku sagatavošanu lielajam uzdevumam. „Tāpēc, — kaut mēs biežāk saietu kopā, lai spriestu, pārrunātu un iztirzātu, kā kļūt šādiem spirdzinātājiem mīļuma avotiem, šādām draudzības saliņām, labiem cilvēku, viņu dzīves un dvēseles vajadzību redzētājiem un Kristus aicinātiem zvejniekiem, kā atrast vienmēr jaunus un labākus ceļus, pa kuriem piekļūt kā draudzes, tā ārpuses cilvēkiem. Tā kā cilvēki ir dažādi, arī jo liela dažādība vajadzīga pieejai, paņēmienos un klauvēšanā. Protams, neviens mēs neesam pilnīgs šai uzdevumā, bet, saejot kopā, mēs varam dalīties pieredzē un meklējumos, un tā visos radīsies vienmēr jaunas ierosmes. Mācītājam būt jau nozīmē nemitīgi strādāt pie sevis. Kas šajā ziņā neatlaidīgi un sīksti pie sevis nestrādās, nekad nekļūs labs mācītājs, jo nav īsts šai uzdevumā. Un ja biežāk pulcēsimies ap šiem jautājumiem, tad atkritīs kurnēšana un sūdzēšanās par cilvēku vienaldzību un kūtrību, nebūs jāspriež par ārējās disciplīnas un baidīšanas paņēmieniem. Mūsu baznīca savā ziņā bijusi laimīga, jo abi tās pirmie, nu jau Dieva mierā aigājušie virsgani un baznīcas dzīves ievadītāji, — bīskaps K. Irbe un archibīskaps T. Grīnbergs, bija īsti gani un bīskapi. Bīskaps Irbe vienmēr atkārtoja, ka ārējās disciplīnas pasvītrošana baznīcai nekad nekā laba neesot devusi, bet archibīskaps Grīnbergs mēdza teikt: „Ar striktu noliegumu un prasību uzstādīšanu draudžu dzīvē mēs nekur tālu uz priekšu netiksim."

Šo rindiņu nolūks ir ierosināt pārdomas mācītājos. Kaut tās rastu dzirdīgas ausis un siltu uzņemšanu sirdīs!

Prāv. A. Skrodelis

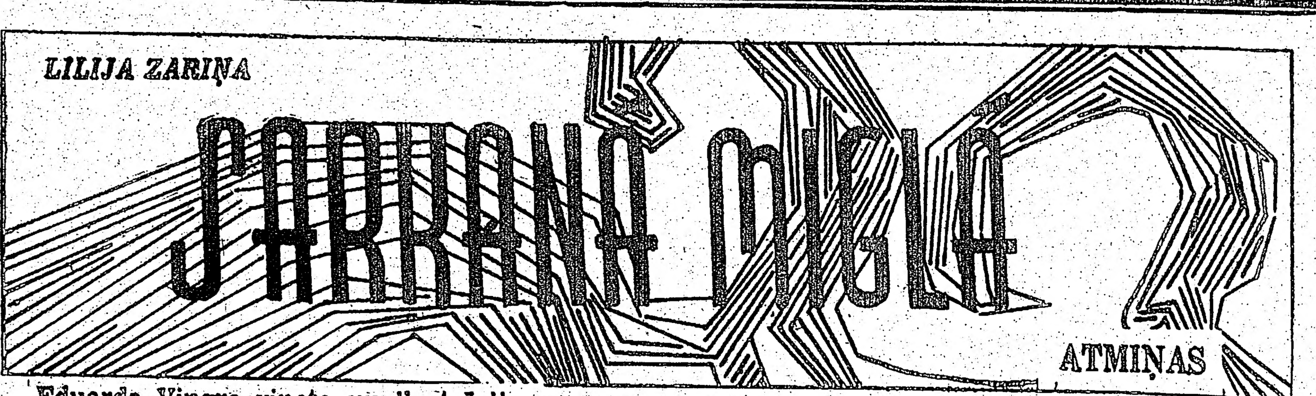

Eduarda Vingra viņete un ilustrācijas

(26. turpinājums)

Esmu nu pilnīgi nomodā. Iekožos palaga stūrī, lai neizspruktu skaļš bailu kliedziens. Jūtos kā paralizēta, redzot, ka pa durvju apakšu istabā ieslīd krieva durklis, kas paceļ durvis krietni augšup. Vēl spiediens no ārienes, tad lūzt durklis, bet ar skaļu blīkšķi pāri galdam pārkrīt arī no virām izceltās durvis . . .

„Vot, velns tavu māti . . . Kuņas bērns!" nober krievs un dzīvnieciskā iekārē izvalbītām acīm tuvojas manai gultai, cenšoties apiet celtās barikādes.

Mēdz sacīt, ka bailes liekot rīkoties instinktīvi un impulsīvi. Mans prāts gan pārguris pēc visa piedzīvotā un nav spējīgs tālredzīgus plānus kaldināt, bet zemapziņas instinkts palicis modrs. Kad piedzērušais krievs durvju caurumu atstājis un atrodas pusceļā pie manis, es izlecu no gultas, izlienu pa galda apakšu, pārlecu izgāztajām durvīm un esmu gaitenī. Skrienu uz virtuvi. Aizrauju aiz sevis durvis, bet arī tajās trūkst atslēgas. Pie Olgas durvīm neesmu apstājusies, jo domāju, ka tās slēgtas. Kur nu tālāk? Bailēm pievienojas izmisums, jo gaitenī jau skan krieva lamu vārdi.

Ieraugu kādas durtiņas pusviru. Roberta pieliekamais. Liekas, viņš te nesen bijis pēc šņabja vai uzkožamajiem, bet vajadzīgo dabūjis, atstājis atslēgu durvīs. Ātri ielecu mazajā kambarītī un aizslēdzu to no iekšpuses. Cik labi, ka Roberts vēl priekš pāris dienām, savus bagātīgos mantu krājumus nodrošinādams, līdzšinējās priekškaramās atslēgas vietā licis ierīkot šo izturīgo cauri slēdzamo ierīci!

Nevaru kambarītī izslieties taisni, jo pakausis atsitas pret pakārtajiem cūkas šķiņķiem. Plaukti pilni podiem un bundžām. Tikai zem apakšējā plaukta palikusi brīva vieta. Apguļos uz grīdas un ieraušos zem plaukta. Jāpievelk ceļgali pie krūtīm, lai varētu daudzmaz ierīkoties, neapgāžot kādas no pilnajām šņabja un vīna pudelēm.

Klāt nu arī krievs. Sākumā dzirdami vienīgi viņa niknie šņācieni, jo tvarstītājs nesaprot, kur esmu palikusi. Esmu tikai naktskreklā, kādēļ drebu nu arī aukstumā. Pieskaros kādai pudelei, kas apveļas un atsitas pret otru. Stiklu šķindiens mani nodod.

„Sterva, velns tavu māti!" iekliedzas krievs, sizdams dūrēm pa pieliekamā durvīm. Lamas kļūst arvien rupjākas. Viņš mēģina arī šīs durvis izcelt, bet viras ir citas konstrukcijas, nepadodas. Roberts jau prot savu mantību nodrošināt!

Krievs paņēmis no galda lielo maizes nazi un dur ar to durvju šķirbā pamanītajā baltumā — manā celī . . . Dūriens nāk tik negaidīti, ka sakņupušajā stāvoklī nepagūstu izvairīties. Sāpēs klusi ievaidos. Tas krievu satracina vēl vairāk. No sadurtā ceļa pil asinis. Krievs savu pasākumu atkārto vēl vairākas reizes. Vietas zem plaukta tik maz, ka atvilkties tālāk no durvīm nespēju. Tā naža smaile vēl dažas reizes skar manu miesu. Pēkšņas domas vadīta, norauju vienu no pakārtajiem žāvētajiem šķiņķiem un piespiežu to cieši durvju šķirbai, pa kuru spiežas nazis iekšā, saturēdama šo gaļas vairogu ar ceļgaliem.

„Griez nu, — griez vien Roberta zagtajā cūkas gurnā . . ." klusībā par labo domu nopriecājos sevī.

Krievs manu viltību drīz tomēr atklāj un sāk atkal lādēties. Liekas, ka viņš nu piespiedis acis šķirbai, jo ausīs man iesitas satrakota dzīvnieka dusmu un iekāres elsas. Mūs šķir vienīgi plānās durvis . . .

Ak Dievs, ja nu tas tomēr notiktu? — izmisumā joņo manas domas. Nē, tad es nedzīvošu ilgāk vairs ne stundas! Bet kur paliek pārējie? Vai tie nedzird trokšņa? Tīri instinktīvi esmu izturējusies samērā klusu, nevēlēdamās viena vajātāja vietā iegūt vairākus. Bet krievs trokšņo skaļi un bez mitas. Vai tad Roberts un Olga nekā nedzird? Man izliekas, ka dzirdu balsis blakus virtuvei esošajā draudzenes istabā, bet pārliecināta par to neesmu. Viss kļuvis tik nereāls, tik tāls. Spēks pamazām sāk zust.

„Maita, sterva!" dzirdu atkal krieva niknās lamas, kuras biežā atkārtojuma dēļ nu jau neizdzēšami uz laiku laikiem iespiedušās manā atmiņā. Ja nu tas notiktu?

„Maita, sterva, kuņa . . ." krieva balsī it kā jau ieskanas zināms pagurums. Mazākais man tā izliekas.

Bet tad — ak Dievs! — gar slēdzeni sāk klabēt mazā virtuves cirvīša cirtieni. Krievs rīku, acīm redzami, atradis pie plīts. Mana pēdējā stunda nu klāt, — izmisums ielec dīmu virpuļojumā. Briesmīgais krievs durvis atlauzīs, tad tas notiks... Cirvīša cirtieni klaudz viens pēc otra. Retais gan trāpa slēdzeni, bet tomēr . . ar laiku . . . tas notiks... Sekundes līdzinās stundām.

(Turpinājums sekos)

Rudzu statiņi, Rīgas torņi un rijas

Tikai tagad guvu iespēju izlasīt „Latvijā Amerikā" novērtējumu par gleznu izstādi kas notikusi Toronto dziesmu svētku laikā.

Tālivaldis Ķikauka savā rakstā „No dziesmām pie gleznām", apskatot godalgotos darbus un „pāris citu", ir neapmierināts ar to, ka izstādē blakus mākslas darbiem bijis prāvs skaits t. s. „populārās pastkartīšu mākslas paraugu".

Par nožēlošanu, nekādu objektivitāti darbu novērtējumā viņa rakstā nesaredzu. Favorītisms vietām gan uzzied krāšņiem ziediem. Tā piemēram, rudzu statiņu un Rīgas torņu gleznotājus, kas vai nu beiguši Latvijas mākslas akadēmiju, vai mācījušies pie tās meistariem, kritiķis apzīmē par amatniekiem, kuri „vadoties no tirgus noejas, uzcep rudzu status vai Doma baznīcas lielisko siluetu", kas esot „populārās pastkartīšu mākslas paraugi". Ar šādu preci viņi „pārpludinot latviešu mājas" un pārāk daudz šādu „plakātu" pasniedzot visādās jubilejās.

Vai tas tā ir?

Ar ko tad kritiķa kungs varētu izskaidrot tādu parādību, ka arī rijas, viņa vārdiem izsakoties, „pārpludina" latviešu mājas ne tikai Kanadā vien, bet arī ASV un Vācijā? Vai tādēļ vien, ka riju meistara māksla patīk tautiešiem un tie rijas pērk, arī viņš būtu degradējams par amatnieku, kas „vadoties no tirgus noejas, uzcep" rijas un ar šādu „preci" pārpludina latviešu mājas? Vai arī šīs rijas tautieši pērk ne kā mākslas darbus, bet kā populārās pastkartīšu mākslas paraugus, kas „skaisti" izskatās ēdamistabā, bet kuriem nebūtu vietas izstādēs blakus mākslas darbiem? Kur te loģika?

Taču neviens nevienam ar varu neuzspiež to, kas kam nepatīk. Dabīgi,— jo lielāka piekrišana kāda mākslinieka mākslai, jo skaļākas kļūst skauģu balsis. Latviešu tēlotājas mākslas izstādes mēdz apmeklēt mūsu inteliģence. Gadu tecējumā šajos tautiešos attīstījusies gaume un mākslas izpratne. Nav vairs tādu „antiņu", kā to iedomājas viens otrs kritiķis, kas nespētu atšķirt labu darbu no slikta. Mūsmāju kritiķi ir abstraktās un semi-abstraktās mākslas entuziasti. Par šo mākslu viņi jūsmo, par visu pārējo vienkārši apzīmē par populāru pastkartīšu mākslu. Pēdējā laikā šiem kritiķiem ir tendence „nogremdēt" katru gleznotāju, kas neskrien modei līdz, bet riskē savus darbus veltīt latviešu tematikai. Tas jau ir nāves grēks un kalpošana pastkartīšu mākslai. Bet — ko domās par latviešu tēlotāju mākslu sveštautietis, ja tā saucamo latviešu gleznotāju izstādēs pie sienām būs redzami tikai „modernās mākslas" atdarinājumi?

Vai nebūtu pēdējais laiks ņemt piemēru no franču gleznotājiem, kuri nekaunās, bet uzskata par savu pienākumu rādīt savos darbos dzimtenes Francijas skaistumu, lai to varētu apbrīnot arī sveštautietis? Neraugoties uz nemitīgām slavas dziesmām, kuras kritiķi dzied „modernai" mākslai, neraugoties uz godalgām, kas tiek piešķirtas, šie modernās mākslas „šedevri" nespēja, nespēj un nekad nespēs nonivelēt mūsu inteliģences gaumi, jo katrs intuitīvi sajūt, ka šādai mākslai nav nekā kopēja ar latviešu mākslu. Vai kādam tas patīk, vai ne, arī turpmāk latviešu mājas greznos rudzu statiņi, Rīgas torņi un rijas,—ar ribām, bez ribām vai arī tikai ar rijas smaku vien, jo tie ir labu māksliniekų labi darbi. Kas tad ir populārs un nepopulārs? Nepopulārs ir tas, kas gadu tecējumā pārklājies ar aizmirstības putekļiem, bet populārs — kas dzīvo vēl šodien un ko tauta iecienījusi. Tā vēl šodien mums neapnīk klausīties Bēthovenu, Čaikovski Brāmsu un citus, uz operu skatuvēm vēl arvien apbrīnojam Karmenu, Traviatu, Bohēmu u. t. t. Vai viss tas, kas ir populārs, kas tautai patīk, būtu mazvērtīgs? Pastkartītes uzdevums ir sagādāt prieku tās saņēmējam, nevis to aizkart vai saniknot. Uz pastkartītēm reproducēti mūsu gleznotāju darbi, sākot ar Rozentālu, Purvīti un beidzot ar Miesnieku un Ed. Kalniņu. Metropolitana mūzejs Ņujorkā 99 proc. no izstādītajiem darbiem, sākot ar Rembrantu un beidzot ar Pikaso un Kandinski, ir reproducējis pastkartītēs.

Vai arī šai „pastkartīšu mākslai" nebūtu bijis vietas blakus mākslas darbiem dziesmu svētku tēlotājas mākslas izstādē Toronto?

Voldemārs Skulte

Eiropas mūzikas festivālu pilsētās

AUSTRAS AUGENBERGAS CEĻOJUMA PIEZĪMES

PASAVA

Ekskursijai, kurai pievienojos Londonā, ir skanīgais vārds „Music Tour". Pirmā apstāšanās vieta ir „triju upju pilsēta" Dienvidvācijā — nelielā, gleznainā Pasava (Passau). Tā atrodas vietā, kur Donava savienojas ar Innu un Ili. Mūsu mūzikas iespaidi iesākas ar ērģeļu koncertu Pasavas Sv. Stefana domā: tā ērģeles esot lielākās pasaulē. Noklausāmies Bachu, Cēzaru Franku u. c. Kaut ērģelnieks nav virtuozs ar skanīgu vārdu, tomēr viņa Cēzara Franka atskaņojums ir interesants, niansēm bagāts. Bacha iztulkojumā viņš seko vecajām Bacha atskaņotāju tradicijām un tādēļ man liekas drusku vienmuļigs.

Pasavas vecpilsētas daļā ir šauras, veclaicīgas ieliņas, sarkanām ģerānijām rotātas 17. un 18. gadsimta celtnes; kupli koki un skaisti puķu apstādījumi rotā Innas krastu. No Marijas tilta, kurš ved pāri Innai, ir lielisks skats uz upi un tās krastiem. No šī tilta ved ceļš augšup uz 17. gadsimtā celto Mariahilf baznīcu. No turienes atklājas plaša panorāma: redzama Innas ieteka Donavā un uz pretējā stāvā, kokiem klātā Donavas krasta paceļas vecais cietoksnis „Oberhaus", — vēsturiskais Pasavas bīskapu patvērums viņu cīņās ar pilsoņiem. Ejot tālāk gar Innas krastu, redzam romiešu laika vaļņu un sargtorņu atliekas. Ejam atkal pāri Innai pa citu vecu tiltu: kā viduslaikos ir jāmaksā par pāreju — 10 feniņu!...

Interesanti ir nosaukumi Dienvidvācijā: mēs dzīvojam viesnīcā „Baltais zaķis", bet tai pašā ielā ir arī „Melnais zaķis". Mēs ēdam pusdienas „Pie Svētā Gara" (Zum Heiligen Geist); tas ir vecā bavāriešu stilā ierīkots restorāns ar īpatām mēbelēm, veclaicīgām krāsnīm, vecām gravīrām un briežu ragiem rotātām sienām. Dažus ēdienus pasniedz koka šķīvjos.

Lai iepazītos ar Pasavas gleznaino apkārtni, braucam uz tuvējo Čechoslovakijas robežu. Ceļš vijas gar kokiem apaugušiem pakalniem, un beidzot nonākam pie robežas. Vācu pusē uzraksts „Freistaat Bayern" un brīdinājums nepāriet robežu. Čechijas daļā redzam dzeloņstiepļu žogus. Esam nonākuši pie „dzelzs aizkara"...

No Pasavas jeb „Bavārijas Venēcijas" braucam ar Donavas tvaikonīti uz Vīni. Tas ir 10 stundu ilgs skaists brauciens. Donavas krasti ir vietām ļoti stāvi, klinšaini vai arī — mežiem klāti; bieži redzam Nibelungu teiku apvītu vecu piļu drupas, nelielas, gleznainas pilsētiņas, vīna dārzus. Brauciens atgādina ceļojumu pa Reinu, tikai Reina sniedz vairāk dažādības. Mums garām slīd dažādu valstu kuģi (ne par velti Donavas krastos atrodas 8 valstis!) Redzam arī vienu kuģi ar sarkanu karogu un uzrakstu „Moskva".

VĪNE

Jūlijs un augusts nav īstais laiks Vīnes mūzikas baudīšanai, jo nav ne operas, ne Vīnes filharmonijas orķestra koncertu. Tomēr Vīni nevar iedomāties bez mūzikas, un tādēļ arī vasaras mēnešos ir kaut kas tūristiem un arī pašiem vīniešiem. Neliels kameroperas ansamblis uzved Haidna un Mocarta operas Šēnbrunnas pils (agrākajā galma) teātrī. Haidna opera „Die Welt auf dem Monde" labi saskan ar teātra zāles rotaļīgajām baroka linijām. Atceros šīs operas izrādi Zalcburgas festivālā ar Annelīzi Rotenbergeru un Oskaru Červenku galvenajās lomās. Zalcburgas uzvedums bija pārāks, kaut negribētu nosaukt Šēnbrunnas izrādi par sliktu. Ar patiesu prieku vēroju interesanto inscenējumu: tajā oriģināla, atjautīga izdoma un dzirkstīgs humors. Nākamā vakarā braucam uz „Vīnes mežu" un Maierlingu. Atceļā apstājamies Bādenē. Te Bēthovens radījis savu „Missa solemnis" un vienu 9. simfonijas daļu, Mocarts savu „Ave verum". [illegible] noklausāmies Lehāra opereti „Smaidu zeme", bet nākamā vakarā Lehāra opereti „Grāfs Luksemburgs" Vīnē (Theater an der Wien). Ne vienmēr var klausīties Bēthovenu, Brukneru, Māleru u. c. un vīnieši — arī nopietnās mūzikas cienītā-

(Nobeigums 5. lpp.)

Tas būtu jāizlasa ikvienam

„ARCHIVS" NR. 5, RAKSTI PAR TRIMDAS PROBLĒMĀM UN TĒLOTĀJU MĀKSLU; IZDEVUSI LATVIEŠU APVIENĪBAS AUSTRĀLIJĀ ZINĀTNES NOZARE, PIEDALOTIES KĀRĻA ZARIŅA FONDAM; REDAKTORS EDGARS DUNSDORFS; 164 LP., 1965.

Mums trimdā ir krietni daudz nopietnu latviešu zinātnieku, bet liela daļa savus rakstus publicē vietējos speciālajos zinātnieku žurnālos, bet tie nedaudzie periodiskie izdevumi, kas vēl pastāv, parasti savu apmēru dēļ zinātniskus rakstus nespēj publicēt. Tāpēc jo sevišķi apsveicama ir Austrālijā esošā zinātnieku grupiņa, kas turpina izdot patiešām vērtīgo rakstu krājumu „Archīvs."

„Archīvs" Nr. 5, tāpat kā iepriekšējie sējumi, veltīts nedaudz tematiem, šoreiz sevišķi aktuālām problēmām — pārtautošanās problēmām, vispusīgi apskatot dažādus apstākļus un faktorus, kas pārtautošanos veicina. Tā kā ikviens latvietis trimdā ir savas tautas loceklis, tad ikvienam būtu šie raksti arī jāizlasa, lai labāk izprastu mūsu vispārējo trimdas sabiedrības stāvokli. Socioloģija vēl ir jauna zinātne, bet katrā zinā ļoti noderīga, sevišķi mūsu apstākļos. Liekas, daža laba trimdas sabiedrības problēma atrisinātos vieglāk, ja mēs painteresētos mazliet vairāk par šo zinātni. Kanādā veikti dažādi pētījumi, sastādītas statistikas, kas tieši skar imigrantu un bēgļu jautājumus. Iepazīstoties ar šādām grāmatām un rakstiem, mēs varētu labāk saprast un izprast, par ko un pret ko mums jācīnās, lai mēs svešumā tomēr pastāvētu kā latvieši.

Pirmā daļā — „Trimdas problēmas" G. Irbe savā apcerē „Kultūrālās un sociālās orientācijas maiņa trimdā" norāda uz faktoriem, kas tieši veicina latviešu pārtautošanos. Ja gribam kā tauta pastāvēt, mēs nedrīkstam šos faktus ignorēt! Parasti, pieskaroties trimdas problēmām, mēs kļūstam emocionāli, sentimentāli un it kā negribam redzēt patiesību. Sociologu uzdevums pirmā kārtā ir „kaislīgi censties būt nekaislīgiem," vērot apstākļus, notikumus un to sekas tikai ar prātu. Liekas, G. Irbem tas izdevies.

Eduards Silkalns savukārt apskata latviešu pārtautošanās apstākļus Vācijā, E. Dunsdorfs sniedz pārskatu par latviešiem Austrālijā, R. Šenfelds — Amerikā, O. Akmentiņš un A. Skreija raksta par Amerikas latviešiem un viņu problēmām. Visi raksti sniedz vērtīgus materiālus un ieskatu pašreizējās problēmās, ar kurām iepazīties būtu nepieciešams galvenokārt mūsu sabiedriskās dzīves vadītājiem. Diemžēl, aizvien biežāk sastopamies ar faktu, ka tie cilvēki, kādu sabiedrisko darbu uzņemas, tiek pārslogoti tā, ka viņiem vairs nav ne laika, ne intereses pasekot pārējām problēmām kas tiešajā darbā viņus neskar. Tā šo darbinieku garīgais redzes loks pamazām sašaurinājies, un viņi var orientēties vairs tikai vienas organizācijas vai vienas latviešu kolonijas dzīvē, bet ne visas trimdas sabiedriskajā dzīvē.

Tālāk Edgars Dunsdorfs sniedz pamatīgi izdomātu, lietišķu, 10 punktos ietvertu programmu pret pārtautošanos (PPP), tāpat vairāki sabiedriski darbinieki savas domas par šo programmu. Jāvēlas, kaut PPP nepaliktu tikai „Archīvā", kaut to izlasītu, pārdomātu un pielietotu arī dzīvē!

Krājuma otra daļa veltīta tēlotājai mākslai. Juris Soikans plašā socioloģiskā skatījumā vērtē mūsu nacionālo mākslu un tās likteni. Māksla mūsu kultūrā ir svarīgs faktors, bet bieži izstāžu apmeklētājs saka: es jau no mākslas nekā nesaprotu! Inteliģentam cilvēkam (un par tādu mēs vai ikviens sevi turam!) ir arī no mākslas kaut kas jāsaprot. Nav tiesa, ka mums nebūtu rakstu, kas palīdzētu mākslu izprast, bet ir tiesa, ka maz ir šo rakstu lasītāju. J. Soikana apcere visnotaļ var palīdzēt mākslu saprast.

Milzīgu darbu veicis nesen aizsaulē aizgājušais grafiķis Herberts Sils, savācot īsas biogrāfiskas ziņas par mūsu tēlotājas mākslas darbiniekiem, un šī nodaļa daļēji uzskatāma kā latvju mākslas enciklopēdija.

Visi „Archīvā" Nr. 5 ievietotie raksti uzrakstīti populārzinātniskā valodā, tātad — nav jābūt speciālistam, lai tos saprastu. Jācer, ka šis vērtīgais krājums atradīs ceļu uz daudzām latviešu mājām, sevišķi pie visiem tiem, kuriem patiešām rūp mūsu trimdas problēmas.

Indra Gubiņa

Arnolds Apse

SAULES PUĶES

Kā saules puķei būt — vai bija sapnis grēcīgs?
Sirds sāp, jo velti jautā, sāp un nesadzīst.
Ak, var jau tiešām būt kāds lēmējs visuspēcīgs,
kas mūsu sapņus nīst!

Bet ēnā mūžīgā es tomēr nepalieku.
Kam tik, lai kviešus sēj, man saules puķes aug,
un viss var būt, ka tieši tām par prieku
sirds nātrām neaizaug.

Un tā kā krusts un kaps nav beigas dzīvošanai,
bet zemes daļai — miesai otrreiz nepiedzimt,
tad naktīs Dievu lūdzos: — Dvēselei ļauj manai
par saules puķi dzimt! —

(83. turpinājums)

— Neviens rīts nezina, kāds būs vakars,— Joābs teica,— un to nezina arī Josafāts Aķilūda dēls, kaut gan domā, ka ir gudrs vīrs.. Bet tu, ak Adonja, ieraksti savas sirds grāmatā, ka tas, kam prāts nesas uz pelniem, to viņa apmātā dvēsele maldina un liek pievilties tā labai rokai. Cik daudzas reizes, ak Adonja, es neesmu tev teicis: visi, kas stāv ap ķēniņu, ir atkāpēji un staigā viltībā. Tie grib būt reizē varš un dzelzs, bet ir kopā visi tikai samaitātāji. Tu pats redzi, ka to plēšas sadegušas un ka no viņu kausējamām krāsnīm dzelzs vietā nāk tikai svins. Tāpēc ne judas, ne izraēla pilsētās vairs nedzird prieka balsis. Tev, ak Adonja, jādara, lai tās tur atskan no jauna it kā piederētu brūtgānam un brūtei. Bet ja tu to nedarīsi, tad Sālemas ķēniņa kaulus un viņu lielkungu kaulus un visa ješuruna un tā praviešu kaulus izmetīs no viņu kapiem pret sauli un pret mēnesi un neviens tos ne sakrās, ne apraks, bet tie kļūs zemes virsū par mēsliem...

Joābs runāja pusstāstīdams, pusdraudēdams, varēja noprast, ka viņam ir kaut kas zināms, kas ir tik svarīgs un tik bīstams, ka grūti atrast vārdus tā izteikšanai. Tomēr Adonja saprata, ka Joābs to pamazām ved pretī kādam neatvairāmam uzdevumam un tāpēc klausījās godbijīgā uzmanībā. Kā arvienu viņš ne mirkli nešaubījās par Joāba godprātību un par to, ka tas arvienu tur prātā ne savas, bet tikai viņa — Adonjas intereses. Tāpēc viņš bija sevī stingri apņēmies ne mirkli nekavēties, bet bez vilcināšanās darīt visu, ko Joābs liks. Viņam bija vienalga, vai tam jānotiek rītu vai parītu vai arī jau šai pašā naktī.

— Saki, ak Joāb, kas man jādara,— viņš sauca ar tik brāzmīgu un dedzīgu gatavību, ka Joāba seja pielija ar gaismu.

— Ķēniņš, tavs tēvs ir vecs, viņa acis kļuvušas tumšas un bals klusa. Tāpēc viņš neredz, ko dara blēdnieki un viltnieki, kas stāv ap tā krēslu. Tie gan visi runā: lai ķēniņš dzīvo ilgi! Bet savās sirdīs tie slepeni lūdz: kaut jel šis vecais vīrs jo drīzāk nomirtu! Tad mēs par ķēniņu celtu to vīru no mūsu vidus, kurš visu darītu pēc mūsu prāta. Tad nebūtu vairs neviena, kurš skatītos, ar ko mēs pildām savas klētis un cik sudraba zēķeļu mēs savācam savos naudas makos... Tādēļ, ak Adonja, stiprini savu sirdi, lai tā nepagurst, un vingrini savu labo roku, ka tā nepiekūst pacelt zobenu pret to galvām, kas nicina tava tēva sirmos matus un ienīst tevi.—

— Sauc vārdā šos vīrus, Joāb,— Adonja sauca, izslējies pret Joābu īgnuma un naida pilnā balsī, ar labo roku neapzinīgi taustīdams pēc sava zobena spala.

— Tu to prasi, Adonja—! — Joābs jautāja drūmi smīnēdams,— bet vai tad tu nezini, ka pirmais šo neškīsto un negodīgo vīru starpā ir Josafāts Aķilūda dēls, kurš stāv pie ķēniņa krēsla tik varens, it kā viņš pats tur būtu ķēniņu iesēdinājis, kaut nav ne reizi pacēlis zobenu pret ķēniņa pretiniekiem, kad tie uzbruka tam no vakariem un no rītiem... Eji šī viltīgā un blēdīgā vīra namā, tad redzēsi, ka tas pilns pagānu negantības, ar ko šis negoda vīrs iepriecina savu dvēseli. Tu redzēsi tur no akmens, zelta vai koka taisītas bildes un līdēju tārpu un visādu negantu lopu attēlojumus, ar ko šis negantais vīrs licis greznot sava nama sienas un durvju stenderes, nedomādams par to, ka tā ir neškīstība ješuruna Dieva priekšā. Jo ātrāk šī vīra galva novelsies tam no pleciem un jo drīzāk ar tā miesām barosies Hinnoma ielejas maitu putni, jo svabadāk uzelpos ješuruna vīri un jo gaišāk tiem ik rītu uzlēks saule...

— Es celšos un darīšu pēc taviem vārdiem, ak Joāb,— Adonja runāja klusi un nikni,— es iešu šī vīra namā un mana bardzība plūdīs pār tā galvu kā vētra. Unjebšu tas kliegs jo stiprā balsī pēc žēlastības, manas ausis to neklausīsies un manai mutei trūks žēlastības vārdu. Šim vīram būs mirt no manas rokas savā mājā, ko tas pildījis ar neškīstām lietām un kur domā negantas domas... Tik tiešām kā es stāvu tavā priekšā, šim vīram būs mirt jau šai naktī un tā acis vairs neredzēs uzlēcam sauli nākošajā rītā...

Adonja pagriezās pret durvīm un, kā rādījās, gribēja tūliņ doties uz kanclera namu. Bet Joābs, kā mierinādams uzlika roku tā plecam: —

— Tāpat kā vīģes koks zina savu laiku, kad tam jāraisa lapas, kad ziedi, tā vīram jāzina, kad tam jātver zobens, kad jāver mute smiešanai vai dziesmām. Arī gaiļa dziesma nerada gaismu, bet tas zina laiku, kad tā pienāks. Tā diena, kad tu pacelsi zobenu, pienāks klusu kā aust gaisma, bet tomēr tu to zināsi un tavas kājas tad atradīs pareizo ceļu...

Joābs ar patiku vēroja jaunā vīrieša spēka pilno augumu, kurš kā likās bija pilns tikai vienas domas, kuru viņš pats — Joābs — bija atmodinājis un izveidojis. Uz mirkli viņš it kā zaudēja īstenības sajūtu: viņam likās, ka redz sev priekšā veco ķēniņu tā jaunībā, kad abu dzīve bija cieši saistīta katrā solī un kad viņi bija droši, ka tos vada pats Jehova. Nekad toreiz Joābs nedomāja par savu dzīvību. Vienalga vai nu viņš cirtās ķēniņam blakām pret fīlistiešiem vai pie Hebronas vai Sālemas vārtiem, viņiem bija kopīgas domas — pretinieks jāsakauj, pilsēta jāieņem. Tagad ķēniņš bija Joābu no sevis attālinājis, bet viņa dēls stāvēja tam blakām tikpat drošs un tik pat jauns kā reiz pats ķēniņš. Vai tas nebija panākums? Tiešām, tas tāds bija un Joābs nekā nebija zaudējis.

Bet tikai īsu brīdi šīs siltās ieguvuma jūtas saistīja Joāba domas, tad viņš tās aizvirzīja no apziņas un bija noteiktu praktisku uzdevumu plānotājs kā vienmēr un visur.

— Tālāk, ak Adonja, ņem vērā Benaju Jojadas dēlu, kam teikšana par krētiem un plētiem, ka viņš, Josafāta Aķilūda dēla pierunāts, tos nevērš pret tevi. Tie ir algas vīri, kas kalpos arvienu tam, kurš tiem solīs lielāku algu. Soli tiem slepeni vairāk zēķeļu un sudrabs tos saistīs pie tevis tāpat kā lopus piesaista ar auklu. Tie paši tad nodos tavās rokās savu virsnieku, ka tu tā miesas varēsi atdot suņiem un kraukļiem...

— Es skatos tavās domās, ak Joāb,— Adonja teica,— un tās man šķiet labas un gaišas kā kāda kalna strauta ūdeņi...

Adonja bija pārvarējis savu straujo cīņas sparu, bet Joābs turpināja:

— Tev jāzina, Adonja, ka arī praviešu starpā tu atradīsi vīrus, kas atgādina lapsas sagruvušos mūros. To skatīšana ir viltus un sludināšana meli. Tie saka: miers! kur miera nevaid un tā uzceļ sienas no māliem. Bet ja kungu Kungs liks stipram lietum gāzties un metīs lielus krusas gabalus, tad sienas sagrūs un viesuļi tās sašķaidīs dubļos...

Joābs runāja un runāja un viņa asie vārdi sakrājās Adonjas apziņā kā smagi akmeņi. Viņš tagad zināja, kas jādara un kā jārīkojās katrā vietā un reizā. Viņš saprata arī to, ka pretinieki izmantos katru viņa pārskatīšanos, katru neuzmanību, lai iegrūstu to postā un nelaimē. Viņš par to pateica arī Joābam un tas attrauca pretī:

(Turpinājums sekos)

Vīri izturēja, virve ne

KANADAS DV ŠĪS VASARAS PĒDĒJĀ BRĪVDABAS SARĪKOJUMĀ

DV Kičeneras - Voterlū nodaļas techniskajā izkārtojumā 21. augustā St. Jakobsā notika Kanadas DV pēdējais šī gada brīvdabas sarīkojums — organizācijas šaušanas meistarsacīkstes, apvienotas ar dažādām citām nodarbēm, bet vakarā nodaļas 13 gadu darbības atceres sarīkojums.

Laiks šaušanas sporta cienītājiem bija izdevīgs, bet saules trūkums lika mājās palikt tiem, kas bija iecerējuši sauļošanos un peldēšanos. Tā plašais un vispusīgais sarīkojums — tāds bija domāts! — izvērtās gandrīz vai vienīgi par šaušanas sacensībām, jo skatītāji un citu nodarbību interesenti palika gandrīz vai aizmirsti; galvenokārt informācijas trūkuma dēļ, jo neviens nezināja, kas un kur īsti paredzēts. Skaļruni, sekojot šaušanas virstiesneša A. Preisa kategoriskai prasībai, „apklāja" šāvēji, jo izrādījās, ka no tiesneša galda „nav iespējams" bez skaļruņa izsaukt apm. 5 m attālumā esošos šāvējus... Tā sarīkojumam izraudzītais informātors I. Batraks bija spiests „piemirst" pārējos salidojuma dalībniekus un bezdarbībā nīkt līdz ugunskura sākumam. Bet arī to atlika, izšķiroties par programmu telpās tikai — tas skatītājiem palika nezināms, kādēļ daudzi ilgi uzturējās paredzētajā ugunskura vietā un brīnījās, kādēļ nekas nenotiek... Atrodams šai brīdī nebija arī sarīkojuma techniskais organizētājs, kas varētu kaut ko paskaidrot par vēl paredzamo.

Un tomēr — bez šaušanas, kas pārmērīgi ieilga, notika arī šis un tas cits, kaut ne viss, kas bija solīts. Protams, galvenā atrakcija bija virves vilkšanas sacensība pāri upei.

Jau iepriekš presē bija lasāms, ka hamiltonieši apšauba torontiešu pārākumu un apņēmušies revanšēties par neseno zaudējumu Sidrabenē. Tomēr torontieši palika ļoti pašapzinīgi. Tas spriegumu kāpināja. Un tāpēc gatavošanās šai atrakcijai noritēja īsti noslēpumaini: Ilgi ritināja un kārtoja virvi, noslēpumaini sačukstējās un nevienam arī neizpauda, kurā vietā pie upes lielā cīņa notiks. Vienīgi tik daudz noskaidrojās, ka hamiltoniešus lielā dūša tomēr pametusi, kādēļ Toronto vīriem pretim stājās sastādītā komanda. Tad viena komanda pār tiltu aizsoļoja uz saliņu, torontieši, pēc lozes lēmuma, devās lejup pa krasta nogāzi. Viņiem sekojot, skatītāji tad arī laimīgi nokļuva sacensības vietā. Tur notika tikpat smalkas izrīcības kā Saulainē piedzīvotajā Sprunguļmuižas gada tirgū. Vispirms vanadze Baņuta Pīlādze, piemirstot ūdens slapjumu, pārnesa virvi pāri upei, lai spēka vīriem iepriekš nenāktos saslapināt kājas. Tā iet, kad klāt nav neviena jūrnieka, kas prot virvi pārmest upei... Un tad bija tik tālu: vienā krastā stāvēja Toronto spēka mitriķi A. Pīlādzis, H. Jēkabsons, A. Ints, Z. Akots, K. Knēziņš E. Viškers, A. Āpše un V. Veidemanis, bet uz saliņas „sastādītie" — A. Pētersons, J. Simsons, S. Melderis, J. Ozols, E. Pulciņš, A. Lestiņš, J. Tesvīns un A. Bērziņš. Cīkstēšanās vadītājs O. Klavenieks, koši mirdzošā baltā tērpā kā tenisa čempions, jau pacēla roku starta signālam, kad publika atskārta un sāka saukt, ka tiesneša vieta upes vidū. Kaut vecs zaldāts, O. Klavenieks sastomījās, bet tad atguva varonības garu, aizmiedza acis un kāpa ar visu parādes tērpu ūdenī... Un nu beidzot vīri abos upes krastos piepūta vaigus un arvien vairāk piesarkstošām sejām nikni turējās virvē un vilka, vilka, vilka... Pēkšņi — torontietis Nr. 1 E. Viškers sāka planēt, torontiešu ierinda pajuka, virves gals ielēca ūdenī un peldēja pretim „sastādītajiem". Pēdējo uzvaras gaviles tomēr izrādījās pāragras: vīri bija izturējuši, tikai pusotras collas virve bija pārtrūkusi. Vai lielā atrakcija ar to beigusies bez rezultāta? O nē, I. Batraks skautiski lietpratīgi saseja virvi tik meistarīgi, ka tā izturēja atkārtojuma spēkošanos, kurā pēc pamatīga stīviņa savu pārākumu tomēr apliecināja Toronto spēka mitriķi. „Sastādītie" turējās pretim dūšīgi, zaudējot ar godu. Tikai — dūšas pietrūka neatlaist virvi un sekot tai upē. Ūdens jau tomēr slapjš...

Makšķerēšanā visveiksmīgākais izrādījās 4 gadu vecais Rojs Morozēvics, kas izcīnīja uzvaru ar sakertu vienas pēdas un četrarpus collas lielu basu. Otrā vieta tika Konradam Zerpam un trešā — Markam Grundmanim. Makšķerēšanā uz sauszemes, t. i. makšķeres mešanā mērķī, par pārsteigumu visiem, uzvarēja daiļais dzimums, kaut makšķerētāju - vīru goda sargāšanai jāpiemetina, ka šai sacensībā (bez raitas norises, ar pārtraukumiem un nemanīti bez skatītājiem) piedalījās galvenokārt jaunieši. Uzvarētāja Marta Adama vienīgā sasniedza 10 un 15 pēdu attālo mērķi, kaut 25 pēdu ripa palika neaizsniegta.. Ar pirmā mērķa iekarošanu dalītā 2. vietā ierindojās A. Jakulis, R. Taube, M. Drengers, I. Bērziņš, E. Ronis un pavisam maziņā Anda Maksiņa.

Kam informācijas trūkumā laimējās, piekalnē varēja noskatīties arī volejbola sacensību, kurā Kičenera (L. Eichvalds, Z. Melderis, J. Ozols, A. Akerfelds, J. Dundurs, J. Drengers un R. Cers) pēc itin spraigas cīkstēšanās pārspēja Toronto daudzgalvaino komandu ar 15—8, 15—10 rezultātu. Sākumā Toronto sešniekā spēlēja E. Viškers, A. Pīlādzis, O. Roze, A. Āpše, H. Jēkabsons un K. Knēziņš, tad vienu pagurušāku nomainīja G. Vilmanis, vēlāk vēl citi stājās „nokausēto" vietā, bet visa šī maiņas taktika Toronto volejbolistus no zaudējuma neglāba. Bet — visur jau nevar uzvarēt, torontieši mierināja sevi, un galvenā atrakcija jau bija un palika virves vilkšanas sacensība.

Visu dienu Riverside Maples sarīkojuma zālē salidojuma apmeklētājiem bija iespējams iepazīties ar Alfrēda Brūvera gleznu skati. Vairākus darbus arī pārdeva.

Vtr.

Beigas labas, viss labs

DV KIČENERAS - VOTERLŪ NODAĻAS 13 DARBA GADU ATCERES VAKARS

Virsrakstā lietotā sakāmvārda vietā, liekas, pareizāk būtu bijis teikt, ka labs nāk ar gaidīšanu, jo daudzie viesi, kas bija saradušies svētdien, 21. augustā Riverside Maples sarīkojumu zālē St. Jakobsā, lai piedalītos DV Kičeneras - Voterlū nodaļas 13 darba gadu svinībās, dabūja vairāk nekā krietni izgaidīties un nervu stiprumu pārbaudīt, kamēr ieradās sarīkojuma vadītāji un ar pusotras stundas nokavēšanos varēja sākties oficiālā daļa. Pats sarīkojums tomēr izdevās labi, tik daudz apmeklētāju DV Kičeneras - Voterlū nodaļa vēl nebija piedzīvojusi, kādēļ beigu rezumē var atzīt, ka beigas un reizē ar to viss tomēr bija labs.

Pie ugunskura paredzētais notika jubilejas vakara ievadījumā. Programmas vadītājs I. Batraks pēc īsas uzrunas deva vārdu Kanadas DV pr-kam R. Epnerim, kas pakavējās pie mūsu, politisko bēgļu, uzdevumiem. Mūsu pienākums ir rūpēties, lai mūs neaizmirstu, lai mūs pazītu, lai par mums runātu, jo vienīgi tā iespējams kaut ko darīt Latvijas un latviešu tautas nākotnes labā. R. Epneris arī norādīja veidus, kā šis uzdevums veicams. Bez citiem, labs līdzeklis ir grāmatas „Latvian Literature" dāvināšana kanadiešu iestādījumiem un draugiem, lasītāju vēstuļu iesūtīšana kanadiešu laikrakstiem, reaģējot uz tajos paustajām aplamībām, u. c. Apsveicis jubilārus un novēlējis tiem labas darba sekmes arī turpmāk, R. Epneris uzaicināja nodziedāt Latvijas himnu.

Kičeneras - Voterlū vanagu saimi apsveica DV Londonas nodaļas pr-dis Z. Zandersons un DV Toronto nod. priekšsēdis I. Zamlovskis; Ilmārs Batraks nodeva Druvas nodaļas vēlējumus un nolasīja rakstiskos apsveikumus, kādus bijas sūtījuši Kanadas vanadžu pr-ce M. Jonāne, DV Bramptonas, Montreālas, Sv. Katrīnu nodaļas un Tērvetes skautu vienības vadītāji E. un S. Ozoli. Pateicoties salidojuma un jubilejas svinību dalībniekiem rīkotāju vārdā, I. Batraks aicināja runātāja vietā DV Kičeneras - Voterlū nodaļas pr-di Jāni Dunduru, atklājot, ka viņam dzimšanasdiena.. Ar „Daudz baltu dieniņu" J. Dunduru sumināja daudzie vakara dalībnieki. Dz. Pūpēdis nodeklamēja J. Jaunsudrabiņa „Kalējs Kalvis".

Šaušanas meistarsacīkšu galvenais tiesnesis A. Preiss paskaidroja, ka sacensībās uz vietas piedalījušās 7 nodaļas, bet 3 rezultātus iesūtījušas pa pastu, bijis vairāk par 100 dalībnieku, kas izšāvuši pāri par 2000 patronām. Kanadas DV pr-ks R. Epneris, asistējot A. Preisam, šaušanas un citu sacensību uzvarētājiem pasniedza ap 25 jauku balvu. Komandu sacensībā DV Hamiltonas nodaļas dāvāto ceļojošo balvu pērn personīgā īpašumā bija ieguvuši DV Londonas nod. šāvēji, kādēļ šo sacensību uzvarētāji — DV Hamiltonas nodaļa saņēma krāšņo jauno balvu, kuŗu dāvājis Valdis Tuklers Hamiltonā. Par uzvarētāju individuālā sacensībā virstiesnesis, pārējiem

(Nobeigums 8. lpp.)

Kā mūsu laikrakstā jau ziņots, Canadian Junior Ballet mākslinieciskās vadītājas Diana Vorpa un Hilda Stromberga ar 5 audzēkņiem augusta sākumā Skrantonā, ASV, piedalījās Northeast Regional Ballet Association rīkotajā konferencē The Craft of Making Ballets, kurā bija sabraukuši 24 baleta meistari un 81 dejotājs. Abas torontietes konferences laikā sagatavoja demonstrējumus par dejas konstrukciju dinamiku, tematu un ritmu. Uzņēmumā Diana Vorpa darbā ar baleta paraugklasi.

TORONTO ZIŅAS

● Kanadas nacionālās izstādes atklāšanas dienas priekšvakarā Ontario pavalsts premjērs Džons Robarts bija rīkojis pieņemšanu Ontario valdības paviljonā, aicinot izstādes vadošos darbiniekus, kanadiešu un etnisko grupu sabiedrisko organizāciju pārstāvjus, kopskaitā ap 3000. Ar katru personīgi sarokojoties, viesus sagaidīja pats premjērs, lai pēc tam kopīgi apskatītu paviljonā izstādītās valdības iestāžu novietnes. No latviešu sabiedriskajām organizācijām pieņemšanā redzēja LNAK valdes pr-di J. Niedru, DV Kanadas valdes kult. daļas vad. O. Klavenieku, Baltijas sieviešu padomes darbinieci Mirdzu Gruzīti un skautu organizācijas darbinieku Ēd. Ozolu.

O. K.

● A. Zvidra gleznu izstāde Downsview bibliotēkas telpās atklāja 20. augustā un tā turpināsies līdz 4. septembrim. Izstādē skatāmi 46 mākslinieka darbi un to atklāja prof. L. Latkovskis no ASV. Starp izstādītajām gleznām ir vairākas ainavas, klusās dabas, kā arī portreti un gleznas ar nacionālu motīvu. Visi izstādītie darbi ir galvenokārt pēdējā gada gleznojumi. Salīdzinot ar agrāk redzētajām A. Zvidra izstādēm, vērojams patīkams progress. Izstādi ieteicams apmeklēt ikvienam mākslas darbu cienītājam.

● Sidrabenes bērnu vasaras nometnes rīkotajā masku ballē mazie dalībnieki parādīja visai atjautīgu izdomu pašu gatavotās maskās. Godalgoto masku darinātāju vidū bija Uģis Ziemelis, Pēteris Blatchins un Aija Mazsīle. Bērnu nometni slēgs 28. augustā, bet pēdējais bērnu sarīkojums nometnē paredzēts 25. augustā.

● Neparedzētu apstākļu dēļ LPB Kanadas kopas iecerētais Raiņa pieminas vakars pārcelts no 31. oktobra uz 14. novembri, plkst. 6 vakarā Latviešu nama apakšējā zālē.

● Latviešu namā uzsākti pārbūves darbi ventilācijas iekārtošanai un papildus apgaismojumam TLB sestdienas skolas un citu nodarbību vajadzībām.

● TLB sestdienas skola darbu atjauno 11. septembrī Latviešu namā. No plkst. 9.30 jauno skolēnu reģistrēšana, pēcpārbaudījumu un vasaras darbu kārtošana. Visiem skolēniem jāierodas Latviešu namā plkst. 10.30, arī tiem, kam mācības notiks YMCA'ā. Akta svinības plkst. 11. Svētbrīdi vadīs māc. A. Cops. Pēc tam īss dzejnieka Raiņa atceres brīdis.

VINIPEGA

● DV Manitobas nodaļa un tās mednieku - makšķernieku sekcija rīkoja 15. augustā DV dienu R. un N. Stašus lauku īpašumā. Bija pulcējušies nodaļas biedri ar viesiem no Vinipegas un apkārtnes. K. Bērziņa ģimene pat no Nujorkas, kopā ap 60 dalībnieku. Dienas programmā bija gaŗa un makšķerēšanas sacensībām. Daži makšķernieki bija jau ieradušies iepriekšējā vakarā. Tiem mājinieki sagatavoja pārsteigumu, iekurinot pirti. Tā cienīņi nopērās ar dzimtenē tik iecienītajām bērzu slotām, uzmetot īsto, veco „pirts garu". Makšķerēšanas sacensībās A. Treiguta vadībā 22 dalībnieku konkurencē uzvarēja H. Andersons, noteiktā laikā izvelkot lielāko līdaku un saņemot speciālu balvu. Dienas oficiālo daļu atklāja nodaļas pr-ks K. Licēns, uzaicinot godināt ar klusuma brīdi mirušos biedrus. Par centīgo DV mērķu sekmēšanu zemes valdes atzinības rakstus saņēma A. Ceple, K. Smolinskis un A. Kēleris, kas turpmākajā programmas daļā vadīja šaušanas sacensības, kuŗu rezultāti šādi:

Vīriešu klasē 32 šāvēju (to vidū 9 sievietes) konkurencē 1. vietu ar 90 p. izcīnīja A. Minkēvics, 2. J. Jandavs un 3. A. Kēleris. Sieviešu klasē 1. V. Stendere ar 78 p., 2. L. Kēlere un 3. B. Minkēvica. Jauniešu klasē 1. J. Smolinskis ar 88 p., 2. G. Baumanis un 3. M. Jandavs. H. Andersons saņēma Kanadas DV zemes valdes balvu par panākumiem globālajās šaušanas sacensībās. Sarīkojuma dalībnieki godināja mājinieku vienīgo dēlu Ansi Stašus par BS grada iegūšanu Ziemeļdakotas universitātē, pasniedzot viņam grāmatu. Sevišķu pateicību saņēma Jānis un Emīlija Apsīši par ziedojumiem balvām un pieliktajām pūlēm DV dienas veicināšanā. Klātesošie sumināja un vanadžu pr-ce L. Smoļinska pasniedza balvu Rūdim un Nellijai Stašiem, bet bērniem šokolādi.

O. Š.

500.000 SKATĪSIES LATVIJAS MARKAS KANADAS NACIONĀLAJĀ IZSTĀDĒ

(Z) Ir aplēsts, ka, sākot ar 20. augustu, kad gadskārtējā Kanadas nacionālā izstāde (CNE) atvērs vārtus apmeklētāju miljoniem, apmēram 500.000 interesentu iepazīsies ar t. s. Hobby show" uz galvenās izstādes maģistrāles pretī automobiļu ēkai, netālu no Lake Shore vārtiem. Lielās ēkas ziemeļaustrumu stūris ir veltīts pastmarku skatei, kuŗu kopīgiem spēkiem noorganizējuši 7 Toronto filatelistu organizācijas, ieskaitot arī Toronto latviešu filatelistu klubu.

Izstāde aptveŗ 50 individuālus dalībniekus ar 2000 lapām (8 lapas katrā ielogā), bet marku skates telpa aptveŗ 1200 kvadrātpēdu.

Salīdzinot ar pag. g. skati Kanadas nacionālajā izstādē, klāstu apmērs ir pieaudzis par 25 proc., kas ir latviešu dalībnieku nopelns. No latviešiem piedalās E. Alberinga ar 24 lapām „Rīga — Latvijas galvaspilsēta pastmarkās", A. Balodis ar 40 lapām „Latvijas markas un zīmogi", P. Purviņš ar 16 lapām „Parastās un gaisa pasta aizsargu markas", bet A. Vēveris piedalās ar 40 lapām par filatelijas izstādēm okupētajā Latvijā, parādot saukļus un patiesību. Kā vienīgais torontietis ar 16 lapām piedalās O. Klanis ar 2 tematiem: „Latvijas gaisa pastmarkas" un „Kurzeme".

Šai skatē nav paredzēta ne tiesnešu novērtēšana, ne godalgošana. Kā izteikušies izstādes organizētāji, F. Smits un E. Dreiks no West Toronto Stamp Club, tieši latviešu klāsti ir tie, kas piešķiŗ skatei īpatnēju un interesantu šķērsgriezumu. Daudzi Kanadas filatelisti un ļoti liela daļa skatītāju iepazīsies ar Latviju pirmo reizi.

Pie izstādes iekārtošanas palīdzējuši Toronto latviešu filatelistu kluba priekšnieks M. Zichmanis, A. Dzintars un O. Klanis.

Kur zeme smaržo

ATVAĻINĀJUMA BRAUCIENĀ UZ LATVIEŠU APRIŅĶI KANADĀ

Šīs vasaras atvaļinājumā nolēmām nebraukt pāri robežai uz ārzemēm un iemīļoto Atlantijas okeāna piekrasti, bet apskatīt kaimiņu provinci Ontario un paciemoties pie tautiešiem latviešu apriņķī.

Agrā rītā aiz sevis atstājām kosmopolitānisko Montreālu un caur galvaspilsētu Otavu ripojām uz lielo ezeru pusi. Izvēlētais ceļš bija samērā vienmuļš, visur klintis, bet to ieplakās purvāji; labi, ja pa pārdesmit jūdzēm kāda māja. Kanadas zemē vēl slēpjas neizdibināmas bagātības, varbūt arī te kaut kur dziļi zemē atrodas vērtīgi minerāļi vai eļļa. Pa ceļam pāris skaistu zilu ezeru ar galdiņiem ceļotāju azaidam un atpūtai. Tā bez steigas, piestājoties ceļmalā, izjūtama atvaļinājuma dienu brīvība un prieks.

Tuvojoties prāvajam Simko ezeram, sākās auglīgāka zeme ar labi iekoptām lauku saimniecībām un rosības pilniem ciematiem. Te arī pārlaidām pirmo nakti mājīgā motelī, kuŗa īpašnieki izrādījās laipnīgs lietuviešu pāris. Otrā dienā, apbraucot Kučičingas ezeru, vienā pusē skatījām indiāņu rezervāta nabadzību un nolaistību, kurpretim otrā pusē baltie iecelotāji sacēluši skaistas tūristu pārnakšņošanas vietas un benzīna stacijas kopā ar tīriem restorāniem. Braucot pa slaveno Muskoka ezeru, gaidījām, vai uz ceļa mūs neapsveiks kāds lācītis vai briedis, kā redzams uz skatu kartīšu uzņēmumiem, bet viss, ko no šeit bagātīgās dzīvnieku pasaules redzējām, bija zaķīši vai citi mazi dzīvniecīņi, kas nesteigdamies pārcilpoja pār ceļu.

Ceļā uz Džordža līci iebraucām vēsturiskiem notikumiem bagātajā Midlandē un apskatījām tuvumā esošo svētceļotāju vietu — baznīcu, kas uzcelta par godu pirms 300 gadiem indiāņu noslepkavotajiem septiņiem franču misionāriem, kuŗi šeit pa ūdens ceļu bija ieradušies no Kvebekas, lai hurona cilts indiāņos ieviestu kristīgo ticību, ilgus gadus ļoti primitīvos apstākļos viņu vidū dzīvodami. Pakavējāmies arī autentiski uzceltajā indiāņu ciemā un pievakarē sasniedzām plašo Vasagas plūdmali, kur bija daudz trokšņa un izpriecu kā bērniem, tā pieaugušajiem.

Trešās dienas pēcpusdienā, pēc īsas Toronto apskates, sasniedzām mūsu ceļojuma galveno mērķi — latviešu apriņķi. Bez maldīšanās iebraucām sen neredzētu trimdas ceļu līdzgaitnieku — Nikolaja un Emmas Borisu mājas pagalmā, kur mūs sirsnīgi sagaidīja saimnieku pāris un viņu četrkājainais mājas sargs. Pēc sabučošanās un atkalredzēšanās asaru noslaucīšanas pamazām apskatījām modernizēto dzīvojamo māju un plašo saimniecību. Ap māju lieli izauguši pašu stādītie koki, kā arī ogu un košuma krūmi. Aiz sētas ganībās, galvas pacēlušas, ar interesi mūs apskatīja melnraibās holsteinietes. Sarunās pamazām atklājās, cik maz bijis līdzekļu, māju iepērkot, un kādas grūtības nācies pārvarēt visa kustamā un nekustamā īpašuma iegādāšanā, kā arī dzīvojamās mājas un saimniecības ēku pārbūvēšanā un paplašināšanā, reizē skolojot divus dēlus.

Lai gūtu vairāk iespaidu par latviešu zemes kopējiem, ar draugu gādību izciemojāmies arī Valdemāra Gobas skaistajā Zilā kalna farmā ar skatu uz lielo ezeru, tāpat E. Smiltnieka labi iekoptajā putnu un gaļas lopu saimniecībā. Kaut ieradāmies negaidīti, abās vietās tikām ļoti laipni uzņemti un pacienāti gan ar mājās ceptu smaržīgu rupjmaizi, gan pašdarītu garšīgu miestiņu. Palika iespaids, ka šajās mājās godā vēl latviskā sirsnība un viesmīlība. Patiesu izbrīnu radīja ne tikai labi iekoptie lauki ar gandrīz visu iespējamo mechanizāciju un jaunievedumiem, bet arī skaisti un gaumīgi iekārtotās dzīvojamās mājas, pilnas latviešu grāmatām, gleznām un keramikas izstrādājumiem. Tas norāda, ka latviešu zemes kopēji Kanadā nav nodevušies tikai materiāliem sasniegumiem, bet centušies savā dzīvē ienest arī latviskā gara kultūru.

Par latviešu centību, neatlaidību un grūtā darba panākumiem dažādās dzīves nozarēs daudz rakstīts, bet pūliņi un sasniegumi zemes apstrādāšanā līdz šim vēl nav pietiekami izcelti. Mēs, diemžēl, redzējām tikai trīs saimniecības un, gaŗām braucot, vēl dažas citas, bet, cik no nostāstiem varējām spriest, arī pārējās saimniecības centušās izkopt svešās zemes lauku stūrīti pēc labākās iespējas. Latviešu apriņķī ir ap 50 latviešu saimniecību. Ne jau visām vienādi veicies, daudz un dažādu apstākļu dēļ, bet tie tautieši, kuŗi, kaut arī Latvijā nebūdami lauksaimnieki, mācījušies, centušies un izturējuši pirmās lielās grūtības un neatlaidīgi turējušies pie zemes, tikuši ne tikai pie turības, bet pat tālu pārspējuši veekanadiešu kaimiņus.

Ne tikai skaistās mājas, labi iekoptie lauki un sugas lopi vien uzkrita šajos neaizmirstamajos ciemos. Lielu prieku radīja pašu tautiešu nacionālā kopība un sabiedriskā rosība savā lauksaimniecības biedrībā, kuŗa apvieno 62 biedrus un laikam ir vienīgais šāda veida iestādījums trimdā. Biedrības priekšnieks ir E. Smiltnieks, viņa vietnieks N. Boriss, bet aktīvi piedalās daudzi citi. Arī mūsu ciemošanās laikā dāmas dedzīgi pārsprieda nākamās sestdienas sarīkojuma norisi. Biedrība rīko vērtīgus sarīkojumus un ekskursijas, savā darbā turot cieņā latviskās tradicijas.

Kaut labu laiku jau esam atpakaļ Montreālā, aiz muguras palicis varenais Niagaras ūdens kritums un daudz citu pieredzējumu, vislielāko iespaidu no visa gaŗā atvaļinājuma brauciena atstāja viesmīlīgie ciemi skaistajās un latviskajās mājās gan tuvāk, gan tālāk no Ontario Zilajiem kalniem. Te atkal varējām vērot latviešu lielo mīlestību uz zemi, kā arī uzņēmības un sīkstā darba panākumu augļus.

Milda Ozola

Latviešu daiļamatnieku panākumi Kanadas nacionālā izstādē

Latviešu daiļamatnieku piedalīšanās Kanadas nacionālajā izstādē Toronto kļuvusi jau par gadskārtēji regulāru parādību. Jau agrākos gados latviešu darinātie un izstādītie darbi guva vispārēju atzinību un vairākas augstākas godalgas. Šogad sevišķi labus panākumus guvis keramiķis Zigfrīds Jurševskis, kas Kanadas daiļamatnieku ģildes (Canadian Handicraft Guild) novietnē, karalienes Elizabetes paviljonā, ieguvis speciālu godalgu par darbu „Lācis." Šai novietnē katrs daiļamatnieks varēja izstādīt trīs darbus, bet godalgot varēja tikai vienu. Z. Jurševskim piešķirtā speciālā godalga ir augstākais apbalvojums visā grupā kā keramiku, tā arī kokgriezumus, audumus u.c. ieskaitot. Ģildes novietnē vēl piedalījās H. Mercs ar kokgriezumiem, par darbu „Divi putni" iegūstot atzinības rakstu. Tāpat atzinības rakstu ieguva A. Dzērvīte par audumu „Sienas sega."

Kanadas daiļamatnieku ģildes novietnē vēl iekārtota atsevišķa sieviešu nodaļa, kurā piedalās Z. Jurševskis un H. Mercs. Šeit ar saviem keramikas un tēlniecības darbiem Z. Jurševskis ieguva divas pirmās godalgas un vienu trešo. Dekorātīvajā keramikā Z. Jurševska 3 vāzes (grupa) ieguva 1. godalgu, tāpat arī tēlniecībā par „Abstraktā galva," bet 3. godalgu glazūras technikā par „Glazūras vāze."

H. Mercs ieguva 2. godalgu lietiskā mākslā par „Ozola pūra lādi," 3. godalgu dekorātīvajā mākslā par „Svečturi" un 3. godalgu par kokgriezumu „Zvirbulis."

Izstādes laikā notiek arī dažādu daiļamatniecības darbu techniskie demonstrējumi, kuŗos šogad piedalās H. Mercs, H. Lapiņš un gleznotāja Valija Mērniece. Kokgriezumos darba demonstrējumus H. Mercs rādīs 24., 25., 26. un 31. augustā no plkst. 10 rītā līdz 2 dienā, bet intarsijās H. Lapiņš 30. augustā no plkst. 10 rītā līdz 10 vakarā, 3. septembrī no plkst. 2 dienā līdz 10 vakarā, 4. septembrī no plkst. 10 rītā līdz 6 vakarā, 6. un 9. septembrī no plkst. 10 rītā līdz 10 vakarā. Gleznotāja Valija Mērniece demonstrēs stikla gleznojumus no 20.—28. augustam katru dienu no plkst. 10 rītā līdz 6 vakarā.

H. Mercs izstādē būs sastopams arī dažādos citos laikos, veicot Kanadas daiļamatnieku ģildes uzticētos uzdevumus.

R. N.

EIROPAS MŪZ…
PILS…

EIROPAS MŪZIKAS FESTIVĀLU PILSĒTAS

(Pārnesums no 3. lpp.)

ji — meklē „mūzikālu atpūtu" ne džesa griezīgajās skaņās un „bītļu" ritmos, bet Lehāra viegli plūstošajās melodijās un graciozajos valsos. Operete ir viena no Vīnes speciālitātēm, un, kaut minētajās operetēs sastāvs nav viscaur pirmklasīgs, tomēr aktieri nodibina ciešu kontaktu ar publiku. Vīnes operetes mākslniekiem ir īpašs šarms, vieglums, grācija, dzirkstošs humors. Pieklājīgās melodijas glāsta dzirdi, bet skatienu saista dejas, skaistie kostīmi un dekorācijas, — īpaši „Grāfā Luksemburgā".

Nevar nepakavēties pie brīnišķīgā brauciena pa „Vīnes mežu". Pirmoreiz redzēju to pirms gadiem agrā pavasarī, lapām plaukstot, kad tas likās it kā caurspīdīgā maigi zaļā plīvurā tīts. Tagad tas ir tumši zaļš, noslēpumains. Nav brīnums, ka Bēthovens šeit smēlies iedvesmi savām kompozicijām vientuļos pastaigas gājienos. Neliela krodziņa priekšā redzam zibens pāršķeltu liepu, kura kādreiz ierosinājusi vienu no Šūberta kompozicijām. Apstājamies lai apbrīnotu Svētā Krusta klostera īpato architektūru. Sv. Krusta baznīcas ērģeles ir spēlējuši Šūberts un Brukners. Uzkavējamies arī Maijerlingā, kur 1882. gadā norisinājās Austroungārijas troņmantnieka Rūdolfa un skaistās baroneses Marijas Večeras asiņainā traģēdija. Līdz pat pēdējam laikam Austrijas iestādes klusēja par to. Tagad austriešu gīds stāsta par jaunākajiem pētījumiem šai jautājumā. Saskaņā ar tiem, kroņprinča Rūdolfa nāve nav nākusi romantisku, bet gan politisku iemeslu dēļ. Rūdolfs bija nonācis asā politiskā konfliktā ar savu tēvu, ķeizaru Franci Jozefu: viņš gribējis kļūt par Ungārijas karali. Esot zināms Rūdolfa īsi pirms nāves rakstītās vēstules saturs; bez tam viens no galminiekiem dzirdējis Franča Jozefa vārdus, Rūdolfam iznākot no viņa kabineta īsi pirms nāves: „Tātad, tu zini, kas tev jādara..." Pēc Rūdolfa plānu atklāšanas Francis Jozefs prasījis, lai Rūdolfs atstātu Eiropas kontinentu. Kādu lomu asiņainajā traģēdijā spēlējusi baronese Večera, nav zināms. Gīds stāsta arī, ka 1914. gadā Sarajevā nogalinātajam Francim Ferdinandam bijuši plāni pārvērst Austroungāriju par kaut ko līdzīgu britu kopvalstij, lai atrisinātu sāpīgo nacionālo jautājumu Habsburgu monarchijā. Tātad, veltīgi serbu nacinālisti turēja viņu par savu niknāko ienaidnieku, raidot savus šāvienus uz viņu un izraisot pirmā pasaules kara katastrofu!...

Vīne ir pilsēta, kas liekas neizsmeļama — ar saviem vēstures un mākslas pieminekļiem, ar savu īpato šarmu. Esmu bijusi Vīnē vairākkārt, bet katru reizi šķīrusies no tās ar sajūtu, ka palicis vēl daudz neredzēta. Var būt tās burvība izskaidrojama ar faktu, ka šī 2000 gadu vecā miljonu pilsēta pratusi īpatā veidā apvienot sevī vēsturisko un moderno elementu?...

Šinī apmeklējumā piegriežu sevišķu vērību komponistiem veltītajiem mūzejiem. Vīne prot godāt savus lielos dēlus — Haidnu, Mocartu, Bēthovenu, Šūbertu, Brukneru, Rich. Štrausu u. c. Pie mājām, kurās viņi ir dzīvojuši, ir piemiņas plāksnes; dažās no tiem ierīkoti mūzeji. Bēthovena mūzejs iekārtots mājā, kurā viņš nodzīvojis 11 gadu un sacerējis savu „Fidelio" un 7. simfoniju (Moelkerbastei ielā). Tur savākti dažādi priekšmeti, kas piederējuši komponistam (pat viņa matu sproga!), dažādu personu portreti, kuras bijušas saistītas ar viņa dzīvi: starp citu, redzams dziedātājas Amalijas Sibaldes portrets, par kuru domā, ka tā bijusi Bēthovena „nemirstīgā mīlestība". Apmeklētāju uzmanību saista Štreichera firmas klavieres — Bēthovens sevišķi mīlējis tās. Daudz priekšmetu aizvesti no Vīnes uz Bēthovena mūzeju Bonnā.

Netālu no Bēthovena mūzeja ir „Trejmeitiņu" nams ar plāksni „Dreimaedelhaus". Šķiet, ka rīdzinieki visi atminēsies „Trejmeitiņu" uzvedumu Dailes teātrī. Šūberta mūzejs ierīkots mājā, kurā viņš dzimis (Nussdorferstrasse). Te redzamas viņa skolas liecības, dienas grāmata, datēta ar 1816. gadu, daži kompoziciju oriģināli, Šūberta portreti un gleznas, kurās Šūberts redzams savu draugu vidū (pazīstamā gleznotāja Morica Švinda darbi). Ir arī Šūberta draugu portreti, Jaņa Šobera, kurš spēlē lomu arī „Trejmeitiņās", Šūberta abu „lielo mīlestību" attēli: Terēzes Grobes, kurai veltīta kompozicija „Gretchen am Spinnrad", un grāfienes Karolīnas Esterhāzijas, Šūberta vēstule M. Švindam u. c.

Kas gan var uzskaitīt visu, kas saista apmeklētāju Vīnē! Par to esmu jau rakstījusi pirms vairāk gadiem... Ir jāmin daudzie mūzeji, baroka pilis — Habsburgu un Austrijas aristokratu, daudzie parki, no kuriem bieži plūst mūzikas skaņas. No pēdējiem visvairāk paliek atmiņā Pilsētas parks ar valšu karaļa J. Štrausa rotaļīgo pieminekli un Tautas dārzs. Pēdējā rožu vidū paceļas traģiskā nāvē mirušās skaistās ķeizarienes Elizabetes tēls ar uzrakstu „Ihrer unvergesslichen Kaiserin Elisabeth errichteten dieses Denkmal in unwandelbarer Liebe und Treue Oesterreichs Voelker." Bet pāri visam paceļas kā Vīnes simbols vecais Stefana doms. Nevar neminēt vīniešu omulību un sirsnīgo izpalīdzību.

Arī tiem, kas mīl „juteklisku baudu", Vīne var sniegt daudz. Dāmām ieteicams apmeklēt slaveno Sachera kafejnīcu pie operas. Tur dabūjama labākā kafija Vīnē un „īstā" Sachera torte ar putu krējumu (īstās tortes receptes noslēpumu glabā tikai šī kafejnīca). Vīna cienītājiem ieteicu pavadīt kādu vakaru Grincingā pie „Heuriger" (jaunā vīna) glāzes.

Vīnes garīgā kultūra nav mirusi reizē ar Habsburgiem: to liecina tās opera un filharmonijas orkestris.

VENĒCIJA

Venēcija sagaida ar brīvdabas operu izrādēm Dodžu pils pagalmā. Daudziem ir iebildumi pret brīvdabas izrāžu mūzikālo pusi: izcili dziedātāji neuzstājoties šādos apstākļos, jo baidoties piepūlēt balsi u. t. Iebildumi ir pamatoti pa daļai, kaut atsevišķos gadījumos arī „zvaigznes" uzstājas brīvdabas operās. Bet brīvdabas skatuves sniedz visplašākās iespējas režisoram un dekorātoram, un sevišķi italieši ir monumentālu, krāšņu inscenējumu meistari. Savu lomu spēlē arī „vēsturiskā atmosfaira" resp. apkārtne, kas rada skatītājā īpatu noskaņu. Bez tam — kā gan publika spētu nosēdēt vairāk stundu slēgtās telpās Italijas tveicīgajā klimatā?...

Noklausāmies Verdi operu „Otello" ar „zvaigzni" Tito Gobi Jago lomā. Verdi ir komponējis šo operu tieši Venēcijā. Gobi ir labā formā: viņa plašā balss plūst brīvi bez mazākās piepūles. Lielisks ir inscenējums: režisors var izlietot monumentālās Dodžu pils kāpnes un galeriju. Kad 3. cēlienā parādās Venēcijas republikas sūtnis un uz pils kāpnēm iznes Venēcijas republikas karogu, krāšņā Venēcijas pagātnes aina izsauc publikā aplausu vētru. Klausoties publikas sajūsmā, neviļus nāk prātā asiņainā aina, kas norisinājās šai pašā pagalmā 14. gadsimtā: šeit izpildīts nāves sods dodžam Marino Faljēri, jo viņš bija mēģinājis lauzt aristokratiskās oligarchijas varu.

Pirmais iespaids, iebraucot Venēcijā, ir klusums un miers. Nav modernā laika steigas un trokšņa: nav auto, iela pieder gājējiem. Tvaikonīši nesteigdamies slīd pa Lielo kanāli, bet mazie kanāļi pieder gondolām. Gondoljēri ar lentēm izrotātām salmenīcām galvā piedāvā savus pakalpojumus — kā senāk...

Venēcija dzīvo galvenokārt savas slavenās pagātnes ēnā: kādreiz tā bija varenā un bagātā jūru valdniece, bet tagad neliela provinces pilsēta. Kādreiz krāšņās pilis gar Lielo kanāli (Ca' d'Oro, Palazzo Vendramin, kur mira komponists Vāgners u. c.) jau uzrāda laika zoba pēdas, ja salīdzina ar pirms kara redzēto.

Venēcijas sirds ir Sv. Marka laukums ar milzīgo baložu baru un Venēcijas patrona Sv. Marka baziliku. Gadsimtu laikā Venēcija ir atradusies uz Rietumu un Austrumu sliekšņa, kādēļ uzņēmusi sevī arī orienta krāšņuma un baudu kultu. Austrumu zīmogs ir arī Sv. Marka bazilikas ārienei: bizantiski kupoli, mozaīku krāšņums! Vēl orientālāka, vēl greznāka ir tās iekšiene. Puskrēslā noslēpumaini mirdz marmors, alabastrs, sudrabs, mozaīku zelts. Mozaīkas, visur mozaīkas!... Kas ir skatījis mozaīkas Venēcijas Sv. Marka bazilikā, Ravennā un Sicilijas Monreale klosterī (Palermo), tas redzējis skaistākās mozaīkas Eiropā.

Un tālāk — Dodžu pils īpatā architektūra! Šķiet, ka šis pils burvība slēpjas kontrastā starp gludo, gandrīz drūmo augšdaļu un grāciozi vieglajām vidusstāva kolonnām, kuru izgreznojumu trauslums atgādina slavenās Venēcijas mežģīnes: kāds latviešu dzejnieks nosaucis tās par „savijumu no marmora un gaisa." Brīnišķīgs, mainīgs ir pils augšējās daļas iedzeltenais tonis: saulei norietot tas liekas bāli rožains. Izšķērdīgi krāšņa ir pils iekšiene: zeltā mirdzošas zāles, milzīgām griestu un sienu gleznām rotātas. Tās radījuši trīs lielākie Venēcijas mākslinieki: Ticians, Tintoretto un Veronēze. Arī Dodžu pilij ir orienta spilgtās fantazijas un krāšņuma zīmogs. Bet šis spožums netīksmina apmeklētāju, ja tas atceras, ka Venēcijas aristokratiskā oligarchija uzturēja savu varu krāšņajā pilī ar spiegu armiju, denunciācijām un asiņainu terroru. Uz denunciāciju pamata varēja apcietināt katru pilsoni un likt viņam pazust Venēcijas cietuma kambaros. „Nopūtu tilts" savieno pili ar cietuma telpām: pa to gāja uz nāvi notiesātie. Tūristi apskata cietuma telpas un brīnās, ka šinīs tumšajās alās varēja elpot cilvēciskas būtnes.

Venēcija radījusi savu īpato glezniecības skolu, kuras spilgtākie pārstāvji ir Bellini, Džordžone, Ticians, Tintoretto, Veronēze. Viņu darbi grezno Dodžu pili, Venēcijas baznīcas un Venēcijas akadēmijas gleznu kollekciju. Juteklisks dzīves prieka un krāšņu spožuma apdvesta ir Venēcijas glezniecība, tāpat kā visa Venēcijas dzīve tās slavas laikā. Blakus tai Florences glezniecība liekas askētiski stingra. Vienīgi Venēcijas glezniecības ciltstēva Džovanni Bellini madonnas ir svinīgi nopietnas un stingras, bez vēlāko gleznotāju juteklības. Venēcijas ziedu laiku simbols ir Ticians ar savu juteklisko dzīvesprieku un krāsu mirdzumu. Savā ilgajā mūžā viņš bija sasniedzis visu, ko cilvēks var vēlēties; viņu apbrīnoja visa Eiropa. Viņš pats baudīja pilniem malkiem spožo dzīvi, kuru sniedza Venēcijas tradicijas. Šis neizsīkstošais dzīvesprieks atspoguļojas visās viņa gleznās. Venēcijas dvēseles trauslākās noskaņas, tās sapņus un ilgas izteic Džordžone. Viņš ir apgarotāks, poētiskāks nekā Ticians.

Venēcijas slavas norietu simbolizē Tintoretto un Paolo Veronēze (dzimis Veronā). Tintoretto nācis no vienkāršās tautas vidus, un viņā ir daudz pirmatnējas vitālitātes, neapvaldīta darba prieka. Viņa tieksme uz milzīgu apmēru gleznām atbilst laikmeta gaumei, un tā radusies glezna „Paradīze" Dodžu pilī, kura esot viena no lielākajām pasaulē. Veronēze ir Venēcijas svētku un to spožuma slavinātājs; viņa iezaļgani sudrabotais tonis atgādina Venēcijas kanāļu ūdeņus.

Nevar neminēt S. Maria Gloriosa dei Frari baznīcu Venēcijā; kura ir pilsētas ievērojamo vīru dusas vieta: tajā ir Ticiana, skulptora Kanovas u. c. kapa piepieminekļi. Šo baznīcu grezno Bellini un Ticiana darbi.

Venēcija ar savu klusumu, ar saviem kanāļiem, neskaitāmajiem tiltiem un gondolām, ar senlaicīgajām celtnēm un īpatajiem gaismas efektiem tiklab dienā, kā arī naktī atstāj nereālu iespaidu mūsu trokšņainajā laikmeā: tā liekas kā ātri izgaistošs sapnis!...

Dāmām Venēcija ir īstā paradīze: tās veikalu logus grezno ne tikai Venēcijas mežģīnes, spoguļi, slavenā Murano stikla vāzes, īpatie ādas izstrādājumi, bet arī neskaitāmas rotas lietas — visām kabatām. Ieteiktu arī iegriezties Sv. Marka laukumā Floriana kafejnīcā, kura dibināta jau 1720. gadā un savās telpās uzņēmusi Gēti, Baironu, Žoržu Sandu, Vāgneru un citas slavenības.

VERONA

Verona mūs saņem ar brīvdabas operas festivālu lielajā amfiteātrī. Šis festivāls var lepoties ar ilggadīgām tradicijām, jo nodibināts jau 1913. gadā. Tanī uzstājusies vesela virkne „zvaigžņu", sākot ar Mariju Gai (līdz šim nepārspēta Karmena!) un nelaiķi Džilī, beidzot ar Tito Gobi, Mariju Kallasu u. c. Amfiteātri, kurš uzglabājies no romiešu laika, lielumā pārspēj vienīgi Romas Kolosejs. Tas var uzņemt ap 25.000 skatītāju. Grandiozais amfiteātris sniedz inscenētājiem tādas priekšrocības, kādu nav pat Romas brīvdabas izrādēm Karakallas termās. Skatuve ir ne tikai milzīga apmēros, bet pat vairākos stāvos — sakarā ar amfiteātra kāpnēm. Tas paver dekorātoram un režisoram gandrīz neierobežotas iespējas, masu skati pārspēj katru fantaziju. Kad Bellini operā „Norma" prožektori apgaismo skatuvi, milzīgā skatītāju masa vētraini aplaudē režisora un dekorātora fantastiskajam sniegumam. Veronas operas apmeklētājiem ir īpatas tradicijas: īsi pirms sākuma skatītāji, kas sēž uz amfiteātra pakāpieniem, iededzina svecītes, un viss amfiteātra pusloks mirdz neskaitāmās ugunīs. Bellini uzstāda savu operu primadonnām (īpaši „Normā") gandrīz neiespējamas prasības: viņām jābūt apbalvotām ne tikai ar izturīgu, spēcīgu drāmatisku balsi, bet arī koloratūru. „Normas" titullomas tēlotājai Leilai Gencerei jāiznes uz saviem pleciem viss operas smagums, un viņa to veic ļoti sekmīgi.

Mazāk pārliecina „Karmenas" uzvedums. Dekorācijas lieliskas: Seviļa kā dzīva nostājas acu priekšā ar savu dienvidniecisko krāsu košumu un dzīvajiem ielu skatiem. Bet temperamentīgajā Italijā pirmajam cēlienam pietrūkst dzirkstošās kvēles!... Karmenu tēlo pazīstamā Džuljeta Simionato. Atceros viņas skaisto dziedājumu un tēlojumu Orfeja lomā Zalcburgā operā „Orfejs un Euridika", bet šoreiz viņa nespēj aizraut. Spāniešu dejotājs Luisillo (kurš deva arī atsevišķas baleta izrādes festivāla laikā) sniedza ļoti oriģinālu deju iestudējumu „Karmenas" pēdējā cēlienā.

Verona ir Romeo un Jūlijas (Džuljeta) pilsēta. Ceļotāji tādēļ vispirms steidzas apmeklēt Jūlijas namu ar veco balkoniņu augšstāvā. Katram vajadzētu apmeklēt arī kapucīniešu klosteri ar Jūlijas kapu. Klostera klusais, ziediem rotātais pagalms ar balto baložu bariem ir īpatas melancholiskas noskaņas apdvests. Bez tam jāmin īpatā Piazza delle Erbe ar gleznaino puķu un augļu tirgu, tālāk Piazza dei Signori ar lieliskajām vecajām celtnēm (12. — 16. g. s.). No Giardino Giusti augšējās terases atklājas skats uz visu Veronu.

Mūsu grupā bija arī mūzikas kritiķis no Toronto. Neesmu sastapusi lielāku mūzikas entuziastu kā viņš! Bija patīkami sastapt šādu cilvēku mūsu „bītļu" laikmetā. Ceru redzēt viņu atkal Edinburgas festivālā.

Pa atvērtu logu

Lielākā daļa denveriešu dzīvo paši savās mājās. Dažam tā iekārtota eleganti, citam mazāk pieticīgi. Tikai nedaudz ģimeņu dzīvo īres namos. Māju cenas, salīdzinot ar Ņujorku, ir zemas, gandrīz vai puscena. Lietotu vienģimenes māju ar garāžu pilsētas robežās var dabūt jau par apmēram 7000 dolariem.

Rakstnieku Konstantīnu Krūstu satiekam tieši dzimšanas dienā. Gandrīz visi viņa raksti ir latgaliešu izloksnē. Viņš atzīst, ka šai izloksnei maz lasītāju, bet kādam tomēr tajā jāraksta, lai tā pastāvētu. Tomēr viņš apsola rakstu „Latvijai Amerikā", nosoloties atrast laiku.

DV nodaļas priekšnieks V. Zobens pirms neilga laika ieradies no Linkolnas. Ārsti viņa dzīvesbiedrei ieteikuši Denveras gaisu, un darba vieta viņu pārcēlusi uz šejieni. V. Zobenam rūpes par jaunās DV nodaļas izveidošanu, jo tā dibināta tika nesen.

Mākslinieks Augusts Īvans ne vien pats glezno, bet atjauno un „salāpa" arī citu darbus. Vecmeistaru gleznas viņš nomazgā un notīra, salabojot bojājumus vai izdurtos caurumus. Salauztām statujām pieliek jaunu locekli vai sasistu vērtīgu kristalla vāzi salāpa. Viņam ir kollekcija ar dažāda lieluma un veidojuma rokām un kājām, ar ko aizstāt salauztos mākslas veidojumu locekļus. Pie sienas viņa personīgā gleznu kollekcija, kurā redzams dažs ievērojams meistara darbs. Drēzdenes uzlidojuma laikā pirmā kollekcija pazaudēta, bet atkal sākts no gala. Mākslinieks pacienā ar vēžiem, kurus viņam kā ciema kukuli atvedis dzejnieks Edmunds Zirnītis no Kolorado Springas. Dzejnieku tomēr neizdodas sastapt, jo viņš aizgājis apciemot citus Denveras paziņas. Augusts Īvans šogad nosvinējis 70 gadu jubileju, ko atcerējušies daudzi vecie un jaunie cienītāji un draugi.

Denveras latvieši ir laipni ļaudis un labprāt Ņujorkas ciemiņus paturētu ilgāku laiku. Kaut arī daļa šīs pilsētas latviešu ir pensijas vecumā, tomēr denverieši ar paļāvību lūkojas nākotnē, cerot atrast jaunus ceļus, kā vairot sabiedrības līdzekļus un neļaut atslābt sabiedriskai rosībai.

III

PĀRI SNIEGA LAUKIEM

Kolorado ir daudz kovboju un vēl vairāk zirgu. Par mērenu cenu katrs var iegādāties zirgu, lai tad par 50 dolariem mēnesī to izmitinātu „pansijā" kādā zirgu uzturēšanas iestādē, ja pašam šādas iespējas nav. Nebūtu jābrīnās, ka arī Denveras latviešu vidū ir zirgu sporta cienītāji, it sevišķi jaunatnē. Esot kovboju zemē, bija jāizmanto iespēja visai ģimenei doties izjādē. Zirgu īrēšanas maksa tiešām bija lēta, tikai zirgu paklausība izrādījās dažāda. Kas prata novaldīt, tam pašam iedeva zirgu, kam gadu skaits mazāks, to sēdināja uz sedliem kopā ar pieaugušu jājēju. Izjājienam sākoties, atklājās zirgu īstā daba: dažu nevarēja valdīt, tas lēkāja uz divām kājām, bet mazākiem jājējiem zirgs nemaz negribēja kustēt. Tas bija piedzīvojums, ko tik ātri nevar aizmirst: dažs skaistā jājiena dēļ, cits sasisto kaulu dēļ vēl ilgi kliboja.

Mazliet vairāk nekā stundas braucienā no Denveras ir Rokiju kalnu nacionālais parks, kurā ar mašīnu var uzbraukt pāri sniega joslai. Ceļš ir līkumains, dažreiz ar stāvu kāpumu, dažreiz ar aizu ceļa malā. Gandrīz galva reibst, skatoties lejā, jo ceļa malā nav parastās aizsargsētas. Viens nepareizs braucēja griešiens, un mašīna varētu atrasties dziļā gravā. Tomēr te nekad nav notikusi šāda nelaime, jo braucēji ir uzmanīgi. Dažam motors pārkarsis un mašīna jāatpūtina ceļmalā, bet visbiežāk jāvēro skaistie dabas skati. Kad lapu koki izbeidzas, sākas egļu un priežu josla, sākumā ar vareniem kokiem, kas aiz katra ceļa līkuma kļūst mazāki, līdz kalna galā koku vairs nav, bet mazas pukes košiem ziediem. Vietumis ir sniega laukumi, kurus viegli no ceļa sasniegt. Bērniem te prieks, grib pikoties, bet sniegs ir ciets, līdzīgs ledum. Kāds zēns balto sniegu mēģina sabāzt līdzpaņemtajā maisiņā, lai varētu aizvest mājās. Apakšā bija karsts, augšā ir vējains un vēss; brīžam uznāk krietnas lietus gāzes, kas ātri pāriet. Kad augstākā kalna gals sasniegts, augstums gandrīz 13.000 pēdu.

Rietumos no Denveras ir augsti kalni, daži pāri par 14.000 pēdām, bet pilsēta atrodas līdzenumā, kaut arī jūdzi virs ūdens līmeņa. Uz austrumiem un dienvidiem stiepjas plaši klajumi ar prērijām, kur pa lielākai daļai aug kaktusi, paegļi un daži zāles kušķi. Gaiss Denverā ir ar zemu mitruma procentu un piemērots astmas slimniekiem.

Šogad denverieši sūdzas, ka gandrīz katru dienu līstot lietus un mitrums esot liels. Tiešām, nesenie plūdi nodarījuši lielu postu. Mazie strauti pārplūduši, aiznesot līdz kokus, mājas un visu citu, kas gadījies ūdens ceļā. Daudzi tilti izskaloti un jālieto apkārtceļi. Visu strautu krasti ir smilšaini, kādēļ to viegli izskalot. Dažā vietā pārrauts pat ceļa uzbērums. Bet visur notiek atjaunošanas darbi.

Ceļojums no Denveras turpinās pa līdzenumu, cauri Pueblo, bet pie Valsenburgas sākas kalnu grēdas. Tālumā kalnu galos redzams sniegs. Mums apkārt pa lielākai daļai tikai egļu un priežu meži, pa starpām kāda kalnu pļava, kur ganās govis, zirgi un aitas. Pēc līdzenuma karstuma te patīkami vēss, kaut arī mašīnai pa līkumotajiem ceļiem jārāpjas kalnos, lai pēc tam atkal pa stāviem līkumiem dotos ielejā.

Naktsmājas jāsāk meklēt laicīgi, jo pašreiz te daudz atvaļinājuma pavadītāju. Durango ir vismaz trīsdesmit moteļu, bet tikai ar grūtībām izdodas atrast istabu, pie tam par krietnu cenu. Dabas jaukumi izvilinājuši pilsētniekus, kas kalnos mēģina atrast mieru vai izklaidēšanos.

VI

Jauniešu iesvētīšana Denveras latviešu ev.-lut. draudzē: Dagmāra Egle, Aija Rolle, māc. Žanis Upīte, Raita Žīgure un Daina Upīte. Foto: I. Balodis

SAV. VALSTIS

NUJORKA

● 5 dienas pēc traģiskā negadījuma Ņujorkas ostā, kurā bojā gāja 40 g. v. uzņēmējs Imants Reinbachs, ņujorkiešus piemeklējis otrs traģisks nelaimes gadījums. Svētdienas pēcpusdienā, braucot uz Ņujorkas ev.-lut draudzes vasaras nometni Katskiļos, satiksmes negadījumu piedzīvoja Longailendas latviešu skolas 39 g. v. skolotāja Ilga Laube ar meitām — 9 g. v. Ritu un 10 g. v. Dainu. Negadījums notika ap 30 jūdžu ziemeļos no Ņujorkas uz ātrceļa. Kāda mašīna bija apstājusies vai braukusi atpakaļ, lai pie blakus ceļam noparkotās mašīnas braucējiem pārbaudītu ceļa virzienu. Ilgas Laubes vadītais auto vairs nevarēja izvairīties un ar pilnu sparu uzdrāzās šai mašīnai. Ilga Laube pēc 11 stundām mira Ņubergas slimnīcā. Rita vēl atrodas slimnīcā kritiskā stāvoklī — viņas galva iztriekta caur stiklu, bet Daina palikusi neskarta. Neviens nav ievainots otrā mašīnā. Ilga Laube, izmantodama atvaļinājumu, devās uz bērnu nometni, lai pildītu žēlsirdīgās māsas pienākumus. Viņa bija studējusi medicīnu. Arī meitenes devās nometnot. Vecākais dēls, 14 g. v. Kārlis, bija iepriekš aizbraucis pie šķirti dzīvojošā tēva Ņujorkas pavalsts galvaspilsētas Albanijas tuvumā. Turpat tuvumā dzīvo arī viņas brāļa ģimene un māte. I. Laube savu traģēdiju, liekas, bija nojautusi. Iepriekšējā vakarā viņa no draugiem Lauvām atvadījās „kā uz mūžību", nakti nav varējusi iemigt un pirms braukšanas lūgusi savu kaimiņu — pavadīt ceļā.

INDIANAPOLE

● Vairums tautiešu jau no sākta gala raudzījušies visai skeptiski un kritiski uz daudzajām un dažādajām slēgtajām, dažkārt visai noslēpumainajām un īpašos ceremoniālos tītajām brālībām un brīvmūrnieku organizācijām. Nupat Indianapolē noticis gluži otrādi: par plašās katoļu brālības Knights of Columbus Mater Dei koncila Nr. 437 iekšējo sargu (inside guard) nupat notikušajās šī koncila 10 vīru valdes vēlēšanās ievēlēts mūsu tautietis Viktors Uršulskis.

● 6. augustā sirds asinsvadu pārkaļķošanās dēļ pēc ilgākas slimošanas miris 64 g. v. Alberts Veilands. Aizgājējam Indianapolē paliek dzīvesbiedre Marta un trīs dēli — Egons, Zigurds un Juris, bet Hamiltonā, Kanadā, dēls Vilnis. Pirms pensionēšanās A. Veilands strādāja par grāmatvedi plašajā Maplehurst pienotavā, rosīgi darbodamies arī vietējā latviešu sabiedriskajā dzīvē — Indianapoles latviešu ev. lut. draudzē, Indiānas latviešu biedrībā u. c. Viņu apbedīja 10. augustā.

G. G.

GRAND RAPIDI

● Grand Rapidu DV apvienības vanadžu kopa 29. augustā plkst. 2 p. p. agr. V. Pogas saimniecībā (Jāņu laukumā) pie Loveles rīko Bērtuļa tirgu. Par to vanadžu kopas priekšniece E. Brūna izsakās: „Šo Bērtuļa tirgu centīsimies noorganizēt tādā gaisotnē, kāda valdīja mūsu dzimtenē. Kūpēs patvāri, būs dabūjamas siltas desiņas, kliņģeri, atspirdzinājumi; varēs iegādāties tautiskas mantiņas, apģērba piederumus, puķu stādus un sīkas preces. Darbosies frizētava un ikviens varēs zvejot laimes akā. Solījušies ierasties arī žīdi un čigāni. Deju mīļotāji savukārt varēs priecāties tautiskās, vecās un modernās dejās. Lietus gadījumā tirdziņš notiks latviešu biedrības namā. Aicināti visi,— lieli, mazi, veci un jauni.

V. Z.

KANADAS BAZNĪCĀS

Lūdzu klausaities latviešu garīgo raidījumu „Brītiņš ar Dievu" savā 10. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.45 — pl. 11 ritā. Vilnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261 — 4218.

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 pp. Lūdz rakstīt „Sauciens no Golgatas", P.O. B. 365, Station „K", Toronto.

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9 - 3331 Toronto Sv. Andreja baznīca Carlton un Jarvis ielu stūrī; tālr.

Sestdien, 28. augustā bērnu nometnes slēgšana ar dievkalpojumu Sidrabenē.

Svētdien, 29. augustā, pl. 3 dievkalpojums Andreja baznīcā.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6 - 2510 Sv. Jāņa draudze tel. 921 -3327. 200 Balmoral Avenue, Toronto 7.

29. augustā plkst. 11 dievkalpojums Jāņa baznīcā.

5. septembrī, plkst. 11 dievkalpojums Jāņa baznīcā.

12. septembrī plkst 11 kapu svētki Jorkas kapsētas latviešu nodalījumā.

Māc. A. Briedis, Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7 - 2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

29. augustā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

BRAMPTONA HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev. - lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave.. South.

No pirmdienas, 23. augustā, līdz piektdienai, 27. augustam, no plkst. 10 rītā līdz 12.30 dienā baznīcā bērnu vasaras skola.

SV. KATARĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev. - lut. draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

LONDONA

Māc. Prauliņš, 22 Academy St.. Apt. 3, St. Catharines, Ont., tel MU 5 - 5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzes Trīsvienības lut. baznī-

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv Jāņa baznīcā. 580 Portage Rd.

5. septembrī pl. 2 p. p. jaunatnes iesvētīšanas dievkalpojums ar dievgaldu, dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancuver 8, B. C., tel. 224 - 3.95.

Vankuveras latviešu ev. - lut draudze.

MONTREĀLA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel HU 9 - 3224.

Montreālas latviešu ev. - lut Trīsvienības draudze. Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave

29. augustā, plkst. 11 kapu svētki Mt. Royal kapsētā.

Māc. Viesturs Šēfers, 471 [illegible] brook Ave., Montreal 29, P. Q. Tel. 484 - 8394. Sv. Pāvila ev. lut. latviešu draudze Montreālā

22. augustā, plkst. 11 no rīta Tērvetē dievkalpojums, māc. V. Šēfers.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Erg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3 - 3966.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst. 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari W[illegible] Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones [illegible] tējie dievkalpojumi notiek [illegible] dienās plkst. 8 vakarā — 10[illegible]

VAI LAIKRAKSTU SAŅEMAT KĀRTĪGI?

Vai esat nokārtojuši abonementu?

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.

Izmantojiet mūsu starpniecību un iepriecīniet saviešus Ziemas svētkos nosūtot kādu no zemāk minētiem saiņiem.

MŪSU STANDARTSAIŅI

CENAS US DOLAROS

Nr. 31 9 kg baltie „American" kviešu milti, bidelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg mannas, 1 kg. rīsu. 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigarešu ... $ 39.90

Nr. 32 18,5 kg baltie „American" kviešu milti, bidelēti — 41 mārc. $ 23.70

Nr. 33 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc. $ 24.90

Nr.34 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bidelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu ... — 20 mārc. $ 22.70

Nr. 35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 37.50

Nr. 36 9 kg baltie „American" kviešu milti, bidelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku ... — 40 mārc. $ 30.75

Nr. 37 4 kg baltie „American" kviešu milti, bidelēti, 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc. $ 29.75

Nr. 38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc. $ 51.50

Nr. 39 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc. $ 29.50

Nr. 40 — iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc. $ 52.50

Nr.41 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 27.50

Nr. 42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 45.50

Nr. 43 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc. $ 26.90

Nr. 44 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc. $ 36.50

Nr. 45 8 kg cūku tauki, 9 kg eksporta bekona, žāv. 38. mārc. 49.50

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Rakstiet: DV Grāmatnīcai — Sainīšu nodaļai, 491 College Street, Toronto 4, Ont.
Tuvākai inf. zvaniet 921—7121.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

20. augusta — 4. septembrim — A. Zvīdra glezmu izstāde North York Public Library Downsview Regional Branch, Keele St., pie Wilson. Atvērta no pl. 9—9 vak. Sestdienās un svētdienās slēgta.

28. aug., plkst. 6 vakarā sezonas noslēgums ar deju Austrumu ev.-lut. draudzes lauku īpašumā Tālavā.

28. aug. pl. 6.30 — Zaļumballe — Happy Hill īpašumā pēc veco laiku parauga. DV Toronto nodaļas sarīkojums.

12. septembrī — pl. 7 vak. Latviešu namā dievvārdu sapulce un priekšnesumi — Sauciens no Golgatas vadībā.

2. oktobrī — ALT Vašingtonas ansamblja viesizrāde.

9. oktobrī — plkst. 6 Latviešu namā Latviešu strēlnieku 50 g. jubileja.

No 9. līdz 11. oktobrim—LNJAK 11. kongress Latviešu namā.

10. oktobrī — pl. 7 vak. Latviešu namā dievvārdu sapulce un priekšnesumi — Sauciens no Golgatas vadībā.

16. oktobrī — Latviešu Nams A/S rīko savā namā Plaujas svētku balli — bezāru.

14. oktobrī — plkst. 8.30 vak. operdziedātājas Renātes Gūtmanes (no Vācijas) dziesmu un āriju vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

22. oktobrī — pl. 8 vak. Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS — A. Tipāna režijā.

24. okt. pl. 6.30 — Sv. Andreja b-cas zālē Losandželosas latv. ceļojošā teātra viesizrāde T. Viljama IGUĀNAS NAKTS —A. Tipāna režijā.

28. oktobrī, plkst. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

30. oktobrī — pl. 8 Latviešu namā Krizantēmu balle.

6. novembrī — Studentu korporāciju kopas gadskārtējais tējas vakars Igauņu namā.

13. novembrī — Lāčplēšu svētki Saulainē.

24. novembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

25. novembrī — plkst. 8.30 vak. pianista Ugas Granta (no ASV) klavieru vakars Latviešu nama zālē. Toronto latviešu koncertapvienības sarīkojums.

26. novembrī — plkst. 8 vak. DV TK 15 gadu jubilejas izrāde J. Raiņa „Zelta zirgs" North Toronto Collegiate Institute, 17 Broadway Ave.

27. novembrī — plkst. 7 vak. DV TK un DV Toronto nodaļas 15 gadu atceres akts. Plkst. 8 vak. J. Raiņa „Zelta zirgs" izrāde North Toronto Institute, 17 Broadway Ave.

4. un 5. decembrī — Kanadas Daugavas Vanagu tradicionālais Ziemassvētku tirdziņš Latviešu namā.

11. decembrī — pl. 8 vak. Čikāgas Piecīšu koncerts Igauņu namā, 958 Broadview Ave.

30. decembrī, pl. 8 vak. Latviešu namā Reliģiski - ētisku pārdomu vakars. Māc. R. Ekšteins.

HAMILTONA, ONT.

18. septembrī, plkst. 6.30, Connaugh Hoteļa Sheraton zālē notiks Hamiltonas DV nod. 15. g. darbības atceres svinības. Svētku runu teiks bij. Sab. lietu ministrs A. Bērziņš. Piedalās DV teātris.

KIČENERA

21. augustā — Kanadas DV šaušanas sacīkstes Riverside Maples laukumā, 7 jūdzes rietumos no Voterlū.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

Neaizmirstiet savus piederīgos svētkos!
Sūtiet dāvanu saiņus savlaicīgi, lai tie sasniegtu mērķi laikā.

PĀRTIKAS PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros.

1	— 8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes	$17.95
2	— 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cikaretes, bruto 10 kg	18.50
3	— 2 kg bekons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg	19.75
4	— iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	32.00
5	— 20 mārc. (9 kg) smalks vai graudu cukurs	15.60
6	— 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg	16.00
7	— 42 mārc. (19 kg) smalka cukura	24.00
8	— 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg	22.70
9	— 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausētī cūku tauki 0,5 kg pacināts, brutto 10 kg	25.00
10	— 20 mārc. (8,5 kg) žāv. cūkas speķis, bekons vai sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēšanās) 10 kg	32.40
11	— 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes, brutto 5 kg	22.75
12	— iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	38.50
13	— 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg	38.45
14	— iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.00
15	— 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr karameles, brutto 10 kg	38.80
16	— iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.90
17	— 9 kg rīsi, brutto 10 kg	16.90
18	— iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	28.00
19	— 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg	26.65
20	— 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg	31.00
21	— iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg	56.00
22	— SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nestkafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes karameles, 500 gr biskviti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes	21.80
23	— SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots	35.90
24	— SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr karameles, 20 svecītes un 60 cigaretes	30.00
25	— SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu	53.00

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Pasūtinājumus nododiet:
DV Grāmatnīcai — Sainīšu nodaļā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKA

29. augustā, pl. 11 nometnē māc. R. Zariņš, pl. 7.30 šīs vasaras beidzamais „svecīšu" vakars nometnes nobeigumam

Betlemes un Jonkeru baznīcās 29. aug. dievkalpojuma nebūs.

5. septembrī, pl. 2 Portvašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā māc. O. Gulbis; pl. 9 no rīta nometnē konferences noslēguma dievkalpojums.

AURORA

420 Downers Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

29. augustā, pl. 10 no rīta dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds.

ČIKĀGA

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons. Tel. FI 3 - 2420.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5915 W. Ferdinand St.

22. augustā, pl. 10 rītā dievkalpojums. Māc. A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tel. WA 2 - 2248. Māc. V. Liventāls, tālr. WE 3 - 9326.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut baznīcā, 1368 Pauline Blvd.

OKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6 - 1191.

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā, Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park. Ohio, 44126.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingemā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

Svētdien, 11. septembrī, plkst. 7 vakarā dievkalpojums.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā. Tupper ielā 733

Svētdien, š. g. 29. augustā, plkst. 11 dienā dievkalpojums. Māc. K. Kness - Knezinskis.

LAI JUMS PIETIKTU

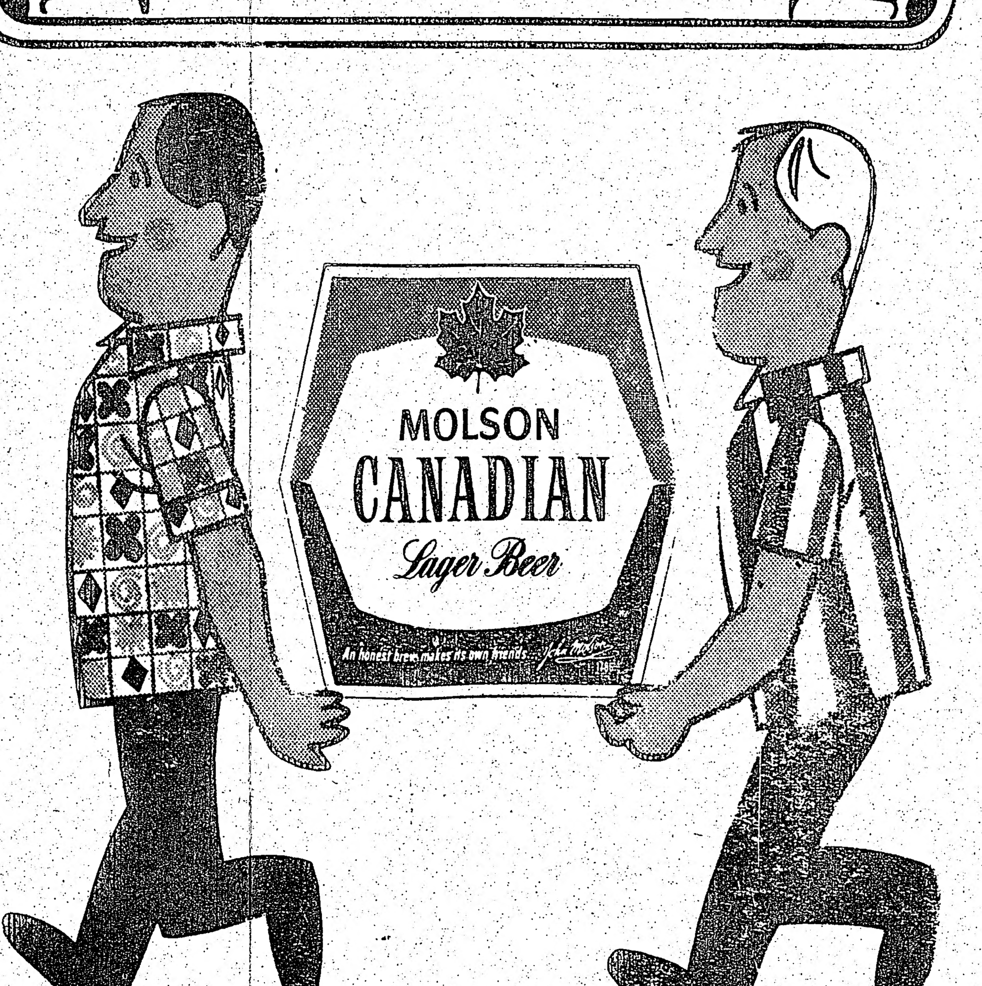

nedēļas nogalē...

Pārliecinieties, lai jums būtu pietiekami Molson Canadian nedēļas nogalē. Molson Canadian alus ir skaidrs un lielisks, speciāli brūvēts jūsu garšai. Priecājieties, baudot Molson Canadian . . . alus draugiem.

MOLSON'S NEATKARĪGA ALUS DARĪTAVA KOPŠ 1786. G.

vai jums nepieciešama nauda labam mērķim?

pieprasiet aizdevumu

TORONTO-DOMINION

Salīdziniet mūsu

IKMĒNEŠU NOMAKSAS TABULA

	12 mēn.	18 mēn.	24 mēn.	30 mēn.	36 mēn.
$ 500	$ 43.96	$ 30.04	$ 23.09	$ 18.92	$ 16.14
1,000	87.91	60.07	46.17	37.83	32.28
2,000	175.81	120.14	92.34	75.65	64.56
3,000	263.72	180.21	138.51	113.48	96.84

(Pakalpojumi ieskaitīti mēneša nomaksā)

Izvēlieties savu nomaksas plānu un tad atnāciet uz „mūsu banku"

THE TORONTO-DOMINION BANK

Kur ļaudis ir tie, kas noteic starpību

Izmantojiet šīs vasaras beid
28. augustā, pl. 6.30 HAPPY H
ZAĻU
(Lietus gadījumā turpat tel

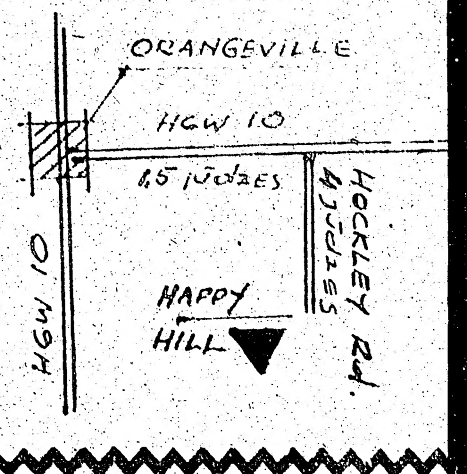

TRĪS AUTORU
laikmetīgas mūzikas
Aleksandra Okolo - Kulaka — *Konc*
rās daļās čellam un klavierēm. Id
četru latviešu gleznotāju darbiem.
Alberta Jēruma — *Rezignācij*
1941. gadā, parāda komponista laik
tīri romantisku tematu apdarē.
Tālivaldis Ķeniņš — *Diversija*
dziesmu rakstītas 1958. g., ņemot p
du čigānu melodiju.
Dzidris Treimanis — čello.
Mirdza Nāruna — klavier
Ilgspēlējoša. Cena $ 5.00
LATVIEŠU DZIESMAS:
Skan zvani, Aizejot — Alfreds K
Vēl tu rozes plūc — Em. Dārziņš.
zeme — Bruno Skulte. Jaunībai —
Em. Dārziņš.
Ilgspēlējoša plate. Cena $ 3
Ļoti jaukas dāvanas saviešiem un s
Dabūjamas DV Grāmatn
491 College Street, Toronto

MELVATON 45 RPM
skaņu plate
Dabūjamas DV Grāmatnīcā, 491 College S

Alfrēda VINTERA iedziedājums ar REO orķestri DZIESMOTĀ RĪGA — fokstrots, PAR VĒLU DRAUGS — fokstrots, SMOLANDES MEITENES, Lundbergs - Vinters - dziesma fokstrots, RUDZPUĶU ZIEDS — valsis,
Pasūtinājuma Nr. 6201.

Iedziedājusi L. Andersone ar orķestri LABVAKAR — lēns valsis. V. Butānes iedziedājumā CIK DZĪVE SKAISTA — fokstrots. Iedz. L. Liniņš un māsas Vambutes CAURI PILSĒTAI — fokstrots. I. Pērkones iedziedājumā PUĶU PĀRDEVĒJA — fokstrots.
Nr. 6203

Rolanda Paula SIMFONISKĀ DŽESA SVĪTA 3 daļās — iespēlējis simfoniskais džesa orķestris, diriģents E. Švarcs.
Nr. 6204

A. Jāhovļeva iedziedājumā ar orķ. SNIEGA PĀPSLAS — fokstrots, DZIESMA TEVI SAUC— lēns fokstr. E. Zvejas iedziedājumā ar orķestri TU SAULES STARS — lēns fokstrots. JAUNĪBAS UGUNSKURS — fokstr.
Nr. 6205

Jāzepa Vītola apdarē ar Mārtiņa Fišera iedziedājumu, latvju t. dz. OZOLĪTI ZEMZARĪTI, DZELTENS MANIS KUMELIŅS. Lauku instrumentāls ansamblis ZĀGARU POLKA latvju t. deja. Jaukta vokāla ansambļa izpild. STŪRU STŪRIEM TĒVU ZEME. A. Valdēnas un I. Krastiņa iedzied. SIJĀ AUZAS TAUTU MEITA t. dz.
Nr. 6208

DZIMTĀS ZEMES ZVAIGZNE — lēns fokstrots. MARJU — lēns valsis. MĒNESNĪCĀ — valsis. RAMONA — lēns valsis.
Nr. 6210

O DONNA KLĀRA — tango potp. JAUNĀ BĀBELE — fokstrots. LAUKU ROMANTIKA — kāda tā bija kādreiz un kāda ir šodien?
Nr. 0—632

TEIC MEI
valsis. PU
valsis. N
SKŪPSTS.

Sieviešu kv
da Kornēli
ROZE —
MANI PAV
ACIŅ — t
TIŅŠ GI

Alfrēda Vi
Arvida Sun
REIZ TO D
ra tango,
MAZĀ VĒS
ra lēns fo
JAU
Pasūtin

Zviedrijas
GU Stokho
sambļa iedz
tri: NEĻA
RŪSĒT —
VĒLOS PĀ
sis, KARA
jautrs potp
BĒDĀ

Edgāra Dim
duetā) ar
VĒL REIZ
TU — tango
TENĪT —
GAIDĪTS
MEIĻTE

Iedziedājis
dina orķ.
fokstr. bugi
LIEPĀM —
MEIČA AT
tera fokstr.,
ku

Iespēlējuši
pella, SIRM
A. Vintera
POLKA —
PUIKA BIJ
LAI TĀ BŪ

Izmantojiet šīs vasaras beidzamās skaistās nedēļas nogales!
28. augustā, pl. 6.30 HAPPY HILL PARKĀ PIE ORANDŽVILLES

ZAĻUMBALLE

(Lietus gadījumā turpat telpās) Deja pie skaņu plašu mūzikas

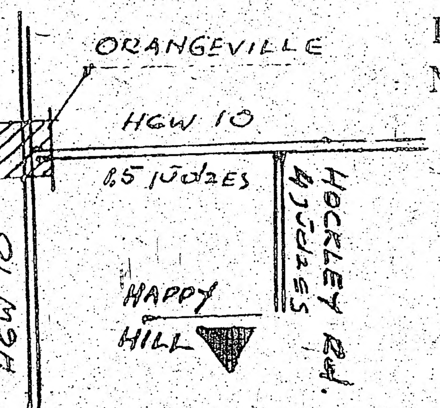

Dažādas jautras izdarības.
Neaizmirstiet paņemt līdzi groziņu.

Ieejas maksa 1.00

Visus — tuvus un tālus — laipni ielūdz:
DAUGAVAS VANAGU TORONTO SAIME.

TRĪS AUTORU

laikmetīgas mūzikas plate

Aleksandra Okolo - Kulaka — *Koncertmūzika četrās daļās čellam un klavierēm.* Ideja ņemta no četru latviešu gleznotāju darbiem.

Alberta Jēruma — *Rezignācija,* komponēta 1941. gadā, parāda komponista laikmetīgu pieeju tīri romantisku tematu apdarē.

Tālivaldis Ķeniņš — *Diversijas* par čigānu dziesmu rakstītas 1958. g., ņemot par tematu kādu čigānu melodiju.

Dzidris Treimanis — čello.
Mirdza Nāruna — klavieres.
Ilgspēlējoša. Cena $ 5.00

LATVIEŠU DZIESMAS:

Skan zvani, Aizejot — Alfreds Kalniņš. Dainu Vēl tu rozes plūc — Em. Dārziņš. Kā zagšus — zeme — Bruno Skulte. Jaunībai — Em. Dārziņš. Em. Dārziņš.

Ilgspēlējoša plate. Cena $ 3.75
Ļoti jaukas dāvanas saviešiem un sveštautiešiem.
Dabūjamas DV Grāmatnīcā
491 College Street, Toronto 4, Ont.

MELVATON 45 RPM

skaņu plates

Dabūjamas DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4. Ont.

Alfrēda VINTERA iedziedājums ar REO orķestri DZIESMOTĀ RĪGA — fokstrots, PAR VĒLU DRAUGS — fokstrots, SMOLANDES MEITENES, Lundbergs - Vinters - dziesma fokstrots, RUDZPUĶU ZIEDS — valsis,
Pasūtinājuma Nr. 6201.

Iedziedājusi L. Andersone ar orķestri LABVAKAR — lēns valsis. V. Butānes iedziedājumā CIK DZĪVE SKAISTA — fokstrots. Iedz. L. Liniņš un māsas Vambutes CAURI PILSĒTAI — fokstrots. I. Pērkones iedziedājumā PUĶU PĀRDEVĒJA — fokstrots.
Nr. 6203

Rolanda Paula SIMFONISKĀ DŽESA SVĪTA 3 daļās — iespēlējis simfoniskais džesa orķestris, diriģents E. Švarcs.
Nr. 6204

A. Jāhovļeva iedziedājumā ar ork. SNIEGA PĀPSLAS — fokstrots, DZIESMA TEVI SAUC— lēns fokstr. E. Zvejas iedziedājumā ar orķestri TU SAULES STARS — lēns fokstrots. JAUNĪBAS UGUNSKURS — fokstr.
Nr. 6205

Jāzepa Vītola apdarē ar Mārtiņa Fišera iedziedājumu, latvju t. dz. OZOLĪTI ZEMZARĪTI, DZELTENS MANIS KUMELIŅŠ. Lauku instrumentāls ansamblis ZĀGARU POLKA latvju t. deja. Jaukta vokāla ansambļa izpild. STŪRU STŪRIEM TĒVU ZEME. A. Valdēnas un I. Krastiņa iedzied. SIJĀ AUZAS TAUTU MEITA t. dz.
Nr. 6208

DZIMTĀS ZEMES ZVAIGZNE — lēns fokstrots. MARJU — lēns valsis. MĒNESNĪCĀ — valsis. RAMONA — lēns valsis.
Nr. 6210

O DONNA KLĀRA — tango potp. JAUNĀ BĀBELE — fokstrots. LAUKU ROMANTIKA — kāda tā bija kādreiz un kāda ir šodien?
Nr. 0—632

TEIC MEITENE TEIC — lēns valsis. PUSNAKTS ZIEDS — valsis. NEAIZMIRSTAMAIS SKŪPSTS. ANTON—ANTON — fokstrots.
Nr. D—1015

Sieviešu kvartets Pērse ar Arnolda Kornēliusa orķestri: BALTĀ ROZE — dziesma, TAUTIET'S MANI PAVADIJA — VILTĪGAS ACIS — tango. DZĪVES RATIŅŠ GRIEŽAS — valsis.
Nr. D—1024

Alfreda Vintera iedziedājumā ar Arvīda Sundina orķestri VĒL REIZ TO DZIRDĒT — A. Vintera tango, GAJPUTNI — valsis, MAZĀ VĒSTULĪTE — A. Vintera lēns fokstr., DRAUGS NEJAUTĀ — valsis.
Pasūtinājuma Nr. 2501

Zviedrijas DAUGAVAS VANAGU Stokholmas nod. vokālā ansambļa iedziedājumā ar orķestri: NEĻAUSIM IEROČIEM RŪSĒT — marša dziesma, ES VĒLOS PĀRNĀKT — lēns valsis, KAŖAVĪRU ATMIŅAS — jautrs potpurijs, MEITU MĀTE BĒDĀJAS — valsis.
Nr. 2502

Edgāra Dim'a iedziedājumā(refr. duetā) ar A. Sundina orķestri: VĒL REIZ DRAUGS NĀKSI TU — tango, NESKUMSTI MEITENĪT — valsis, PAR VELTI GAIDĪTS — fokstr., LATVJU MEITENE — pasodoble.
Nr. 2503

Iedziedājis A. Vinters, A. Sundina ork. ZUZI - ZUZANNA — fokstr. bugi vugi, ZEM RĪGAS LIEPĀM — valšu virkne, LAI MEIČA ATSAUCAS — A. Vintera fokstr., ŠTEDI - REDI — kupleja fokstr.
Nr. 2504

Iespēlējuši A. Vintera Jautrā kapella, SIRMGALVJA STĀSTS— A. Vintera mel. potp., OLGAS POLKA — polka, KAD VĒL PUIKA BIJU ES — kupl.-fokstr., LAI TĀ BŪDA RŪC — polka.
Nr. 2505

Skaņu plates

LP — 33 1/3 RPM

Pēteris Lielzuika, tenors — Par katru stundu $4.50
1. Par katru stundu, Mocekļi, Lūgšana, Tu augstais Dievs, Latvju bāru dziesma, Aglona.
2. Visspēcīgais, Visvarenais, Lūgšana, Šūpļa dziesma, Gaisma un Lūgšana no kantātes Tēvijai Ērģeļu pavadījumā.
Vera Leinvēbere, klavieres $5.25
Jāzepa Vītola — Variācijas,
T. Ķeniņa — Sonāta.
+ 3% P.S.T.

Dabūjamas DV Grāmatnīcā,
491 College St., Toronto 4, Ont.

Vasarniekiem un makšķerniekiem
izīrē vasarnīcas

Lake Chaemonge

Zvanīt 705—652—3905
A. Klincanam,
R.R.3 Lakefield, Ontario.

Vecāks vientuļnieks
M E K L Ē
PASTĀVĪGAI DZĪVEI
mazu nemēbelētu
D Z Ī V O K L Ī T I

2 istabas un virtuvi

(var būt liela istaba ar mēbelēm vai citādi atdalāma) klusā tīrā mājā, pilsētas austrumu daļā. Nepieciešama garāža, vai novietošanas vieta mazam auto.

Piedāvājumus nodot šī laikr. kantorī
M. E.

FRANK VASS BA
ADVOKĀTS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto, (pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

470 College St., Toronto
WA 1-3924.
OPTIKIS LUNSKY

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251.

ACU PĀRBAUDE, ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

Skaistās 1000 salas
GAIDA JŪS
Pusceļā starp Toronto un Montreālu. Gananogue, Ont.
„HAY ISLAND LODGE"
Skaistās St. Lawrences upes ielokā.
Pilna panzija, modernas istabas, laivas, motori, laba vieta pīļu medībām.
Pēc 15. aug. par pazeminātām cenām.
Rakstīt: K. KALNIŅŠ, P.O. Box 192 Gananoque, Ont. Canada. Zvanīt 382—4269

KĀKTIŅŠ
Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.
LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

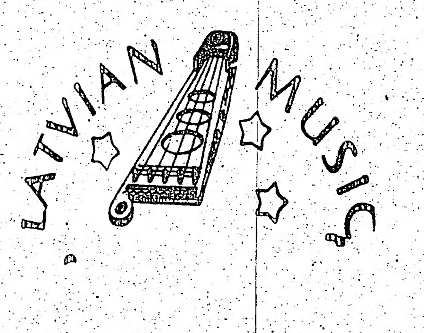

LP 3

Stokholmas Filharmonijas orķestris, diriģents Teodors Reiters
Jānis Mediņš ĀRIJA; E. Dārziņš MELANCHOLISKAIS VALSIS; J. Kalniņš SUITU DANCIS; Ā. Ābele MEDITĀCIJA; J. Vītols 5 TAUTAS DZIESMAS: Skaisti dziedi, lakstīgala, Āvu, āvu baltas kājas, Pūt, vējiņi, Tautiešam roku devu, Ej, saulīte, drīz pie Dieva.

LP 4

Ziemsvētku dziesmas:
Reitera koris ar simf. ork. diriģents Teodors Reiters
J. Vītols DIEVIŠĶAIS MIRDZUMS; E. Melngailis ES SKAISTU ROZĪT ZINU; L. van Beethoven SVĒTA NAKTS, AK IZLEJ TU; E. Melngailis KLUSA NAKTS, SVĒTA NAKTS; J. Graubiņš NĀVES ĒJAS, A. Kalniņš SENA AUKLES DZIESMA; A. Kalniņš NAKTS DZIESMA; W. A. Mozart AVE VERUM CORPUS.

LP 7

Adele Pulciņa - Karpa, soprāns; Latviešu Stīgu Kvartets: A. Norītis, V. Ruševics, E. Vīnerts, A. Ozoliņš.
J. Vītols PIE TAVA AUGSTA BALTA LOGA; AIZVER ACTIŅAS; MAN PRĀTĀ STĀV; MAZIŅŠ BIJU, NEREDZĒJU; W. A. Mozart MEDĪBU KVARTETS (K. 458).

LP 8

Marisa Vētras dziedoņi, A. Štrombergs, klavieres.
A. Štrombergs LOKATIES, MEŽU GALI, M. MacVicar, soprāns, M. Bērziņa, alts, K. Šūns, tenors, J. Cīrulis, baritons; MAZA BIJU, NEREDZĒJU M. MacVicar; P. Līcīte DZEGUZE KŪKO M. MacVicar, M. Bērziņa, K. Šūns; E. Dārziņš MĀTES DZIESMIŅA M. MacVicar; T. Ķeniņš EJ, SAULĪTE, DRĪZ PIE DIEVA I. Birne - Veinberga, soprāns, M. Bērziņa; A. Štrombergs EJ, SAULĪTE Mariss Vētra (60 g. v.); H. Pavasars PROTU PROTU, REDZU REDZU Kalvis, dubultkvartets; T. Ķeniņš AI, ZAĻĀ LĪDAĢIŅA M. MacVicar, soprāns; A. Štrombergs PILNA UPE BALTU ZIEDU M. Bērziņa, alts, A. Ķivlenieks, tenors; M. Zariņš DZEGUZE UN PRECINIEKS A. Vītols, baritons; A. Štrombergs REDZ, KUR JĀJA DIV' BAJĀRI A. Ķivlenieks, A. Vītols; A. Kalniņš JURKA, PUIKA, MADI ĶERA A. Ķivlenieks; A. Štrombergs APSEGLOJU MELNO KUILI M. Vētra (60 g. v.); T. Ķeniņš MIESTIŅŠ J. Cīrulis, baritons PIECI GADI KALPIŅŠ BIJU M. MacVicar, A. Ķivlenieks, J. Cīrulis.

LP 11

Jānis Mediņš UZ AUGŠU, AKA, BIRZTALIŅA, TOREIZ, DĀRZS, IR VIENS VAKARS, PIESKAŅA, MĪĻA SKŪPSTS. Ludmila Šepe - Eše, soprāns. Pie klavierēm autors GLĀSTS, MAN SIRDS IR ATKAL JAUNA, Leonarda Daine, mecosoprāns. TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 VIJOLĒM AR ORĶESTRI solisti: Marita un Gunārs Larsens.

LP 12

Ksenija Bidiņa, mecosoprāns, Josephine Lee, klavieres.
Volfgangs Dārziņš 10 TAUTAS DZIESMAS: Sudrabiņa lietiņš lija, Šūpo mani māmuliņa, Man' māmiņa tā glabāja, Kūko, mana dzeguziņa, Brālīti, brālīti, Man bij zelta atslēdziņa, Es adīju raibus cimdus, Puiši, puiši, Ņem iekš rokas, Ej projām, ledutiņ.
8 tautas dziesmas:
Aura Raiskuma, soprāns, Ernests Māršaus, tenors un vijole, Roger Heagney, klavieres, E. Melngailis ES BIJ' PUIKA — tenors ar vijoli. J. Ķepītis KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA; A. Plīčs SIJĀ AUZAS, TAUTU MEITA; J. Vītols ROŽU DĀRZIŅŠ, AUN, MEITIŅA, BALTI KĀJAS. Soprāna un tenora duets. L. Garūta SUDRABOTA ZĪLE BRĒCA, NO JŪRIŅAS IZPELDĒJA. Soprāna solo. J. Vītols AIJĀ, ANCĪT, AIJĀ, Tenora solo.

LP 1

Reitera koris, diriģents Teodors Reiters;
E. Dārziņš SENATNE; H. Pavasars BĒRZI; A. Kalniņš SVEŠUMĀ KLĪSTOT; P. Barisons PAVASARA JAUSMA, solo E. Ziverte; J. Graubiņš AIZ KRŪMIŅA AIZVĒJIŅĀ, solo E. Ziverte; J. Graubiņš ALUTIŅŠ — BĀLELIŅŠ; E. Melngailis JĀŅU VAKARS, solo V. Brodiņa.

LP 2

Reitera koris, Stokholmas Filharmonijas orķestris, diriģents Teodors Reiters;
K. Baumanis DIEVS SVĒTI LATVIJU; J. Graubiņš EZERZEME, solo H. Holm un E. Ziverte; A. Kalniņš ŪDENSROŽU VAINAGS; J. Vītols BEVERĪNAS DZIEDONIS; E. Melngailis DZIEDĀT MĀKU, DANCOT MĀKU, solo E Jaunviksna; V. Ozoliņš MAN SAJĀJA TRĪS TAUTIEŠI; E. Melngailis CĪRUĻA VEDĪBAS solo E. Ziverte; J. Poruks PAVASARA DZIESMA.

LP 5

Stokholmas Filharmonijas orķestris, Zviedrijas I karaliskais diriģents Sixten Ehrling;
Jānis Mediņš LATVIJAS AINAS, III svīta: Kurzeme, Vidzeme, Zemgale, Latgale; LATVJU RAPSODIJA I; PUIŠU DEJA; MEITEŅU DEJA

LP 6

Paula Brīvkalne, soprāns, Stokholmas Filharmonijas orķestris; Jānis Mediņš VĒSTULES PĒRAM GINTAM I, II — Elzas Ķezberes teksts, diriģents — autors; 6 TAUTAS DZIESMAS: Saulīt' tecēj' tecēdama, Puiši jāja piegulā, Aiz ezera augsti kalni, Tautiešam roku devu, Ziedi, ziedi, rudzu vārpa, Raibie cimdi, diriģents Arvīds Norītis.

LĪGO LP 021

J. Reinholds LĪGO DZIESMU VIRKNE, diriģents D. Gailis; P. Jurjāns LĪGO DZIESMU VIRKNE, L. Vīgnera koris, diriģents L. Vīgners; LĪGO MELODIJU VIRKNE, kokļu ansamblis; J. Ķepītis LĪGO DZIESMU VIRKNE; E. Melngailis AI, ZAĻĀ LĪDACIŅA, t. dz.; A. Jurjāns PŪT, VĒJIŅI, t. dz., T. Kalniņa koris, diriģents T. Kalniņš.

LP 022

J. Vītols ZIEMEĻBLĀZMA, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork., solo H. Ozolītis, diriģents L. Vīgners; J. Graubiņš TEK SAULĪTE TECĒDAMA, t. dz., diriģents J. Dūmiņš; A. Kalniņš PURI PURI, MEŽI MEŽI, t. dz., T. Kalniņa koris, diriģents T. Kalniņš; A. Kalniņš JŪRAS VAIDI; J. Vītols KLAUSIES, SPULGACĪT', Anna Ludiņa, soprāns; A. Žilinskis AUDĒJAS DZIESMA; E. Dārziņš AIZVER ACTIŅAS, Elfrīda Pakule, soprāns; E. Dārziņš MANA LAIME, Arturs Vanags, tenors; A. Jurjāns KĀ ZAGŠUS, Žermēna Heine-Vāgnere, soprāns; M. Zariņš KĀ GULBJI BALTI PADEBEŠI IET; J. Vītols LĪGODAMA UPE NESA, t. dz., Ērika Tipaine, soprāns.

LP 025

Jāzeps Vītols DZIESMA, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork. DŪKŅU SILS, SAULES SVĒTKI, L. Vīgnera koris, diriģents Leonīds Vīgners; 7 tautas dziesmas: J. Graubiņš SMAGI LIECU TO LAZDIŅU, DZIEDĀTĀJA LĪGAVIŅA, ZIEDĒJ' ROZES, MAGONĪTES; E. Melngailis MEITAS GULA ĀBOLĀ; KAD PĀRNĀKSI, BĀLELIŅ; V. Kaminskis BĒDA MANA, LIELA BĒDA; A. Jurjāns ČUČI, MANA LĪGAVIŅA, T. Kalniņa koris, diriģents Teodors Kalniņš.

LP 026

E. Dārziņš PIE TĒVU ZEMES DĀRGĀS, vīru koris, diriģents J. Dūmiņš; 7 tautas dziesmas: I.Kalniņš JĀ, JŪRIŅA, TU MAN DOTU, lībiešu t. dz.,vokāls un instr. ansamblis autora vadībā; E. Melngailis PUSRĪTĀ SAULE LĒCA; A Kalniņš ES SAVAI MĀMIŅAI, solo L. Pēsla; E. Melngailis LABS ZIRDZIŅŠ TAUTIEŠAM, APLIK KALNU SAULE TEK, BĒRZIŅŠ AUGA TRIM LAPĀM, T. Kalniņa koris. Diriģents T. Kalniņš; A. Melnbārdis SUŅI ZAĶIM PĒDAS DZIŅA. Vīru vokāls kvartets. 4 tautas dejas: DANCOT GĀJU AR MEITĀM. Vokāls un instrumentāls ansamblis, ZEMNIEKU DEJA. Pūtēju orķestris; LĪKUMU DEJA. Vokāls un instr. ansamblis; LUDZAS KADRIĻA. Pūtēju orķestris; I. Kalniņš SILAVAS VALSIS, instr. ansamblis autora vadībā.

LP 9

Paula Brīvkalne, soprāns, Gerhard Huber, klavieres.
Bruno Skulte 11 BĒRNU DZIESMAS, J. Raiņa teksts: 1. Lielais slinkums, 2. Kārlītis, 3. Jaunais bērziņš, 4. Visi desmit, 5. Zivtiņa un meitiņa, 6. Kaŗa kungs, 7. Rudens — rūķis, 8. Kaķenīte, 9. Čakstītes dziesma, 10. Pavasaŗa ganības, 11. Glomeņa precības.
6 tautas dziesmas:
Jāzeps Vītols NO KURZEMES BĒRNIŅŠ BIJU; Pāvuls Jurjāns AIZ UPĪTES ES UZAUGU; Jāzeps Vītols DZIEDĀJ' TAUTU TĪRUMĀ; ES NEIETU TO CEĻIŅU; SKAISTI DZIEDI, LAKSTĪGALA; AI CIEMIŅI, AI KAIMIŅI.

LP 10

Ernests Māršaus, tenors, Vallija Reizniece - Baranoviča, klavieres.
P. Šuberts SĀPES UN CERĪBAS; J. Ivanovs MĀRAS ZEME; ARĀJA TICĪBA; J. Kalniņš MOCEKĻI; J. Norvilis AGLONA; J. Ķepītis AGRĀ PAVASARĪ; Jānis Mediņš TEV MŪŽAM DZĪVOT, LATVIJA.

LP 019

A. Jurjāns TĒVIJAI, kantāte, Žermēna Heine - Vāgnere, soprāns, L. Vīgnera koris ar simf. ork., diriģents L. Vīgners.
J. Graubiņš KAS TIE TĀDI, KAS DZIEDĀJA, jaukts koris, diriģents J. Dūmiņš; Jēkabs Mediņš STĀDĪJU IEVIŅU, sieviešu vokāls sekstets.
9 dziesmas bērniem:
A. Žilinskis KAĶĪTS MANS, LELLES JAKA, ZIRNEKLĪTIS AUŽ, SLINKAIS JĀNĪT'S, V. Singajevska, bērna balss; A. Žilinskis, klavieres; J. Vītols KĀRLĪTIS, KAĶENĪTE, A. Vanags, tenors; V. Cīrule, klavieres; BALTĀ BĒRZĀ ŠŪPOLĪTĒ, E. Tipaine, soprāns; V. Cīrule, klavieres; P. Līcīte ŠŪPO MANI MĀMULĪTE, sieviešu vokāls sekstets; J. Vītols AIJĀ ŽŪŽŪ, LĀČA BĒRNIS, T. Kalniņa koris; diriģents T. Kalniņš

LP 020

Latviešu kaŗavīrs tautas dziesmās
J Vītols STRAUJA, STRAUJA UPE TECĒJ', KAŖAVĪRI BĒDĀJAS, NU AR DIEVU, VIDZEMĪTE, DIV' DŪJIŅAS GAISĀ SKRĒJA, PADZIEDĀSIM NU, BĀLIŅI; P. Jurjāns ES KAŖĀ AIZIEDAMS; J. Vītols APKĀRT KALNU GĀJU, ČUČI, MANA LĪGAVIŅA.
Latgaļu tautas dziesmas:
AIZ AZARA AUGSTI KOLNI, AIZ AZARA BOLTI BĀRZI, SĒRMI ZYRGI, JAUNI PUIŠI, KAS MAN BEJA NADZEIVOT, ES SOVAI MĀMEŅAI, BOLTA PUČE AZARĀ; St. Broka latgaļu jaukts koris, diriģents Stanislavs Broks; LATGOLAS POĻKA, kūkļu ansamblis; PYRMO DĪNA, ŪTRO DĪNA; STOVĒJU, DZIDOJU; VYSI MAN I VĒJI PYUTE; AI, GALDEŅI; NADŪD, DĪVS, VEITULAM; MYUS' CĪMA MEITIŅA, T. Brokas latgaļu sīvīšu koris ar kūklēm, diriģente Tereze Broka; NAUTRĀNU POĻKA, orķestris.

LP 023

Alfreds Kalniņš, dejas no baleta STABURAGS: 1. VALSIS,2. ANDANTE AMOROSO, 3. SKAIDRĪTES DEJA, 4. JANDĀLS, 5. VALSIS, 6. MARŠS.

10 TAUTAS DZIESMAS

Dziedot dzimu, dziedot augu, Aiz ezera augsti kalni, Div' dzelteni kumeliņi, Smiekls man, Pūt vējiņi, Lecu, lecu dārziņā, Visu dienu bites dzinu, Stādīju ieviņu, Tautiešam roku devu, Krauklīts sēž ozolā, latviešu simfonisks orķestris, diriģents Leonīds Vīgners.

LP 024

E. Vīgners KĀ DAUGAVA VAIDA (Trimpula), vīru koris Tēvzeme ar ērģelēm, diriģents H. Mednis; A. Jurjāns LĪGOJIET, LĪKSMOJIET, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork., diriģents L. Vīgners ;A. Žilinskis 14 DZIESMAS BĒRNIEM: Pelītes, Rīta dziesmiņa, Cepurīte, Pavasara un dzenis, Sēņotāji, Pēterītis ar Miķelīti, Skaišas zaķēns, V. Singajevska (bērna balss);, Jautrie zēni, Ziemas miegs, Svētki ledus pilī, Laba slava sniedzinām, Krusa un saule, Taurenītis, Negaisā, J. Zābers, tenors, pie klavierēm autors.

DV Grāmatnīcā
491 College St, Toronto 4, Ont
CENA $6.00 + 3% PST.

SPORTS

KANADAS UN ASV LATVIEŠU VIEGLATLĒTIKAS SACENSĪBU REZULTĀTI

Šogad Kanadas un ASV latviešu vieglatlēti sacentās 21. un 22. augustā A. Zaķa iekārtotajā laukumā Stofvillē. Meistarsacīkšu finālos rezultāti bija šādi:

Vīriešu sacensībās: 100 m skrējienā — 1. J. Zivtiņš 11,1 sek., 2. J. Priedītis 11,7 sek. un 3. V. Treiguts 11,8 sek.; 200 m skrējienā — 1. J. Zivtiņš 22,8 sek., 2. J. Priedītis 23,6 sek.; 400 m skrējienā — 1. J. Zivtiņš 51,7 sek., 2. J. Priedītis 52,1 sek un 3. J. Celms 53,3 sek., 800 m skrējienā — 1. **J. Celms 2:03,7 min., 2. J. Priedītis** 2:31,7 min. un 3. A. Lakstigala 2:33,8 min; 1500 m skrējienā — 1. J. Celms 4:15,7 min, 2. M. Smilga 4:34,2 min.; 3000 m skrējienā — 1. J. Celms 9:31,9 min., 2. M. Smilga 9:50,5 min.; 110 m barjērskrējienā — 1. J. Jesifers 18,6 sek., 2. J. Priedītis 18,9 sek.; tāllēkšanā — 1. J. Zivtiņš 6,82 m, 2. J. Jesifers 6,44 m un 3. J. Zvaigznite 6,18 m; augstlēkšanā — 1. V. Treiguts 1,75 m, 2. J. Jesifers 1,75 m un 3. J. Zivtiņš 1,65 m; trīssoļlēkšanā — 1. J. Zivtiņš 13,20 m, 2. I. Zvaigznīte 12,61 m un 3. J. Jesifers 12,34 m; kārtslēkšanā — 1. J. Jesifers 3,50 m; lodes grūšanā — 1. I. Zvaigznīte 13,62, 2. Z. Ildens 12,62 un 3. A. Bergvalds 11,77 m; diska mešanā — 1. I. Zvaigznīte 42,59 m, 2. A. Bergvalds 35,85 un 3. Z. Ildens 34,78 m; šķēpa mešanā — 1. I. Zvaigznīte 59,37 m, 2. R. Miķelsons 52,00 un 3. V. Ziediņš 42,08 m; vesera mešanā — 1. Z. Nikazis (Anglija) 40,22 m, 2. Z. Ildens 37,80 m un 3. E. Poltraks 36,52 m.

Sieviešu sacensībās: 60 m skrējienā — 1. L. Tālberga 8,2 sek., 2. G. Gütmane 8,3 sek. un 3. K. Ceļdoma 8,3 sek.; 100 m skrējienā — 1. K. Ceļdoma 13,5 sek., 2. G. Gütmane 13,5 sek. un 3. V. Bruniņa 14,7 sek. (ārpus konkurences K. Ceļdoma veica 13,3 sek. un L. Tālberga 13,4 sek.); 80 m barjērskrējienā — 1. V. Bruniņa 14,7 sek., 2. K. Ceļdoma 15,9 sek.; 4x60 maiņas skrējienā K. Ceļdoma, V. Bruniņa, L. Kalniņa un G. Gütmane distanci veica jauna Kanadas latviešu rekorda laikā 32,7 sek.; tāllēkšanā — L. Tālberga 5,04 m, 2. K. Ceļdoma 4,97 m (jauns Kanadas latviešu rekords un 3. G. Gütmane 4,85 m; augstlēkšanā — 1. K. Ceļdoma 1,43 m, 2. L. Stūre 1,36 m un 3. L. Kalniņa 1,25 m; lodes grūšanā — 1. V. Viškere 9,83 m, 2. L. Tālberga 8,25 m un 3. L. Stūre 7,21 m; diska mešanā — 1. V. Viškere 30,33 m, 2. V. Bruniņa 22,05 un 3. K. Ceļdoma 20,97 m; šķēpa mešanā — 1. K. Ceļdoma 23,93 m, 2. A. Ulmane 21,57 m un 3. V. Bruniņa 19,21 m.

R. K.

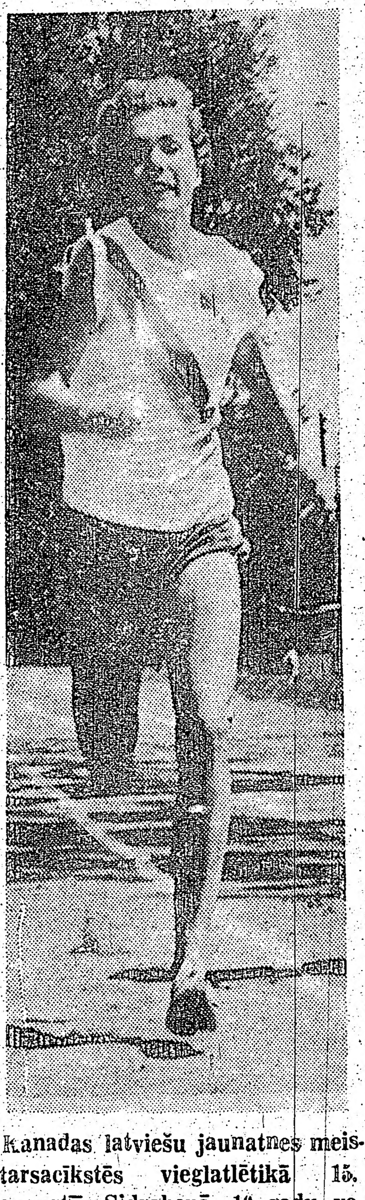

Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstēs vieglatlētikā 15. augustā Sidrabenē 16 gadu vecā Kaiva Ceļdoma pabeidza 60 m skrējienu jauna Kanadas latviešu sieviešu rekorda laikā — 8,0 sekundēs.

Foto: J. Ligers

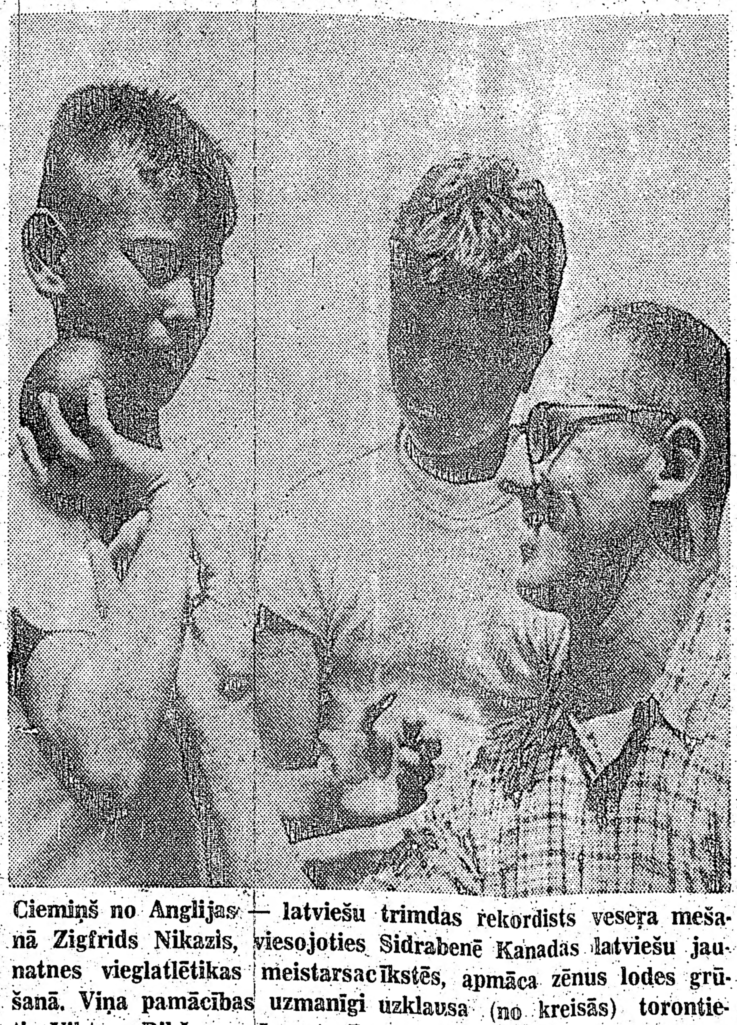

Ciemiņš no Anglijas — latviešu trimdas rekordists vesera mešanā Zigfrīds Nikazis, viesojoties Sidrabenē Kanadas latviešu jaunatnes vieglatlētikas meistarsacīkstēs, apmāca zēnus lodes grūšanā. Viņa pamācības uzmanīgi uzklausa (no kreisās) torontietis Viktors Bikša un Imants Purvs. Foto. J. Ligers

NĀKOŠĀ FUTBOLA SPĒLE

Toronto DV futbolisti līgas meistarībā svētdien, 29. augustā, plkst. 20 vakarā Masaryk laukumā (Scarboro) sacentīsies ar Spartas vienību.

AMERIKĀŅU...

(Pārnesums no 1. lpp.)

kapsulas paredzēto satelita izšaušanu. Satelits, kuram dots Mazā Palaidņa vārds, būtu bijis jāievada orbītā jau lidojuma pirmajā dienā. Bet tad, kā zināms, bija jātaupa jauda. Ļoti iespējams, ka tagad plānu istenos. Pretējā gadījumā astronautiem uzdos satāpties ar kādu iedomātu satelītu, lai tā pārbaudītu kapsulas aprēķināmo mašīnu darbību.

Nerodoties nekādiem tālākiem sarežģījumiem, dvīņu kapsula V sasniegs zemi resp. Atlantijas okeanu nākamās svētdienas rītā.

KOMŪNISTU ZAUDĒJUMI VAR NOVEST PIE MIERA VIETNAMĀ

Vai Ziemeļvietnama un komūnistu Ķīna pieļaus vietkongu sakāvi Dienvidvietnamā? Vai pēc vienas uzvaras amerikāņi var pamatoti runāt par tik iespaidīgiem komūnistu dzīvā spēka zaudējumiem, kas piespiestu sarkanos meklēt miera konferenci, neprasot amerikāņu izvākšanos no Dienvidvietnamas kā kardinālnoteikumu šādas konferences sasaukšanai?

Pag. nedēļā Dienvidvietnamā iezīmējās ar diezgan smagām kaujām, kurās uzvaras guva kā amerikāņi, tā komūnisti. Trešā vietā, tikai ar zaudējumiem, palika Dienvidvietnama.

Var sacīt, ka turpat visu pagājušo nedēļu amerikāņu flotes kājnieki, vismaz 3 pulku sastāvā ap 4000 —5000 vīru apmērā, iznīcināja pirmo Vietnamas kara lielkauju, kurā nepiedalījās dienvidvietnamieši. Šī pirmā lielā apmēra amerikāņu un vietkongu sastapšanās beidzās ar pārliecinošu amerikāņu uzvaru. Kā karavīru skaita ziņā, tā apbruņojumā un apgādē amerikāņi visu laiku atradās smagā pārsvarā. Van Tuong pussalā, 72 jūdzes dienvidos no lielās amerikāņu aviācijas bazes Donangā, ielenktiem komūnistu spēkiem amerikāņi uzbruka no trīs pusēm — tanku atbalstīti kājnieki, aviācija, flotes artilērija un desanti. Divu dienu ilgās kaujās iznīcināti vismaz 600 komūnistu partizānu, bet jādomā, ka komūnistu kritušo skaits sasniegs 1000. Vispār, cīņai nespējīga, ieskaitot gūstekņus un ievainotos, būs padarīta ap 2000 partizānu lielā komūnistu armija. Arī amerikāņi nepalika bez zaudējumiem. Pirmajā lielajā saskarē ar komūnistiem flotes kājnieki zaudēja vismaz 50 kritušo. Citās Dienvidvietnamas daļās panākumus guva komūnisti — pret dienvidvietnamiešiem. Ļoti nepatīkama bija Dakšutas pilsētas zaudēšana Laosas robežas tuvumā. Pilsētas garnizonam piekrita ievērojama loma ziemeļvietnamiešu iefiltrēšanās palēnināšanā. Gar visu garo Ziemeļvietnamas un Dienvidvietnamas robežu Saigonas valdībai tagad palicis vairs tikai viens kaut cik stabils garnizons. Pag. nedēļas beigās komūnisti Van Tuongas pussalā iznīcināja piecus amerikāņu 35-tonnīgos peldošos apgādes spēkratus un divus smagos tankus. Komūnistu terroristi Saigonā ar kādu spridzekļiem piekrautu džipu un kādu vieglo automašīnu iebrauca galvaspilsētas policijas galvenās mītnes mūros, nogalinot četrus policistus un sagraujot vairākus namus... Uzbrūkot no paslēptuvēm tikai 12 jūdžu no Saigonas, komūnistu partizāņi iznīcināja kādu dienvidvietnamiešu rotu.

Vašingtona un Saigona ar pašreizējo Vietnamas kara gaitu ir apmierinātas. Komūnisti cieš smagus zaudējumus Dienvidvietnamā, Ziemeļvietnama padota nepārtrauktiem amerikāņu gaisa uzbrukumiem; strauji aug partizānu dezertieru skaits. Kādā nesenā intervijā agrākais sūtnis ģen. Teilors un ASV bruņoto spēku štāba priekšnieks ģen. Vīlers paskaidroja, ko Vietnamas apstākļos nozīmē vārds dezertieris.

Vairums, kas dezertē no komūnistu rindām, pārnāk pie Saigonas valdības spēkiem, bet pārējie iet vienkārši mājās. Ļoti augsts dezertieru skaits ir Dienvidvietnamas armijā. Bet gandrīz neviens dienvidvietnamietis, kam apnicis karot, nepāriet ienaidnieka pusē. Dezertieris vienkārši atgriežas savā miestā un turpina audzēt savu rīsa sauju.

ASV militārie stratēģi domā, ka komūnistu zaudējumi Vietnamā sasnieguši tādus apmērus, ka pēdējie drīz vien būs piespiežami uz sarunām, ja vien nenāks drastiska militāra palīdzība no Ziemeļvietnamas un komūnistu Ķīnas.

Gaidītā komūnistu aktīvitāte lietus periodā nedz apmēru, nedz panākumu ziņā nav uzrādījusi neko tādu, ar ko nerēķinājās Saigona un Vašingtona. Sabiedroto spēkiem izdevies ne tikai komūnistus noturēt, bet bieži vien tos arī sakaut.

Diplomātiskā frontē Vašingtona saskata noteiktus panākumus. Sūtņa Lodža uzdevums būs gādāt par Saigonas valdības stabilitāti. Sūtnis Goldbergs aizkulisēs strādā Apvienotām nācijām piederošo valstu pārliecināšanā par ASV politikas pareizību Vietnamā. Turpat divas trešdaļas AN biedru tagad jau atbalstot Vašingtonu. Angļu lordam Brokvejam Maskavā bija tikšanās ar vietkongu pārstāvjiem un Ziemeļvietnamas sūtni. Pēdējie apgalvoja, ka amerikāņu izvākšanās no Dienvidvietnamas nebūt neesot komūnistu pamatnoteikums miera sarunām.

Prezidents Džonsons pat aizgājis tik tālu, ka pēc miera iestāšanās visai Vietnamai piedāvājis brīvas vēlēšanas — ar ārkārtīgu iespējamību komūnistu uzvarai.

Politiskais apskats

Cīņas par Kašmīru pag. nedēļas otrā pusē nogalināti 39 Pakistānas karavīri. Domstarpības robežjautājumā Indijas un Pakistānas starpā pieņēmušas tādus apmērus, ka Jaundēli un Karači nolēmušas problēmu nodot starptautiskam tribunālam.

Visos līdzšinējos robežstarpgadījumos Kašmīrā Indija par vainīgo uzskata Pakistānu, tai pašā laikā atzīstot, ka indiešu spēki vairākkārt pārgājuši nevienam nepiederošo joslu un uzbrukuši pakistāņu posteņiem.

*

No Santo Domingo ziņo, ka Dominikas juntas prezidents ģen. Imberts vaino Amerikas valstu organizāciju pilsoņu kara turpināšanā. Dominikā vēl vienmēr valda pamiers, ar dažādām sporadiskām lokālapšaudēm, kas kuŗu katru brīdi var izvērsties jaunās cīņās.

Junta uztraucas, ka Amerikas valstu organizācija nav mēģinājusi lietot spiedienu pret kreisā spārna nemierniekiem, kuŗiem esot pašiem sava partizānu apmācības skola un kuŗu joslā nule beidzies komūnistu kongress.

*

Vairākkārt par sakautiem uzskatītie Kongo nemiernieki atkal atdzīvojušies un nedēļas nogalē iznīcinājuši kādu 10 vīru lielu valdības patruļu 60 jūdžu no Albertvilles.

No Leopoldvilles saņemtās ziņas liecina, ka atsevišķos apgabalos nemiernieku aktīvitāte atkal pieaugusi. Kamēr Kongo lielākās pilsētas atrodas valdības karaspēka rokās, apkārtējo lauku un džungļu plašumā nemiernieku darbību nav izdevies apturēt.

Liela nemiernieku spēku koncentrācija manīta Albertvilles apkārtnē, pret kuru Leopoldville gatavo plašu balto kaŗa algādžu vadītu ofensīvu. Nemiernieku rokās esot smagie ieroči, moderni kaŗa materiāli, palīdzību sniedz komūnistu Ķīnas un Kubas techniskie padomdevēji.

*

Kurdu nemiernieku vadonis Mustafa Barnazi nosūtījis telegrammu Apvienoto nāciju ģenerālsekretāram Utantam, paskaidrojot, ka Irakas valdība devusi atļauju smacējošo gāzu lietošanai pret kurdu nemierniekiem. Ziemeļiraku apdzīvojošie kurdi pret valdību un tās likumiem cīnās jau 4 gadus. Telegrammas, lūdzot iejaukšanos, lai atturētu Bagdadas valdību no plānotā gāzu uzbrukuma, nosūtītas ASV prezidentam Džonsonam, Anglijas ministru prezidentam Vilsonam, prezidentam de Gollam, Nkrumam un Tito, kā arī Pad. savienības Kosīginam.

*

Nedēļas nogalē ASV nēģeru situāciju iztirzāja viceprezidents Hamfrijs, īsumā pakavējoties pie asiņainajiem Losandželosas nemieriem. Viceprezidents uzsvēra nēģeru grūto stāvokli un izglītības trūkumu. Nepietiekama izglītība šodien ir kavēklis darba atrašanā. Kamēr vispārējais bezdarbnieku skaits ASV noslīdējis uz 4,5% (zemākais pēdējo 10 gadu laikā), nēģeru bezdarbnieku skaits pieaudzis. Trīs no katriem pieciem nēģeriem esot nekvalificēta darbā strādnieki. Pusei no nēģeru vīriešiem, vecākiem par 25 gadiem, neesot pat pamatskolas izglītības. Dažos nēģeru kvartālos bezdarbnieku skaits sasniedzot 40%.

*

Gatavojoties Apvienoto nāciju darbības uzsākšanai 21. septembrī, ģenerālsekretārs Utants visām AN valstīm paziņojis, ka nākošā gadā šīs organizācijas uzturēšanai būs nepieciešami ap 120 miljonu dolaru, par 7,4 milj. vairāk nekā budžeta padomnieku komiteja aplēsusi. Komiteja bija ieteikusi AN izdevumus samazināt par 21 milj. dolaru, tādēļ Utanta paziņojums par budžeta palielināšanos AN valstīs prieku neradīs... Vēl jo vairāk ievērojot ASV nostāju, kas, kaut nolēmušas nepastāvēt uz Pad. savienības parādu nokārtojumu, tomēr paziņojušas, ka varētu notikt tā, ka pašas arī neizdarīs maksājumus, ja ar kādu AN lēmumu nebūs apmierinātas...

Utants arī brīdinājis diplomātus, ka AN **darbība pamazām** sasniedzot grūti pārskatāmas proporcijas, un ieteic samazināt apspriežu skaitu. Par galveno iemeslu budžeta palielināšanai viņš uzdevis nepieciešamību piesaistīt 455 darbiniekus AN saimnieciskās un sociālās daļas darbībai, kā arī tirdzniecības attīstības komisijai, kuŗas galvenā mītne paredzēta Ženēvā.

Tā kā AN budžetā šogad darbības sākumā jau bija 107 milj. dolaru deficīts, **jaunie atklājumi nerada optimistisku noskaņojumu organizācijas turpmākas sekmīgas darbības iespējām.**

NĒĢERI VĒL NAV CĪŅU UZDEVUŠI

Cerībā, ka nēģeru kvartāls apguris no 5 diennakšu ilgajiem nemieriem, Kalifornijas gubernātors Brauns pilsētas dienvidrietumdaļā atcēlis policijas stundu. Ugunsgrēki apdzēsti, atstājot veselus kvartālus kūpošu drupu kaudzē bez jebkādām tūlītējām izredzēm uz atjaunošanu.

Losandželosas nemieri nepanāca nekā. Cietēji bija paši nemiernieki. Visvairāk ieguva komūnistu pasaule, kuŗai tagad dota plaša viela pretamerikāņu propagandai. Pad. savienība un komūnistu Ķīna sveica nemierus kā revolūcijas izpausmi un solīja nēģeriem visu iespējamo palīdzību.

Pēdējās 5 dienās Losandželosā nebija jaunu slepkavību un ugunsgrēku. Bet kopš nemieru sākšanās Losandželosas nēģeru kvartāla ielās nogalinātas 33 personas, to vidū 27 nēģeri. 864 personas ievainotas, materiālajiem zaudējumiem pārsniedzot 175 milj. dolaru robežu. Par dažādiem pārkāpumiem policija arestējusi 3314 personu, kas šādos apstākļos ir augstākais apcietināto skaits ASV vēsturē. Vissmagākie sodi draud dedzinātājiem un veikalu grāvējiem, tāpat laupītājiem — 15 — 20 gadu cietuma.

Nemieru cēlonis vēl vienmēr nav noskaidrots. Savā ziņā neiespējami, ka viens iemesls būtu radījis 5 dienu ilgu chaosu. Ir jāmeklē vesela iemeslu virkne, cēloņu ķēde, kas pareizā laikā un savienojumā var dot reakciju, kāda bija redzama ASV trešā lielākajā pilsētā. Kalifornijas gubernātors Brauns tagad izraudzījis speciālu komisiju, kas iepazīsies ar traģēdijas iemesliem un pētīs, kā no kaut kā līdzīga izvairīties nākotnē.

Acumirklī visvairāk jābaidās no divām iespējamībām. Pirmkārt, nemieri varētu atjaunoties Losandželosā un, otrkārt, tie varētu pārsviesties uz citām pilsētām. Čikagā, lai Losandželosas notikumi neatkārtotos, nēģeru kvartālu pašreiz apsarga 12.500 nacionālo gvardistu.

Niecīgos apmēros nemieru pārsviešanās uz citām pilsētām ir gan manāma, bet visumā tomēr laikus apturēta. San-Bernardino, 50 jūdžu no Losandželosas, ducis nēģeru padsmitnieku aizdedzināja kādu mēbeļu veikalu, kamēr San-Diego grupa balto uzbruka pilsētas nēģeru kvartālam, bruņojušies Molotova kokteiļiem.

BEIGAS LABAS . . .

(Pārnesums no 4. lpp.)

nepiekrītot (arī pašam uzvarētājam ne!), atzina F. Konradu no Sv. Katrīnām, kas vēlējās sniegt vakara dalībniekiem paskaidrojumu, ko A. Preiss, par nožēlošanu, liedza. Pie šī meistarsacīkšu nepatīkamā starpgadījuma, kuŗu radīja virstiesneša A. Preisa pārsteidzīgs lēmums, pakavēsimies mūsu laikraksta nāk. numurā, kur arī sniegsim šaušanas meistarsacīkšu rezultātus. DV meistartitulu, kopīgi vērtējot panākumus individuālajā un komandu šaušanā, ieguva V. Cinis (Toronto). Vanadžu klasē uzvarēja Aija Meldere (Kičenera)), bet pārsteiguma balvu ieguva V. Čivzelis (Toronto).

Telpās pārceltās ugunskura programmas nobeigumā ar jautriem priekšnesumiem uzstājās aktieŗi Dz. Pūpēdis un Z. Upīte, tad daudzie viesi varēja nodoties deju priekiem, par mūziku gādājot iecienītajai Zakuļa kapellai.

Jubilejas vakars bija labi izdevies, bet lika šo un to pārdomāt. Apstāklis, ka sākums ļoti aizkavējās, daudzos viesos viesa saprotamu neapmierinātību: kas bija nākuši baudīt deju priekus, nepriecājās par pagaŗo oficiālo un priekšnesumu daļu; kas vēlējās sekot runām un priekšnesumiem, skaitās par pārējo viesu skaļo uzvešanos aizmugurē. Ar laicīgu iesākumu, bet jo sevišķi ar ugunskura programmas neatlikšanu un nepārcelšanu uz telpām tas nebūtu noticis. Patīkami tomēr bija, ka rīkotāji nesniedza savas darbības sīku pārskatu, kā jubilejas sarīkojumos parasts, bet atļāva vairāk laika tam, kam šādus vakarus rīko, dejām, priekam un omulībai. Šai ziņā no DV Kičeneras-Voterlū nodaļas, liekas, būtu ieteicams mācīties.

Vtr.

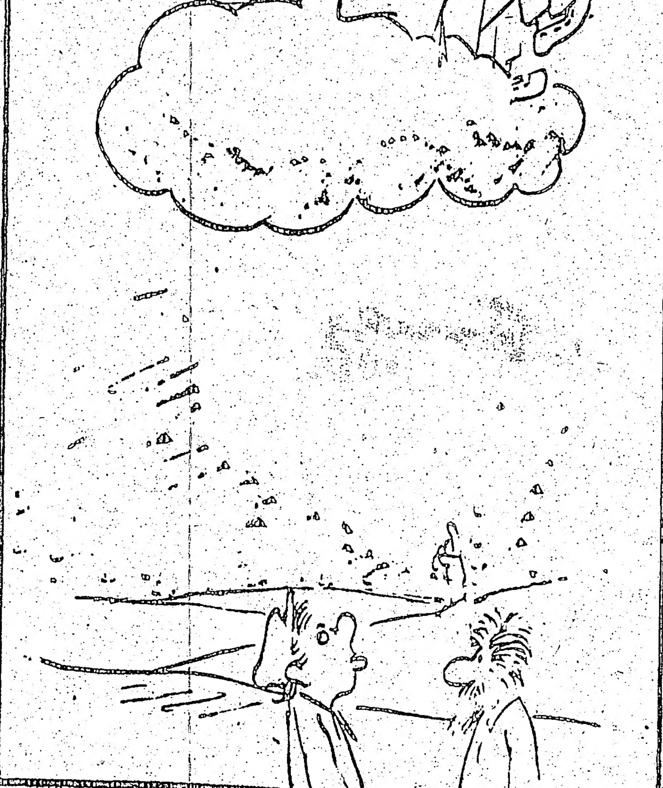

UKRAIŅU DIALOGS

Kviešu raža Pad. savienībā šogad atkal kritusies.

— Kā tu domā, biedri brigadier, kādēļ šogad atkal nav kviešu?
— Vainīgs lietus, Zadņica.
— Bet .. vai tik tur augšā neguļ mūsu senči, bijušie kolchoznieki?

Ed. Keiša humors LA

MŪSU
ĀTRIE GAISA PASTA SAIŅI

Apsveikumu un steidzamos gadījumos izmantojiet mūsu ātros gaisa pasta saiņus, ko sūtām ar gaisa pastu bez piemaksas. Norādiet vēlamās krāsas un lielumus. Šiem saiņiem varat pievienot sīkākus priekšmetus, kā zeķes, lakatiņus, pildāmspalvas, smaržas, rotas lietas, bārdas skujamos aparātus, asmeņus u.t.t., svarā līdz 300 gramiem.

Kungiem US $

A-1 1 Šveices cēltērauda rokas pulkstenis ar piemērotu ādas saiti, 1 nailona triko virskreklis, 1 zīda kakla saite, 2 pāŗi nailona krepa zeķu. 41.— + Licence un porto 7.80 = 48.80

A-3 1 vilnas kaklauts, 1 labas kvalitātes poplina virskrekls, 1 zīda kakla saite, 1 pāris ādas cimdu ar vilnas oderi, 6 glīti kabatas lakatiņi, 2 pāŗi nailonkrepa zeķu ar vilnas oderi 29.- + Licence un porto 7.80 = 36.80

A-7 2 nailona virskrekli, 1 kakla saite, 2 p. nailona krepa zeķu, 1 p. ādas cimdu, 6 kabatas lakatiņi 30.- + Licence un porto 7.80 = 37.80

Dāmām US $

A-2 1 Šveices zelta pulkstenis luksa izveidojumā ar glītu kordeļsaiti, 1 skaists zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita ar mežģīnēm, 2 pāŗi smalku nailona zeķu 43.— + Licence un porto 7.80 = 50.80

A-4 2 m nailona drānas blūzei, 1 pūkains, silts („mohair") vilnās plecu lakats, 1 skaisti musturots zīda galvas lakats, 1 nailona apakškleita, 2 p. nailona zeķu (krepa vai neirstošās) 27.— + Licence un porto 7.80 = 34.80

A-8 12 m nailona drānas, 2 nailona apakškleitas, 2 zīda galvas lakatiņi 48.— + Licence un porto 7.80 = 55.80

Nailona drānas varat sadalīt pēc savas izvēles: piemēram, 3x4 metri kleitām, 2x6 m gaŗām kleitām un 2 m blūzei vai citādi.

Kanadas valūtai jāpieskaita 8%

Pasūtinājumi nododami:
DV GRĀMATNICĀ — SAIŅU NODAĻĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

GRĀMATAS LATVIEŠU SKOLĀM

J. Mežaks — GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS	$2.25
E. Klaustiņa — BĒRNU DĀRZS	1.00
J. Ezeriņš — VALODIŅA	1.00
D. Roga — ĀBECE	1.60
A. Širmane — MANA TĒVU VALODA, 3. kl.	1.50
A. Kaugurs — MANA TĒVU VALODA, 4. kl.	1.50
A. Kaugurs — MANA TĒVU VALODA, 5. kl.	1.50
A. Dravnieka — MANA TĒVU VALODA, 6. kl.	1.80
H. Kreicers — MANA TĒVU VALODA, 7. un 8. kl.	3.20
M. Gaide — TĒVU VALODAS MĀCĪBA, gramat.	1.60
V. Bērziņa - Baltiņa — LATV. VAL. GRAMATIKA	3.00
F. Kurats — LATVIJAS ĢEOGRAFIJA	2.20
P. Dreimanis — LATVJU TAUTAS VĒSTURE	3.90
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI, dz.	1.50
TAUTAS DZIESMAS SKOLĒNU KOŖIEM	8.00
Dr. M. Lutera — MAZAIS KATECHISMS	0.50
A. Voitkus — TICĪBAS MĀCĪBA 5. kl.	1.50
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VARENI	2.50
Edg. Lange — BAZNĪCAS VĒSTURE II d.	1.35
K. Valters — VECĀS DERĪBAS STĀSTI	2.25
BURTNĪCAS	0.10

DV. GRĀMATNICĀ, 491 College ST., TORONTO 4, ONT.